Bonusy do gier o wartości 200 zł
dla nowych graczy

Komputer Świat

NOWOŚĆ

CHRONI WA PEŁNA WERS

Bitdefender Internet Security

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

Twój Niezbędnik

| Nr 5/2021 (118) | październik – listopad 2021 | komputerswiat.pl | ksplus.pl |

Najlepsze programy na:

DORWIJ ZŁODZIEJA!

Bezpiecznie zlokalizuj skradziony
▷ PC ▷ LAPTOP ▷ SMARTFON

▷ Zabezpiecz sprzęt na wypadek kradzieży
▷ Zaszyfruj dysk ▷ Zdalnie wykasuj dane

PEŁNE WERSJE
O WARTOŚCI **891** ZŁOTYCH

DO POBRANIA Z KSPLUS.PL

Bitdefender Internet Security
Najskuteczniejszy pakiet antywirusowy

Ashampoo Photo Optimizer 7
Efektowna optymalizacja i praktyczny retusz zdjęć

Easy Foto
Poprawia zdjęcia jednym kliknięciem

MediaMonkey 4 Gold
Porządkuje pliki audio i odtwarza wszystkie formaty

Mailbird Personal
Lekki i funkcjonalny program pocztowy

Steganos VPN
Prywatność w internecie i szybkie transfery

PIĘKNY WINDOWS

10 najlepszych programów odmieniających wygląd systemu

OTO TWÓJ WŁASNY SMOK OBRONNY

Bitdefender od teraz chroni stałych Czytelników. Nawet przez rok

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI I NARZĘDZIA

Naucz się obsługi profesjonalnych **wtyczek do GIMP-a**

Notatki to podstawa: najlepsze programy do notowania i nauki

Gry retro i mobilne na pececie: **zagrajmy jak za dawnych lat**

NAUCZ SIĘ NOWYCH RZECZY: 3 KURSY EXTRA

MISTRZ WIDEO
Z wideoamatora zmień się w reżysera

KURS PYTHONA
Programowanie od podstaw do własnych projektów

E-URZĘDY W POLSCE
Załatw sprawy lokalne i kwestie nieruchomości

12 90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT)

ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

Bitdefender®

Tego używają eksperci

-30% Z KODEM
TN52021

Kompleksowa ochrona

iOS

TOP PRODUCT

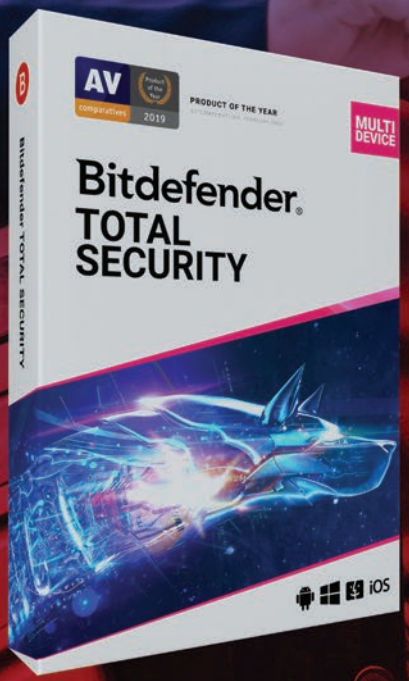

Wejdź na stronę **bitdefender.pl/kstn**
wpisz w koszyku kod **TN52021**
i zyskaj **30%** rabatu
na roczne i dwuletnie pakiety

Bitdefender Total Security

Promocja trwa do 30 listopada 2021 r.
Regulamin dostępny na stronie bitdefender.pl/regulaminy

Oficjalny dystrybutor produktów Bitdefender w Polsce
Marken Systemy Antywirusowe, ul. Armii Krajowej 23/13, 81-366 Gdynia, tel. +48 58 667 49 49
www.marken.com.pl, kontakt@marken.com.pl

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

Na DVD 9 superpakietów: Pakiet antyzłodziejski, Upiększanie Windows, Lepsza poczta, Wtyczki do GIMP-a, Cyfrowe notatniki, Czytniki e-booków, Emulatory Androida i konsol do gier, Kącik Linuxa, Niezbędne

A TEMATYCZNE DZIAŁY
kategorie programów ułatwiają poruszanie się wśród aplikacji i wyszukiwanie programów do interesujących nas zastosowań

B INFORMACJE
wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

C WYGLĄD PROGRAMU
zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

D ZAINSTALUJ / KOPIUJ
z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

UWAGA! **PEŁNE WERSJE** DO POBRANIA Z **KŚ+**

JAK POBRAĆ E-WYDANIE ORAZ PLIK ISO Z OBRAZEM PŁYTY DVD

W serwisie KŚ+ znajdziemy e-wydanie magazynu, zarówno do pobrania na dysk w formacie PDF, jak i do czytania w oknie przeglądarki, oraz obraz płyty DVD dodanej do wydania, który można zamontować w wirtualnym napędzie i korzystać z niego jak ze zwykłej płyty.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę o adresie **www.ksplus.pl**. Logujemy się, klikając na **Logowanie**. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na **Załóż konto**, aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się rejestrujemy unikalny kod nadrukowany na płycie dołączonej do tego wydania magazynu. Wystarczy kliknąć na **Zarejestruj kod** A i przepisać go.

3 Mamy już dostęp do e-wydania – aby je zobaczyć, wystarczy wejść na zakładkę **Moja półka** B i kliknąć na okładkę cyfrowej wersji magazynu.

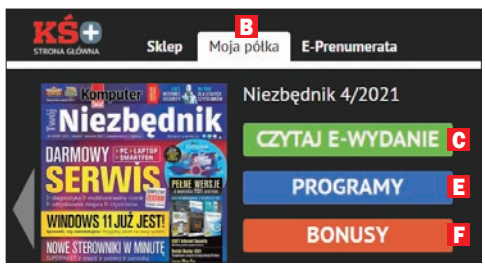

4 Aby przejrzeć e-wydanie lub pobrać PDF, klikamy na **Czytaj e-wydanie** C. PDF pobierzemy, klikając na **D**. A jeśli chcemy pobrać obraz ISO płyty dodanej do wydania czy dodatkowe aplikacje, klikamy na **Programy** E. Kody do bonusów i opisy instalacji pełnych wersji znajdziemy, klikając na **Bonusy** F.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

KOLEJNY NUMER Komputer Świat Twój Niezbędnik **6/2021** W SPRZEDAŻY OD **8 GRUDNIA 2021 ROKU**

OD REDAKCJI

Niech będzie pięknie!

Jesień w tym roku jakoś wyjątkowo wcześnie zgasiła pogodę za oknami. Tym samym wszyscy coraz więcej czasu spędzamy przed ekranami komputerów. A te rzadko kiedy grzeszą urodą: pulpity zawalone są ikonami, a opatrzone tapety bardziej irytują, niż pozwalają odetchnąć oczom. Czas z tym skończyć! Nie dajmy się jesiennemu przygnębieniu i odmieńmy wygląd systemu! W tym wydaniu przygotowaliśmy specjalny zestaw programów, które dynamicznie modyfikują Windows, zaskakując pięknymi grafikami i efektami. Sam zmobilizowałem się do posprzątania pulpitu, by przykuwających wzrok tapet nie zasłaniać śmieciami.
Tak dopieszczonego Windows nikt nie chciałby stracić! Dlatego polecam Waszej uwadze nasz główny temat numeru: superpakiet antyzłodziejski, pozwalający odszukać skradzione urządzenie (czy to laptop, czy smartfon) oraz zabezpieczyć ważne i poufne dane przed okiem złodziei.

RAFAŁ KAMIŃSKI
REDAKTOR NACZELNY

CO TO JEST DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszu kiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

PROGRAMY W KŚ+

Pełne wersje, wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych są dostępne wraz z e-wydaniem tego Niezbędnika w KŚ+ – **ksplus.pl**

TAK OZNACZAMY WERSJE PROGRAMÓW

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmo wy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Ashampoo Photo Optimizer 7	PEŁNA WERSJA	KŚ+	6
Bitdefender	PEŁNA WERSJA	KŚ+	5
Easy Foto	PEŁNA WERSJA	KŚ+	7
Mailbird Personal	PEŁNA WERSJA	KŚ+	8
MediaMonkey 4 Gold	PEŁNA WERSJA	KŚ+	7
Steganos VPN	PEŁNA WERSJA	KŚ+	8

PAKIET ANTYZŁODZIEJSKI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BitLocker	FREEWARE	–	10
BoxCryptor 2.47	FREEWARE	009	15
Cryptomator 1.5.17	FREEWARE	016	15
Cryptomator 1.5.17 Portable	FREEWARE	017	15
Find My Device	FREEWARE	–	14
Lokalizator	FREEWARE	–	14
Prey 1.9.13 (32-bit)	FREEWARE	039	13
Prey 1.9.13 (64-bit)	FREEWARE	040	13
VeraCrypt 1.24	FREEWARE	053	11
VeraCrypt 1.24 Portable	FREEWARE	054	11
Znajdź moje urządzenie	FREEWARE	–	12

UPIĘKSZANIE WINDOWS	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Aerial Screen Saver 0.5.4	FREEWARE	003	19
Bing Wallpaper 1.0.9.3	FREEWARE	006	18
Dynamic Theme 1.5	FREEWARE	–	16
EarTrumpet 2.1.8.0	FREEWARE	–	17
JBS 5.3.1	FREEWARE	028	18
Lively Wallpaper 1.7.0.4	FREEWARE	033	19
Matrix ScreenSaver	FREEWARE	035	19
Open-Shell 4.4.160	FREEWARE	037	
Rainmeter 4.5	FREEWARE	041	18
ScreenPlay 0.14.0	FREEWARE	–	19
SpaceEye 1.2.1	FREEWARE	046	
TranslucentTB 5	FREEWARE	052	18
Winstep Nexus Dock 20.10	FREEWARE	062	17

LEPSZA POCZTA	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BlueMail 1.1	FREEWARE	007	
eM Client 8.2	FREEWARE	019	22
Gmail	FREEWARE	–	20
K-9 Mail	FREEWARE	–	
Outlook	FREEWARE	–	23
ProtonMail	FREEWARE	–	23
Thunderbird 91.1 (32-bit)	FREEWARE	049	21
Thunderbird 91.1 (64-bit)	FREEWARE	051	21
Vivaldi 4.1 (32-bit)	FREEWARE	056	22
Vivaldi 4.1 (64-bit)	FREEWARE	057	22

NAJLEPSZE WTYCZKI DO GIMP-A	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
GIMP 2.10.24	FREEWARE	022	
Pakiet wtyczek do GIMP-a:	FREEWARE	063	24
darktable			26
Duplicate to Another Image			27
Exposure Blend			27
G'MIC			26
Hugin			27
Resynthesizer			25
Wavelet Decompose			25

NAJLEPSZE CYFROWE NOTATNIKI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
CherryTree	FREEWARE	–	29
Evernote 10.20.4	FREEWARE	020	28
Google Keep	FREEWARE	–	
Joplin 2.3.5	FREEWARE	029	29
Microsoft OneNote 16	FREEWARE	036	28
Simplenote 2.18	FREEWARE	045	

NAJLEPSZE CZYTNIKI E-BOOKÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Calibre 5.27 (32-bit)	FREEWARE	010	30
Calibre 5.27 (64-bit)	FREEWARE	011	30
Calibre 5.27 Portable	FREEWARE	012	30
CDisplay Ex 1.10.33 (32-bit)	FREEWARE	013	31
CDisplay Ex 1.10.33 (64-bit)	FREEWARE	014	31
FBReader	FREEWARE	–	31
Kindle for PC 1.33	FREEWARE	030	
Okular	FREEWARE	–	
YACReader 9.8.2 (32-bit)	FREEWARE	064	
YACReader 9.8.2 (64-bit)	FREEWARE	065	

NAJLEPSZE EMULATORY	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AmpShell 1.3.8 PortablePack	FREEWARE	005	35
BlueStacks App Player 5.3	FREEWARE	008	33
Dolphin Emulator 5.0 beta	FREEWARE	018	35
My Boy! Free	FREEWARE	–	32
RetroArch 1.9.9 (32-bit)	FREEWARE	042	34
RetroArch 1.9.9 (64-bit)	FREEWARE	043	34

GRA ZDALNA NA KONSOLI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
PS Remote Play	FREEWARE	–	36
Xbox	FREEWARE	–	37

KĄCIK MACOS: 5 KLIENTÓW BITTORRENT	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BitTorrent	FREEWARE	KŚ+	38
Deluge	FREEWARE	KŚ+	39
µTorrent Web	FREEWARE	KŚ+	38
qBittorrent	FREEWARE	KŚ+	39
Transmission	FREEWARE	KŚ+	39

KĄCIK LINUXA	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Manjaro 21.1.2 XFCE	FREEWARE	034	40
Rufus 3.15	FREEWARE	044	
VirtualBox 6.1.26	FREEWARE	055	

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
7-Zip 21.03 beta (32-bit)	FREEWARE	001	
7-Zip 21.03 beta (64-bit)	FREEWARE	002	
AIMP 4.70	FREEWARE	004	
Chrome 93	FREEWARE	015	
Firefox 92	FREEWARE	021	
IrfanView 4.58 (32-bit)	FREEWARE	023	
IrfanView 4.58 (64-bit)	FREEWARE	024	
IrfanView 4.58 PL	FREEWARE	025	
IrfanView All Plugins (32-bit)	FREEWARE	026	
IrfanView All Plugins (64-bit)	FREEWARE	027	
LibreOffice 7.1.6 (32-bit)	FREEWARE	031	
LibreOffice 7.1.6 (64-bit)	FREEWARE	032	
Paint.NET 4.2.16	FREEWARE	038	
Spotify Desktop 1.1.67	FREEWARE	047	
Thunderbird 91.1 (32-bit)	FREEWARE	048	
Thunderbird 91.1 (64-bit)	FREEWARE	050	
VLC media player 3.0.16 (32-bit)	FREEWARE	058	
VLC media player 3.0.16 (64-bit)	FREEWARE	059	
WinRAR 6.02 (32-bit)	SHAREWARE	060	
WinRAR 6.02 (64-bit)	SHAREWARE	061	

NAJLEPSZY ANTYWIRUS

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

W tym numerze rusza nowa akcja z Bitdefender Internet Security, która zapewni stałym Czytelnikom **ROCZNĄ OCHRONĘ ANTYWIRUSOWĄ NA NAJWYŻSZYM POZIOMIE** dzięki subskrypcji przedłużanej z każdym wydaniem

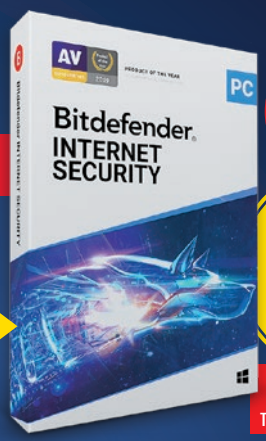

DO POBRANIA Z KSPLUS.PL

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI **99** ZŁ DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

WERSJA ZAMIESZCZONA W KŚ+ W TYM NUMERZE TO LICENCJA NA 2 MIESIĄCE

RABAT 20% DLA CZYTELNIKÓW

Każdy Czytelnik, który zdecyduje się **na zakup produktu z linii Bitdefender**, może skorzystać z **kodu rabatowego w sklepie marken.com.pl**

KOD: KOMPUTERSWIAT

Realizacja kodu w koszyku

Bitdefender Internet Security to najskuteczniejszy według niezależnych testów pakiet antywirusowy, który zaprojektowano z myślą o komputerach z Windows w domach i małych firmach. Jego cechy charakterystyczne to bezkonkurencyjne wykrywanie zagrożeń, które chroni przed wszystkimi obecnymi i przyszłymi szkodnikami internetowymi, zapora chroniąca prywatność, ochrona kamery internetowej i mikrofonu oraz możliwość korzystania z bezpłatnej, limitowanej sieci VPN, zapewniającej pełną prywatność online.

Pakiet ten zawiera wiele zaawansowanych funkcji, takich jak: ulepszona, pełna ochrona danych w czasie rzeczywistym, moduły antyphishingowy i antyspamowy, które odpowiadają za ochronę poczty, raportowanie antyfraud, czyli dodatkowe zabezpieczenie bankowości online, oraz wielowarstwowa ochrona przed złośliwym oprogramowaniem ransomware. Pakiet umożliwia także włączenie pełnej kontroli rodzicielskiej, by kontrolować czas, jaki spędzają dzieci przed komputerem, blokować niewłaściwe treści oraz dbać o ich bezpieczeństwo w sieci. Bitdefender Internet Security nie obciąża systemu. Praca oprogramowania jest praktycznie niezauważalna, ponieważ aktualizuje się on automatycznie i ma inteligentny system zmieniania trybu działania, aby nie przeszkadzać użytkownikowi w pracy, graniu lub oglądaniu filmów.

SKUTECZNOŚĆ

Przez ostatnie dwadzieścia lat produkty Bitdefender wygrywają w testach organizowanych przez niezależne instytuty badawcze. W marcu 2021 roku w badaniach przeprowadzonych przez AV-Comparatives, Bitdefender Internet Security wykazał się 100-procentową skutecznością w teście ochrony online i miał po 96,8 procent w wykrywalności szkodliwego oprogramowania w trybie online i offline. Otrzymał także najwyższe wyróżnienie AV-Comparatives Advanced Malware Protection z maksymalną liczbą trzech gwiazdek oraz certyfikat Anti-phishing.

BITDEFENDER INTERNET SECURITY

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z: ksplus.pl Język:

- kompleksowa ochrona antywirusowa
- bezkonkurencyjne wykrywanie zagrożeń
- ochrona kamery internetowej i mikrofonu
- VPN zapewniający prywatność online

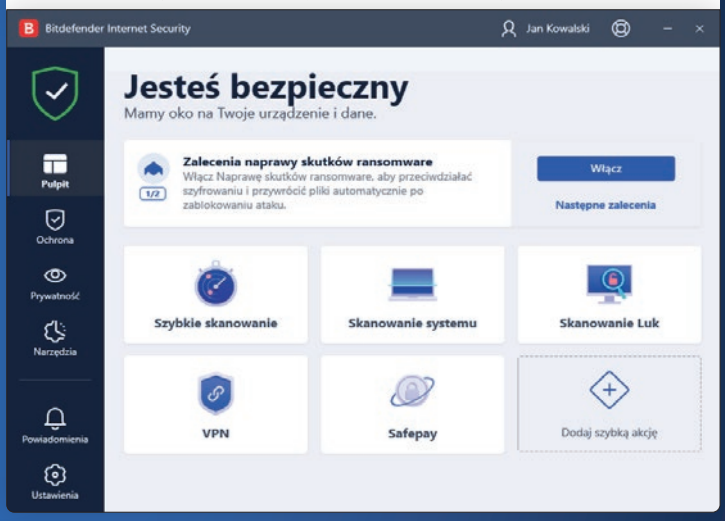

JAK ZACZĄĆ

1 Zakładamy konto w serwisie **Bitdefender Central** A (**central.bitdefender.com**) – to tu wprowadzamy kod aktywacyjny z **ksplus.pl**, zarządzamy subskrypcjami, włączamy tryb ochrony rodzicielskiej.

2 Z **ksplus.pl** pobieramy instalkę, uruchamiamy jako administrator i przeprowadzamy standardową instalację.

3 Po jej zakończeniu wyświetli się komunikat **Rozpocznij używanie Bitdefender**, który przekieruje nas na stronę Bitdefender Central. Logujemy się na swoje konto, by poświadczyć swoją tożsamość.

4 Gdy już to zrobimy, program na naszym komputerze uruchomi się automatycznie.

Więcej informacji na temat Bitdefender Internet Security – na stronie **Bitdefender.pl**

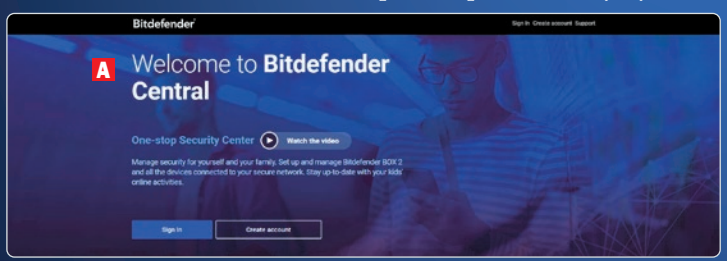

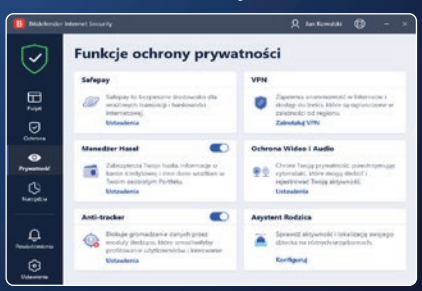

KODY DLA CZYTELNIKÓW I ZASADY AKCJI

Akcja trwa przez sześć numerów Niezbędnika: od wydania 5/2021 do 4/2022. Klucze do Bitdefender Internet Security pobieramy z KŚ+ z e-wydania Niezbędnika. Klucze zapewniają ochronę przez dwa miesiące, dając łącznie ochronę na rok. **Uwaga! Kolejny kod należy wpisać do programu w dniu wygaśnięcia poprzedniego.**

1. Zaloguj się na ksplus.pl i zarejestruj klucz nadrukowany na płycie z wydania papierowego lub kup e-wydanie.
2. Kliknij na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
3. Kliknij na **Programy**, znajdź pozycję **Bitdefender Internet Security**.
4. Kliknij na **Opis instalacji** i na **Wyświetl kod**.

ŁATWA I SZYBKA EDYCJA ZDJĘĆ

Ashampoo Photo Optimizer, jak nazwa wskazuje, służy do optymalizacji zdjęć. Pozwala to zrobić za sprawą jednego kliknięcia – algorytmy programu analizują obraz pod kątem jasności, kontrastu, kolorów czy ostrości, a następnie aplikują do niego potrzebne korekty. W ten sposób możemy poprawić także wiele zdjęć jednocześnie. Możemy również ręcznie poprawić różne niedoskonałości zdjęć, na przykład skorygować jasność czy kolory, wyostrzyć lub odszumić zdjęcie, wyprostować krzywą fotografię, wykadrować oraz zmienić obraz. Są również opcje retuszu portretu – na przykład narzędzia pozwalające wybielić zęby czy usunąć krostki. Program umożliwia dodawanie znaku wodnego, obramowania, a także efektu postarzenia fotografii lub efektu obrazu olejnego.

Fot. Jeremy Hynes/Unsplash.com

ULEPSZAMY ZDJĘCIA

1 Po uruchomieniu programu klikamy na **A**, by dodać zdjęcie lub wczytać zawartość wybranego folderu. Fotki pojawią się w bibliotece na dole okna **B**.

2 Klikamy na **Automatyczna optymalizacja** **C**, aby automatycznie ulepszyć fotografię. Jeżeli chcemy od razu poprawić wygląd kilku, wcześniej je zaznaczamy.

3 Jeśli chcemy ręcznie skorygować jasność i kolory, przechodzimy na zakładkę **Korekcja kolorów** i klikamy na **Korekcja kolorów**.

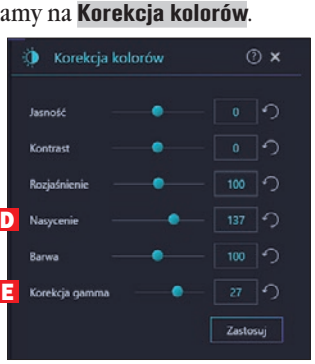

4 Suwakami poprawiamy niedostatki zdjęcia. Możemy na przykład wzmocnić **Nasycenie** **D**. Z kolei suwakiem **Korekcja gamma** **E** rozjaśnimy lub przyciemnimy fotografię. Klikamy na **Zastosuj**, by zastosować korekty na obrazie.

ODSZUMIAMY I WYOSTRZAMY FOTKĘ

1 Po wczytaniu zdjęcia do programu przechodzimy na zakładkę **Manipuluj**.

2 Aby usunąć szum, wybieramy **Szum** i klikamy na **Automatycznie redukuj szumy**.

3 Aby wyostrzyć fotografię, klikamy na **Wyostrzenie** i przesuwamy suwak **F** w prawo. Klikamy na **Zastosuj**.

Fot. Hin Bong Yeung/Unsplash.com

ASHAMPOO PHOTO OPTIMIZER 7
Licencja: PEŁNA WERSJA do pobrania z ksplus.pl Język:
automatyczna optymalizacja zdjęć
jednoczesne poprawki na wielu zdjęciach
łatwy retusz portretów
12 funkcji do samodzielnej edycji
DO POBRANIA Z KSPLUS.PL
PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 159 zł
PROGRAM TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 31.12.2021

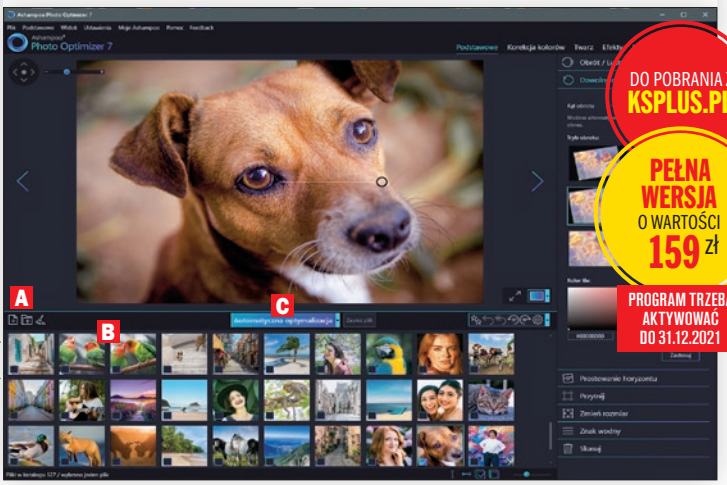

Fot. Ton Nettos/Unsplash.com

ZMIENIAMY ZDJĘCIE W OBRAZ OLEJNY

1 Wczytujemy zdjęcie do programu. Następnie przechodzimy na zakładkę **Efekty** i wybieramy **Farba olejna**.

2 Przesuwając suwak **G** w prawo, aplikujemy efekt obrazu olejnego. Jeśli nam się podoba, klikamy na **Zastosuj**.

Fot. Sammy Leigh Scholl/Unsplash.com

USUWAMY KROSTKĘ

1 Aby usunąć krostkę, przechodzimy do zestawu narzędzi **Twarz** i klikamy na **Usuń znamiona**.

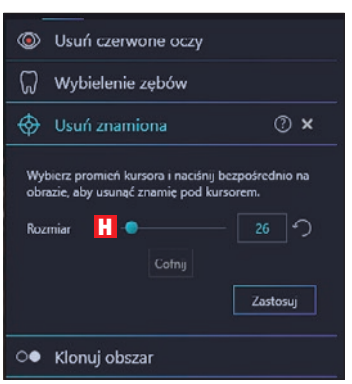

2 Suwakiem **H** określamy rozmiar narzędzia (adekwatny do wymiaru krostki lub znamienia), następnie klikamy na wadę. Po usunięciu defektów klikamy na **Zastosuj**. **aż**

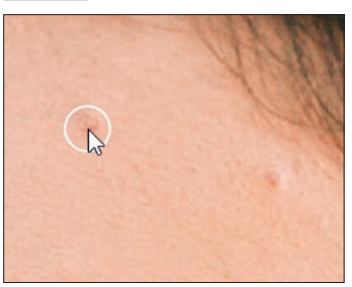

ŁATWY EDYTOR ZDJĘĆ

EASY FOTO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- automatyczne i ręczne opcje poprawiania zdjęć
- dedykowane ustawienia dla portretu, krajobrazu, architektury, HDR, retro i in.

Fot. Graham Holtshausen/Unsplash.com

Franzis Easy Foto to edytor zdjęć, który automatycznie i ze świetnym skutkiem ulepszy nasze fotografie. Oferuje liczne propozycje ustawień zapewniające określony wygląd obrazu czy kładące nacisk na daną zawartość zdjęcia. Mamy ustawienia dla portretu, krajobrazu czy architektury, HDR, czarno-białe lub retro. Program pozwala również na wprowadzanie ręcznych edycji i selektywnych korekt.

ZDJĘCIE JAK HDR

1 Uruchamiamy program i klikamy na przycisk **A**, aby wybrać zdjęcie do edycji.

2 Po lewej stronie znajdziemy gotowe ustawienia dla zdjęć. Aby nasza fotografia wyglądała jak HDR (bez prześwietleń i zbyt ciemnych miejsc), wybieramy **HDR look** **B**. Zacienione obszary zostaną rozjaśnione.

3 Aby ulepszyć zdjęcie, klikamy na **Improve automatically** **C** po prawej stronie okna.

4 Za pomocą suwaków **D** możemy ręcznie edytować obraz, na przykład bardziej go rozjaśnić, wyostrzyć czy zmienić kolorystykę. Aby przejść do bardziej zaawansowanych i selektywnych korekt, klikamy na **E** lub na **F**.

ZAPISUJEMY ZDJĘCIE

1 Aby zapisać zdjęcie na dysku, warto najpierw określić parametry zapisu. Ustawienia eksportu znajdziemy, klikając na menu **Extras** i na **Settings**. Na zakładce **Save formats** wybieramy format, a także ustawiamy jakość zapisu. Klikamy na **OK**.

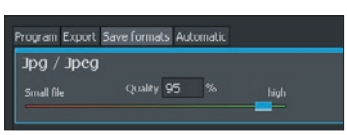

2 Teraz klikamy na przycisk **Save** na dole okna programu i w następnym oknie (gdzie możemy jeszcze wykadrować obraz) ponownie na **Save** i na **Zapisz**.

aż

SUPERODTWARZACZ AUDIO

MEDIAMONKEY 4 GOLD

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- odtwarzacz muzyki i menedżer plików audio
- obsługa wielu formatów plików
- tworzenie automatycznych playlist
- opcja konwertowania plików audio

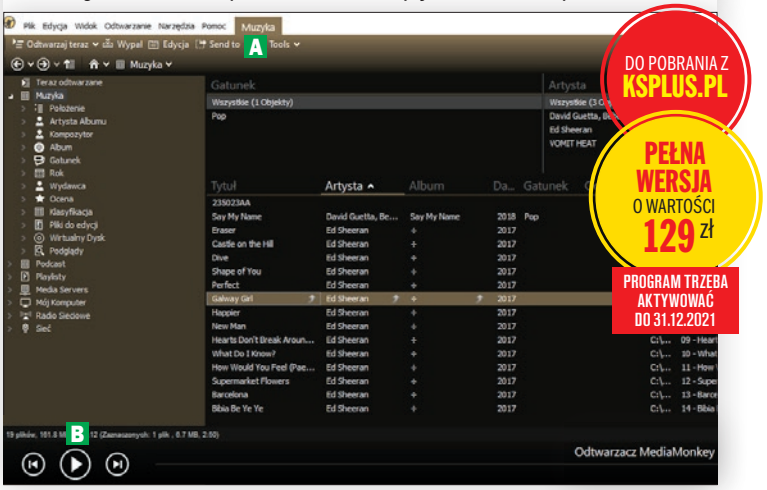

MediaMonkey 4 Gold to odtwarzacz i menedżer plików audio. Pozwala na tworzenie list odtwarzania, korekcję dźwięku i konwersję. Producent oferuje też nowszą wersję 5, która obsługuje nieco więcej dodatków i skórek, ale pod względem możliwości obie wersje są podobne. Wersja Gold w odróżnieniu od darmowej Standard ma takie usprawnienia, jak tworzenie niestandardowych kolekcji i playlist na podstawie dowolnych kryteriów czy konwersja i regulacja głośności w locie podczas synchronizacji lub nagrywania.

PIERWSZE KROKI

Po zainstalowaniu programu należy przejść przez kreator, który pomoże nam dodać multimedia do programu oraz dokonać rejestracji. Program skanuje nasz system w poszukiwaniu multimediów, które doda do biblioteki.

Aby rozpocząć słuchanie muzyki, w głównym oknie programu po lewej stronie klikamy na **Muzyka** **A**, a następnie po prawej wybieramy utwór do odtwarzania i na dolnym pasku klikamy na przycisk play **B**.

KONWERSJA AUDIO

Jeśli nie odpowiada nam format pliku audio, gdyż jest on zapisany na przykład jako WAV, a my wolimy MP3, możemy bez problemu dokonać konwersji za pomocą programu MediaMonkey.

1 W głównym oknie MediaMonkey wybieramy utwór, następnie na górnym pasku klikamy na **Narzędzia**, **Convert Format**.

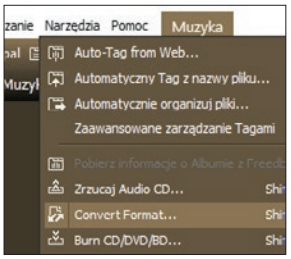

2 Wskazujemy format wyjściowy **C**, możemy go skonfigurować **D** i klikamy na **OK**.

kd

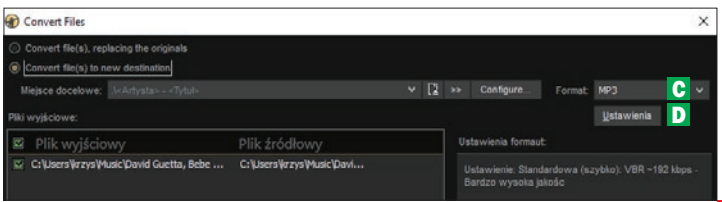

WYGODNA POCZTA

MAILBIRD PERSONAL

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- nowoczesny program pocztowy
- obsługa skrótów klawiaturowych
- wsparcie dla szyfrowania wiadomości
- funkcja szybkiego czytania

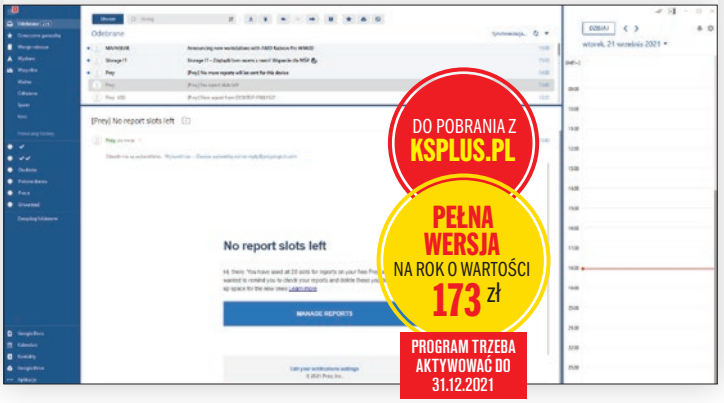

Mailbird to nowoczesny program pocztowy. Ma wygodny, łatwy do skonfigurowania i używania interfejs, który ułatwia zarządzanie wszystkimi wiadomościami i kontaktami z wielu kont e-mail w jednej, ujednoliconej skrzynce odbiorczej. Do dyspozycji mamy opcje dostosowania układu okien do naszych potrzeb i wiele motywów kolorystycznych zmieniających wygląd programu. Są też funkcje bezpiecznego podglądu załączników, przypominania i odkładania wiadomości na później, obsługa skrótów klawiaturowych oraz możliwość zintegrowania Mailbirda z takimi usługami, jak Kalendarz Google, Facebook, Twitter, Dysk Google czy Dropbox, co pozwala obsługiwać je z poziomu okna programu.

DODAJEMY KONTO

Po uruchomieniu programu po raz pierwszy możemy od razu dodać konto pocztowe. Podajemy nazwę konta oraz adres e-mail.
Ustawiania powinny zostać wyszukane automatycznie – musimy jedynie klikać na **Kontynuuj**. Wybieramy układ, który preferujemy.

Możemy od razu dostosować również kolor wyświetlanego motywu. Następnie podłączamy swoje ulubione aplikacje.

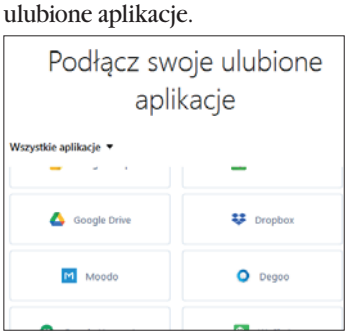

PIERWSZE KROKI

By utworzyć wiadomość, klikamy na **Utwórz** na górnym pasku. Wybieramy odbiorcę. Ich lista jest tworzona automatycznie na podstawie naszej korespondencji. Możemy wstawiać zdjęcia do treści wiadomości i dodawać załączniki. **kd**

PRYWATNOŚĆ ONLINE

STEGANOS VPN

Licencja: **PEŁNA WERSJA** do pobrania z ksplus.pl Język:

- VPN: ukrywa IP i szyfruje połączenie z siecią
- czyści pliki cookie
- pozwala omijać blokady regionalne
- chroni przed zagrożeniami i reklamami

Steganos Online Shield VPN umożliwia bezpieczne i anonimowe korzystanie z internetu. Chroni naszą tożsamość, ukrywając IP i zapewniając maksymalną anonimowość i ochronę przed śledzeniem. Nawiązane połączenie VPN jest szyfrowane 256-bitowym algorytmem AES. Program automatycznie kasuje pliki cookies po zakończonej sesji, wyświetla również listę urządzeń w naszej sieci, które mogą stanowić zagrożenie. Pozwala omijać regionalne blokady treści i unikać reklam i zagrożeń związanych z hakerami. Wersja dostępna w Niezbędniku ma licencję na rok i nie ma limitu na dane; jeden kod pozwala na korzystanie z programu na jednym urządzeniu.
W celu skorzystania z kodu należy wejść na stronę **my.steganos.com/account/signup** i utworzyć nowe konto. Potem logujemy się na nie, klikamy na **Enter serial number** dla produktu Steganos Online Shield VPN i wprowadzamy kod z **ksplus.pl**.

SZYBKIE POŁĄCZENIE VPN

Steganos VPN zapewnia połączenie z internetem z minimalnym opóźnieniem. Inne programy tego typu zapewniają szybkość wczytywania się stron internetowych od 30 do 100 ms, podczas gdy Steganos jest w stanie zapewnić 3 ms. Jest to ogromna przewaga.

1 W celu skorzystania z wydajnego połączenia zawsze dostosowanego do naszej lokalizacji w głównym oknie programu klikamy na ikonę kuli ziemskiej i wybieramy kraj najbliższy naszej lokalizacji.

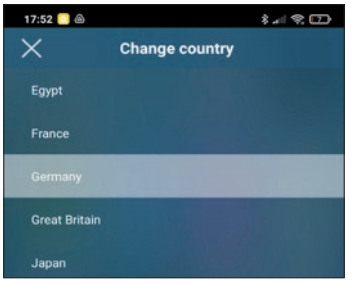

2 Następnie w głównym oknie przeciągamy czerwoną tarczę do góry w celu nawiązania połączenia.

3 Po zalogowaniu się do naszego konta zostanie nawiązane połączenie z serwerem i otrzymamy nowy adres IP. **kd**

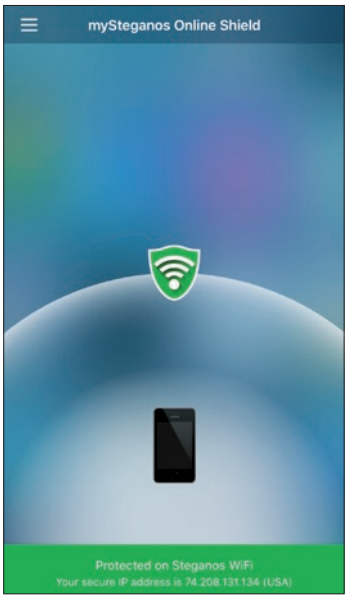

Czytelnicy tego numeru mają sporą szansę, by **wygrać trzecią wojnę światową i zdobyć dominację nad światem**. Pomogą w tym prezenty w grze Conflict of Nations: World War III. Dobrej zabawy!

Conflict of Nations: World War III to przeglądarkowa strategia czasu rzeczywistego. W grze obejmujemy dowództwo armii jednego z krajów przygotowujących się do trzeciej wojny światowej. Naszym celem jest przejęcie kontroli nad jak największym terytorium. Od jego rozmiarów zależy liczba Punktów Zwycięstwa, które decydują o wygranej w danej rundzie. Tuż po założeniu nowego konta w grze mamy możliwość dołączenia do toczącej się już rozgrywki.

Stajemy na czele jednej z nacji i rozpoczynamy działania wojenne. Mapa świata gry obejmuje wszystkie kontynenty, a całość została podzielona na strefy odpowiadające państwom świata rzeczywistego. Musimy przede wszystkim opiekować się podległymi nam miastami, gromadząc odpowiednie zasoby i dbając o morale. Nie wolno zapominać o rozbudowie miast ani o trenowaniu jednostek lądowych, powietrznych i morskich.

Duże znaczenie ma badanie nowych technologii w celu wzmocnienia posiadanych już jednostek i odblokowania kolejnych.

Kluczem do zwycięstwa jest planowanie, kiedy i jakie działania należy wykonać. W grze możemy prowadzić negocjacje z innymi graczami i dbać o wspólne interesy. Możemy również zaplanować wspólny atak na innego sąsiada. Można też korzystać ze szpiegów, by zdobyć więcej informacji i prowadzić sabotaż.

PREZENTY W GRZE
O WARTOŚCI **100** ZŁ
DLA NOWYCH GRACZY
LINK WAŻNY DO
31.12.2021

CO DAJE KOD

Prezenty w grze Conflict of Nations: World War III to:
- 30 000 złota
- 90 dni konta premium

Złoto to waluta premium w grze. Pozwala przyspieszyć badania technologiczne i budowę obiektów oraz odnowić brakujące zasoby. Konto premium automatycznie przydziela dodatkowe korzyści.

JAK UZYSKAĆ BONUS

Kod QR*

Na komputerze:
- Otwieramy w przeglądarce stronę: **komputerswiat.pl/con2021** i klikamy na **Zagraj**.
- Zakładamy nowe konto w grze **A**, korzystając z formularza rejestracyjnego. Bonus zostanie automatycznie przyznany nowym graczom.

Na smartfonie lub tablecie:
- Skanujemy kod QR **B**.
- Otwiera się okno sklepu **C** (Google Play lub App Store). Instalujemy grę **D**, zakładamy nowe konto. Bonus zostanie przyznany automatycznie.

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać grę, do zeskanowania można użyć dowolnej aplikacji QR.

Czytelnicy tego numeru mają też szansę **zmienić przebieg drugiej wojny światowej** w grze Call of War. Pomoże w tym link od Komputer Świata dający prezenty w grze: mnóstwo złota i 62 dni konta premium. Zwycięskiej walki!

Call of War to starcia armii, bitwy morskie, walki w powietrzu w czasach drugiej wojny światowej. Możemy podbijać prowincje, zawiązywać sojusze, rozwijać gospodarkę naszego państwa, inwestować w sekretne zbrojenia. A wszystko to, by stać się potęgą militarną i wygrać wielką wojnę.

Głównym założeniem Call of War jest zaangażowanie graczy w gromadzenie zasobów, budowę i modernizację budynków oraz tworzenie nowych jednostek, by poszerzyć swoje terytorium. Gra zawiera mapy, które przedstawiają Europę, Azję, Ameryki Północną i Południową, Afrykę. A na przykład na Mapie Świata dla 100 graczy można wybrać dowolne państwo na świecie, w tym Australię czy Nową Zelandię. Po dołączeniu do gry gracz w zależności od mapy albo otrzymuje losowo dobrany kraj, albo może go sam wybrać. Tu także celem jest zebranie jak największej liczby Punktów Zwycięstwa. Ważne jest gromadzenie surowców niezbędnych do rozwoju, zarządzanie czasem i rozwijanie nowych technologii. Duże znaczenie ma szpiegostwo, w tym kontrwywiad.

PREZENTY W GRZE
O WARTOŚCI **100** ZŁ
DLA NOWYCH GRACZY
LINK WAŻNY DO
31.12.2021

CO DAJE KOD

Po skorzystaniu z bonusowego linku i założeniu nowego konta w grze otrzymamy prezenty o wartości 100 złotych:
- 30 000 złota
- 62 dni konta premium

JAK SKORZYSTAĆ Z BONUSU

Kod QR*

Na komputerze:
- Otwieramy w przeglądarce stronę **A**: **ks.callofwar.com**
- Zakładamy nowe konto w grze **Call of War**, korzystając z formularza rejestracyjnego. Bonus zostanie automatycznie przyznany nowym graczom.

Na smartfonie lub tablecie:
- Skanujemy kod QR.
- Otwiera się okno sklepu **B** (Google Play lub App Store). Instalujemy grę **C**, zakładamy nowe konto **D**. Bonus zostanie przyznany automatycznie.

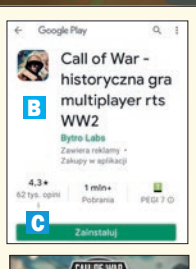

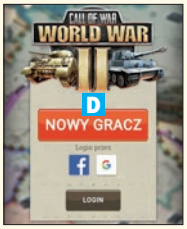

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać grę, do zeskanowania można użyć dowolnej aplikacji QR.

NAJLEPSZE PROGRAMY ZABEZPIECZAJĄCE

PAKIET ANTYZŁODZIEJSKI

W tym pakiecie przygotowane zostały programy i porady, które pomogą **OCHRONIĆ NASZE SPRZĘTY ORAZ DANE PRZED KRADZIEŻĄ**, a jeśli już do kradzieży dojdzie, pozwolą namierzyć urządzenie

Zdaniem autora

SZYFROWANIE I LOKALIZOWANIE

Krzysztof Dziedzic

Obecnie mamy duży wybór, jeśli chodzi o możliwość zabezpieczenia naszych urządzeń. Możemy zainstalować specjalne oprogramowanie, które pozwoli na zlokalizowanie skradzionego sprzętu, gdy uzyska on dostęp do internetu – może zrobić zdjęcia złodzieja i nam je przesłać. Ciekawą opcją jest pełne szyfrowanie dysków. Zaszyfrowane nośniki nie pozwolą na uruchomienie systemu, a złodziej nie uzyska dostępu do naszych danych bez znajomości hasła.

SZYFROWANIE DYSKÓW W WINDOWS

Windows 10 zabezpiecza nośniki, wykorzystując funkcję **BitLocker**. Pozwala ona na szyfrowanie partycji sektor po sektorze, wykorzystując algorytm AES (128 lub 256 bit). Możemy zaszyfrować partycję systemową, jak i każdą inną. W przypadku partycji systemowej proces jest bardziej skomplikowany. Funkcja szyfrowania dysku BitLocker dostępna jest tylko w wersji Pro, Enterprise lub Education systemu Windows (użytkownicy Windows w wersji Home, w której BitLocker nie jest dostępny, mogą zaszyfrować dysk za pomocą opisanego obok darmowego VeraCrypt). BitLocker wykorzystuje moduł TPM, jeśli nasze urządzenie taki ma, a jeżeli nie – będziemy musieli skorzystać z dodatkowego nośnika typu pendrive. Zaszyfrowany dysk będzie całkowicie bezpieczny w przypadku zwykłego ataku. Prośba o weryfikację pojawia się, zanim załadowany zostanie system.

SZYFRUJEMY PARTYCJĘ

1 W polu wyszukiwania Windows 10 wpisujemy **BitLocker** i klikamy na wyszukaną pozycję.

2 Teraz przy partycji, którą chcemy zaszyfrować, klikamy na **Włącz funkcję BitLocker**.

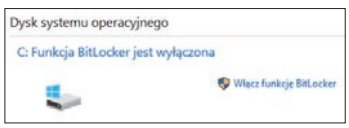

3 Następnie wybieramy opcję używania hasła, podajemy je dwukrotnie i klikamy na **Dalej**.

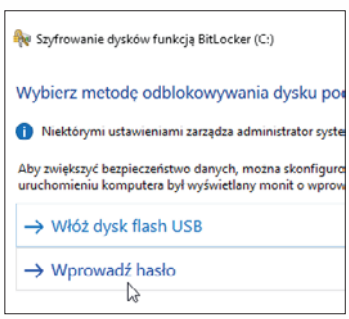

4 Tworzymy kopię zapasową klucza odzyskiwania, klikamy na **Zapisz w pliku**, wybieramy dowolną lokalizację na innej partycji i przechodzimy **Dalej**.

5 Następnie wybieramy opcję **Zaszyfruj cały dysk** – w przypadku gdy nasz dysk był już wykorzystywany przez dłuższy czas – i klikamy na **Dalej**.

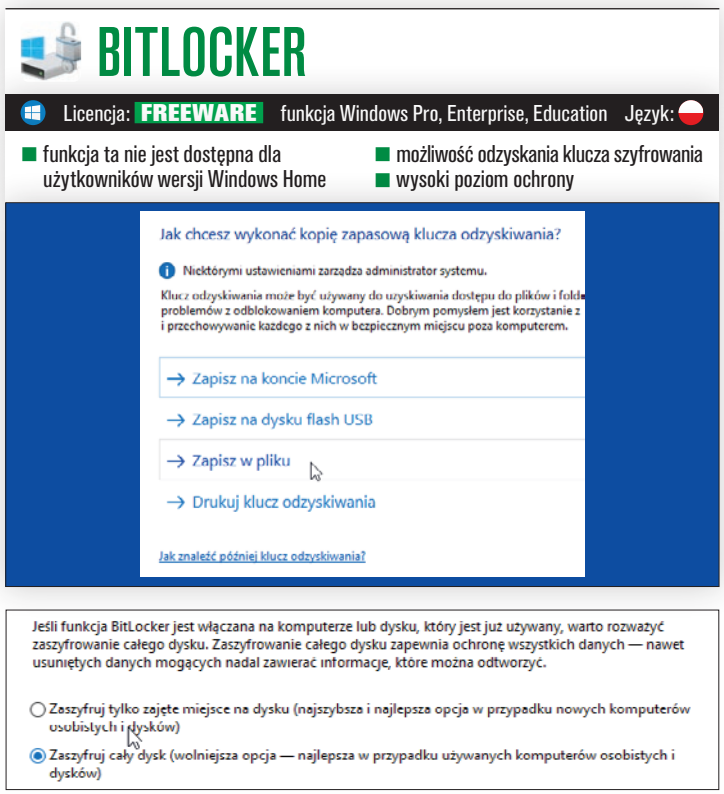

6 Jeśli szyfrujemy dysk, który będzie pracował również ze starszymi systemami, zaleca się wybrać opcję **Tryb zgodności** i kliknąć na **Dalej**. Na koniec klikamy na **Rozpocznij szyfrowanie**.

Zaszyfrowanie dysku Bit Lockerem może nieco zmniejszyć jego wydajność, ale nie powinno to stanowić problemu dla nowszych dysków HDD i szybkich SSD.

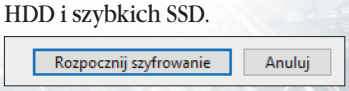

NAJLEPSZY PROGRAM DO SZYFROWANIA DANYCH

Jeśli interesuje nas maksymalne bezpieczeństwo naszych nośników danych, warto skorzystać z pomocy programu **VeraCrypt**. To godny zaufania następca TrueCrypta, rozwijany jako projekt open source. Pozwala zaszyfrować cały dysk, wybrane partycje, a nawet wybrane nośniki USB. Często przenosimy poufne dane na pendrive'ach, a są one najbardziej podatne na kradzież lub zgubienie. Jeśli będą odpowiednio przez nas zabezpieczone – nikt nie uzyska dostępu do naszych danych. Zaszyfrowanie całego dysku w większości przypadków oznacza spadek wydajności, ale nie jest on drastyczny, jednak odczuwalny. Program oferuje nam wiele różnych algorytmów szyfrujących i bardzo ciekawą opcję szyfrowania kaskadowego, które pozwala na wykorzystanie kilku algorytmów do szyfrowania danego nośnika.

ZMIANA JĘZYKA

Domyślnie po zainstalowaniu VeraCrypt działa w języku angielskim. Możemy łatwo zmienić język na polski. Wystarczy na górnym pasku kliknąć na **Settings**, **Language**, a potem wybrać polski.

TWORZYMY SEJF NA DANE

Zanim zaczniemy bezpiecznie przechowywać ważne dla nas pliki, musimy stworzyć dla nich specjalną przestrzeń. Nie zawsze szyfrowanie całego dysku ma sens – czasem wystarczy utworzyć specjalną przestrzeń jedynie na najważniejsze pliki.

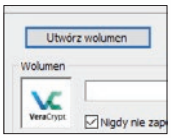

1 W głównym oknie programu klikamy na **Utwórz wolumen**.

2 Następnie wybieramy opcję **Stwórz zaszyfrowany plik (magazyn)** **A** i klikamy na **Dalej**.

3 W kolejnym oknie wybieramy opcję **Standardowy wolumen VeraCrypt** i klikamy na **Dalej**.

4 Klikamy na **Wybierz plik**, wskazujemy lokalizację na dysku, na którym ma zostać utworzony zaszyfrowany magazyn, podajemy jego nazwę i klikamy na **Zapisz**.

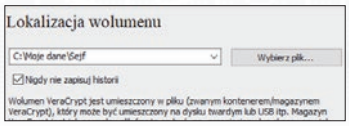

5 W następnym kroku wybieramy typ algorytmów szyfrowania i mieszania – jeśli utworzymy hasło o długości przynajmniej 20 znaków, możemy pozostawić ustawienia domyślne i kliknąć na **Dalej**.

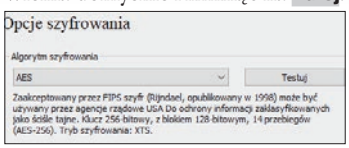

6 Teraz podajemy rozmiar naszego kontenera i przechodzimy dalej. **Uwaga!** Po wpisaniu wartości należy koniecznie wybrać odpowiednią wielkość, na przykład GB. Jeśli pozostawimy domyślne kB, nasz kontener może być bardzo mały.

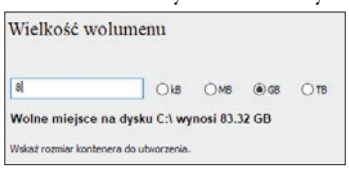

7 Podajemy dwukrotnie hasło, którym będzie zabezpieczony nasz wolumen, i klikamy na **Dalej**.

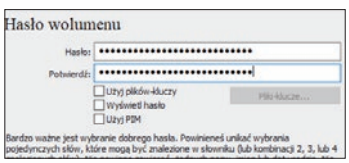

8 W kolejnym oknie zaznaczamy opcję **Tak**, dzięki czemu będziemy mogli przechowywać w naszym sejfie pliki większe niż 4 GB, i klikamy na **Dalej**.

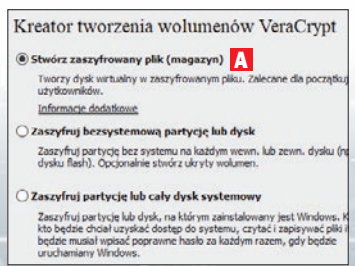

VERACRYPT 1.24

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **053/054*** Język:

- szyfrowanie całego dysku
- tworzenie zaszyfrowanego nośnika USB
- tworzenie zaszyfrowanych katalogów na dysku

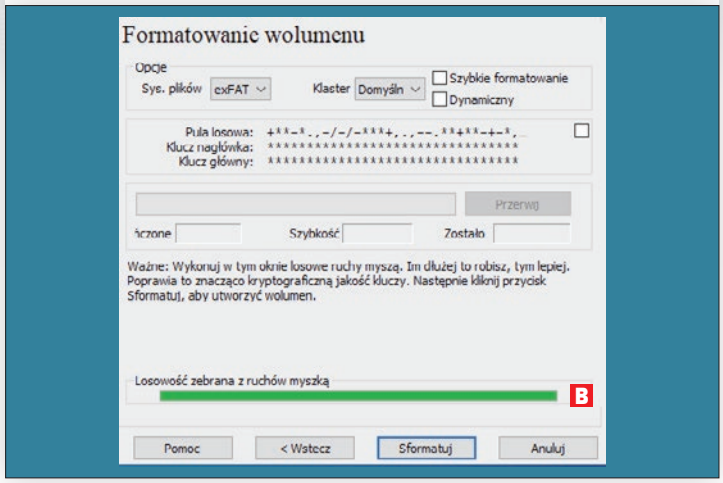

* Wersja Portable

9 Wybieramy system plików **exFAT** i wykonujemy losowe ruchy kursorem w oknie kreatora, aż pasek u dołu ekranu **B** zapełni się do końca. Klikamy na **Sformatuj** – w zależności od rozmiaru naszego wolumenu może to potrwać kilka minut.

10 Po zakończeniu klikamy na **Wyjście**.

PODŁĄCZAMY WOLUMEN

Możemy zacząć korzystać z bezpiecznego sejfu. Najpierw musimy go otworzyć. Za każdym razem będziemy musieli podłączyć konkretny wolumen w programie VeraCrypt i podawać hasło dostępu, a po zakończeniu pracy – odłączyć.

1 W głównym oknie klikamy na **Wybierz plik**, wskazujemy nasz kontener na dysku, klikamy na **Otwórz**. W górnej części okna zaznaczamy dostępną literę dysku, która zostanie przypisana do naszego kontenera, i klikamy na **Podłącz** **C**.

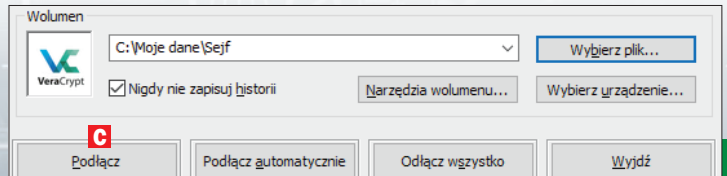

2 Podajemy hasło dostępu do wolumenu i klikamy na **OK**.

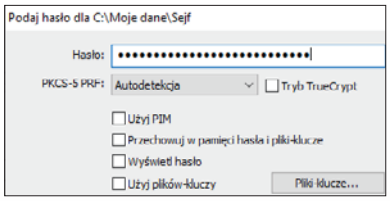

3 Kontener jest zamontowany jako dysk – możemy korzystać z niego za pomocą Eksploratora. Po zakończeniu pracy musimy pamiętać, aby go odmontować, wskazując go na liście i klikając na **Odłącz**.

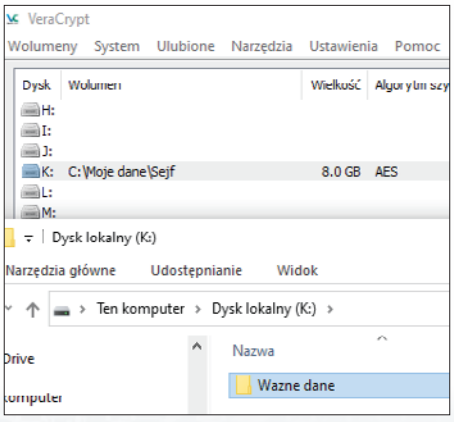

ODNAJDYWANIE ZAGUBIONEGO SPRZĘTU Z SYSTEMEM WINDOWS 10

Jeśli korzystamy z systemu Windows 10, warto wiedzieć, że już w 2016 roku została wprowadzona funkcja **Znajdź moje urządzenie**. Jej działanie można porównać do rozwiązań znanych ze smartfonów firmy Apple oraz urządzeń z Androidem, gdzie znajdziemy funkcję **Znajdź mój telefon** oraz **Śledzenie smartfona**. Dzięki tej funkcji w systemie Windows możliwe jest sprawdzenie ostatniej lokalizacji, w której aktywny był nasz sprzęt.

UWAGA

Do korzystania z tej funkcji wymagane jest założenie konta Microsoft i korzystanie z niego, ponieważ to właśnie na nim zapisywane są online dane lokalizacyjne. Założenie konta jest darmowe i wystarczy postępować zgodnie z kreatorem dostępnym w systemie Windows. Jeśli korzystamy z konta lokalnego, nie będziemy mogli korzystać z funkcji **Znajdź moje urządzenie**. Dodatkowo musimy również mieć włączone ustawienia lokalizacji. Te opcje są domyślnie nieaktywne i użytkownik musi sam je włączyć.

ZAKŁADAMY KONTO MICROSOFT

1 Jeśli korzystamy z konta lokalnego w Windows 10, w każdej chwili możemy je przekształcić w konto Microsoft.

2 Przechodzimy do **Ustawień systemu** i klikamy na **Konta**.

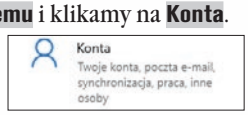

3 Teraz po lewej stronie wybieramy **Twoje informacje**, a po prawej klikamy na **Zamiast tego zaloguj się za pomocą konta Microsoft**.

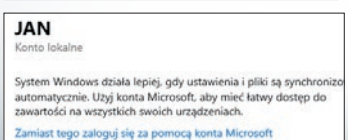

4 Następnie klikamy na **Utwórz je** i postępujemy zgodnie z informacjami na ekranie.

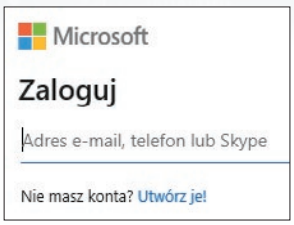

KONFIGURUJEMY FUNKCJĘ ZNAJDŹ MÓJ TELEFON

Po zalogowaniu na konto Microsoft możemy rozpocząć konfigurowanie funkcji.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na menu **Start**, a następnie uruchamiamy **Ustawienia**.

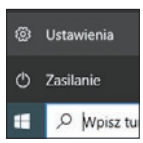

2 Teraz klikamy na kategorię **Prywatność**.

3 Następnie po lewej stronie klikamy na **Lokalizacja**, a po prawej włączamy opcję **Lokalizacja tego urządzenia**, klikając na **Zmień**.

4 Wystarczy kliknąć na przełącznik, który pojawi się na ekranie, w celu ustawienia go w pozycji **Włączone**.

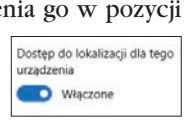

5 Teraz wracamy do głównego ekranu **Ustawień** i klikamy na **Aktualizacja i zabezpieczenia**.

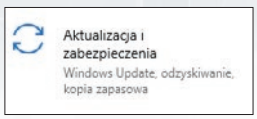

6 Po lewej stronie okna klikamy na **Znajdź moje urządzenie**, następnie aktywujemy funkcję zapisu lokalizacji naszego urządzenia, klikając na **Zmień** i ustawiając przełącznik na pozycję **Włączone**.

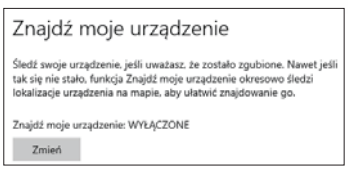

Od teraz dane o lokalizacji naszego urządzenia będą stale zapisywane i będziemy mogli uzyskać do nich dostęp poprzez witrynę – **https://account.microsoft.com/devices**

SPRAWDZAMY LOKALIZACJĘ NASZEGO URZĄDZENIA

1 Przechodzimy na podaną powyżej stronę internetową w dowolnej przeglądarce. Następnie podajemy login naszego konta Microsoft i klikamy na **Dalej**.

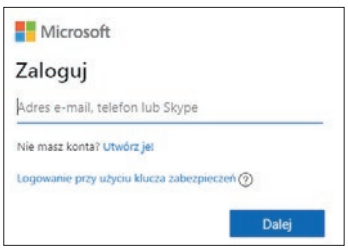

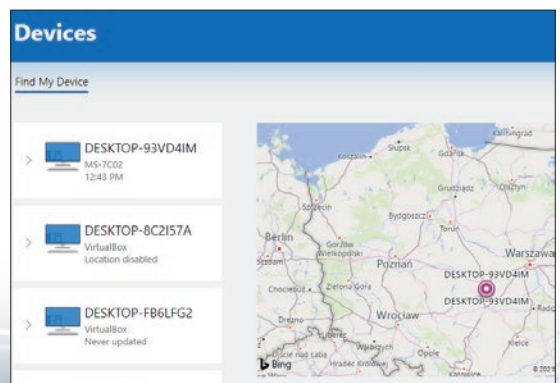

2 Teraz musimy podać hasło do naszego konta i kliknąć na **Zaloguj**.

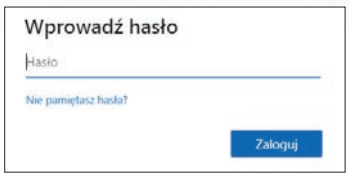

3 Pojawi się lista wszystkich urządzeń, na których się logowaliśmy, korzystając z naszego konta Microsoft. Klikamy na **Find my device** przy urządzeniu, którego lokalizację chcemy sprawdzić.

4 Następnie u góry strony klikamy na opcję **Find my device**.

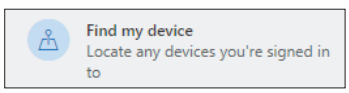

5 Po chwili pojawi się ostatnia znana lokalizacja naszego urządzenia. Jeśli zostało ono skradzione lub zagubione, wystarczy kliknąć na **Lock** i postępować zgodnie z instrukcjami. Dzięki temu nasze urządzenie będzie zablokowane, a my nadal będziemy mogli je śledzić. Podając odpowiednim organom dane dotyczące lokalizacji skradzionego urządzenia, możemy liczyć na szybsze odzyskanie skradzionej własności.

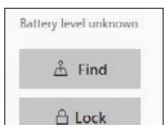

PROFESJONALNE NARZĘDZIE DO LOKALIZOWANIA

Prey to aplikacja, której celem jest monitorowanie urządzenia, na którym jest aktywna, i informowanie nas o jego lokalizacji. Działanie Preya jest bardzo proste. Po instalacji programu musimy zarejestrować się na stronie Prey, gdzie można dodawać swoje komputery. Jeśli któryś z nich zaginie, musimy odpowiednio go oznaczyć na stronie usługi. Kiedy zaginiony laptop uzyska połączenie z internetem, program wyśle nam jego aktualną lokalizację.

Ponadto Prey może dostarczyć zrzut ekranu, listę uruchomionych programów, czas pracy, a nawet zdjęcie osoby używającej komputera, jeśli ten jest wyposażony we wbudowaną kamerę.

Istnieje również możliwość poinformowania osoby używającej potencjalnie skradzionego laptopa o możliwości odnalezienia go lub uruchomienie „syreny alarmowej" – alarmu dźwiękowego.

W najnowszej wersji programu metoda geolokacji korzysta z API usługi Google Location. Do określenia położenia wystarczy przeskanowanie będących w zasięgu punktów dostępowych Wi-Fi, komputer nie musi się logować do żadnego z nich. To powinno znacznie ułatwić zlokalizowanie naszego urządzenia. Dodatkowo rozszerzona została lista wspieranych kamerek internetowych.

PIERWSZE KROKI

1 Podczas instalacji aplikacji nie zmieniamy domyślnej lokalizacji – czyli **C:\Windows** – dzięki temu trudniej będzie ją odnaleźć potencjalnemu złodziejowi.

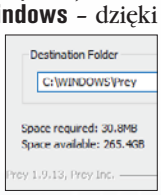

2 Po zakończeniu instalacji i kliknięciu na **Finish** zostanie otworzona nowa karta w przeglądarce **A**, gdzie będziemy mogli założyć specjalne konto. Pozwoli nam ono w razie kradzieży odnaleźć nasze urządzenie. Klikamy na **New User**.

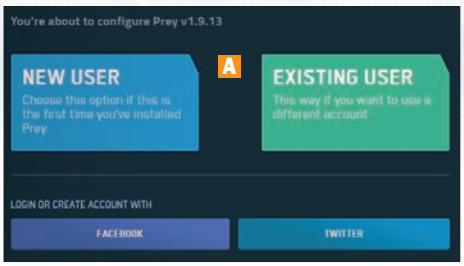

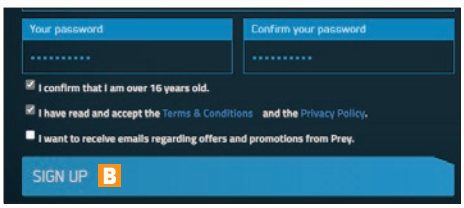

3 Teraz podajemy dane niezbędne do utworzenia konta i klikamy na **Sign Up** **B**. Następnie aktywujemy konto, klikając na link w e-mailu **C**.

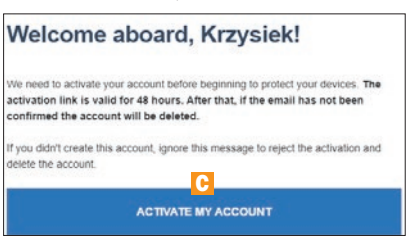

4 Po chwili zostanie otworzona strona ze szczegółami dotyczącymi urządzenia, na którym zainstalowany jest program Prey.

Logując się na nasze konto na stronie **preyproject.com**, będziemy mogli uzyskać w każdej chwili informacje dotyczące naszego urządzenia.

WYKONUJEMY ZDALNE AKCJE

Jeśli nasz sprzęt zaginie, możemy od razu przystąpić do aktywowania trybu **Set device to missing**.

PREY 1.9.13

Licencja: **FREEWARE*** DVD-KOD: **039/040**** Język:

- możliwość robienia zdjęć intruzom poprzez kamerę internetową
- opcja wykonywania zrzutów ekranu
- namierzanie przez GPS lub punkt dostępu

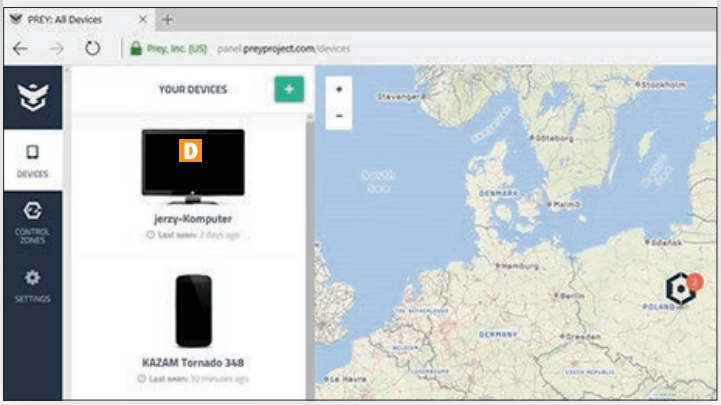

W tym celu logujemy się na nasze konto w serwisie **preyproject.com** i klikamy na **Set device to missing**, a następnie na **Yes, my device is missing**.

Od tej pory co 10 minut będą zbierane szczegółowe informacje pomocne w identyfikacji złodzieja, będą wykonywane zrzuty ekranu oraz zdjęcia z kamery internetowej, jeśli nasze urządzenie jest w nią wyposażone.

- Po prawej stronie głównego okna serwisu znajdziemy panel **Actions**, a w nim trzy operacje, które możemy wykonać. Pierwsza z nich to **Sound alarm**. Po kliknięciu na tę funkcję możemy wybrać typ alarmu i aktywować go, klikając na **Confirm**. Wtedy przez 30 sekund nasz komputer będzie wydawał z siebie dźwięki o maksymalnej głośności.

- Kolejna funkcja – **Send Message**, pozwala na wysłanie wiadomości do naszego urządzenia, która zostanie wyświetlona na wierzchu ekranu tak, aby była widoczna. Może ona zawierać około 250 znaków. Po wpisaniu treści wystarczy kliknąć na **Confirm**, a zostanie ona przesłana do skradzionego urządzenia.

- Trzecia funkcja to **Actions to Lock Device**, która pozwala na nałożenie blokady na chronione urządzenie. Aby zdjąć blokadę, potrzebne będzie hasło, które podajemy w oknie funkcji w serwisie. Po kliknięciu na **Confirm** nasz komputer zostanie zablokowany i do odblokowania będzie wymagane podanie utworzonego przez nas hasła.

Po odnalezieniu urządzenia należy w głównym panelu zarządzania wybrać je, a następnie kliknąć na **Set device to recovered**, aby nie były już zbierane dane.

*Jeśli zdecydujemy się na dodatkowy plan abonamentowy (ok. 20 złotych miesięcznie za 5 urządzeń), zyskamy dodatkowo możliwość zdalnego pobierania lub kasowania plików ze skradzionego sprzętu; ** Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

ZNAJDŹ URZĄDZENIE Z ANDROIDEM

PRZYGOTOWANIE URZĄDZENIA DO POPRAWNEGO DZIAŁANIA ŚLEDZENIA

- Jeśli chcemy, aby funkcja odnajdywania telefonu działała poprawnie, musimy upewnić się, że telefon jest włączony.
- Musimy być zalogowani do konta Google na danym urządzeniu.
- Telefon musi mieć aktywną mobilną transmisję danych lub połączenie z Wi-Fi.
- Musimy być zalogowani w sklepie Google Play.
- Musimy włączyć również usługę lokalizacji.
- Po spełnieniu tych warunków aktywujemy usługę **Znajdź moje urządzenie**

W przypadku urządzeń z Androidem możemy zainstalować oprogramowanie **Google Znajdź moje urządzenie**, które będzie pozwalało na śledzenie naszego urządzenia i odnalezienie go, jeśli je zgubimy, lub zdalne zablokowanie i wykasowanie z niego danych, jeżeli będziemy mieli podejrzenie, że ktoś nam je ukradł. Aplikacja umożliwia wykorzystanie modułu GPS oraz danych komórkowych do śledzenia urządzenia. Umożliwia podgląd lokalizacji w czasie rzeczywistym. Pozwala zdalnie włączyć dzwonek z maksymalnym poziomem głośności, sprawdzić stan sieci, baterii i inne parametry sprzętowe.

AKTYWUJEMY ŚLEDZENIE

1 Po zainstalowaniu aplikacji uruchamiamy ją, wybieramy konto Google i klikamy na **Kontynuuj**.

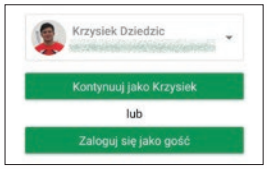

2 Aktywujemy dostęp do lokalizacji.

3 Na górnym pasku zobaczymy wszystkie nasze urządzenia podłączone do konta Google **A**. Po wybraniu jednego z nich będziemy mogli zapoznać się ze szczegółami, jak lokalizacja, stan baterii, operator.

SZUKAMY NASZEGO URZĄDZENIA

Aplikacji na telefonie nie będziemy mogli użyć, jeśli telefon zgubimy lub zostanie skradziony. W takich przypadkach należy skorzystać z innego urządzenia z Androidem lub po prostu z przeglądarki internetowej.

1 Wchodzimy na stronę **google.com/android/find?** i logujemy się.

2 Pojawi się obraz z mapą, na której odnajdziemy lokalizację naszego urządzenia **B**. Możemy również kliknąć na **Odtwórz dźwięk C**. Wtedy z maksymalnym poziomem głośności uruchomiony zostanie dzwonek w naszym urządzeniu, nawet jeśli jest ono wyciszone.

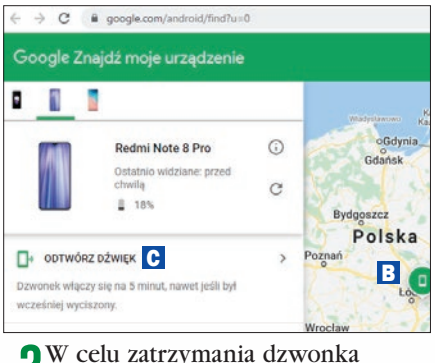

3 W celu zatrzymania dzwonka należy wcisnąć przycisk zasilania na naszym urządzeniu.

ZABEZPIECZAMY URZĄDZENIE

Jeśli sami nie możemy znaleźć naszego telefonu, zanim rozładuje się w nim bateria, warto zabezpieczyć je i dodatkowo pozostawić wiadomość dla osoby, która go odnajdzie.

1 Klikamy na **Zabezpiecz urządzenie**.

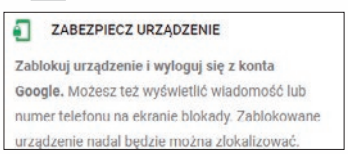

2 W kolejnym oknie podajemy treść wiadomości i numer telefonu dla osoby, która odnajdzie sprzęt. Klikamy na **Zabezpiecz urządzenie D**.

GOOGLE ZNAJDŹ MOJE URZĄDZENIE

Licencja: **FREEWARE** google.com/android/find? oraz Google Play Język:

- pokazuje na mapie lokalizację urządzenia z Androidem
- zawiera mapy obiektów (lotniska, markety)
- pozwala nawigować na Mapach Google

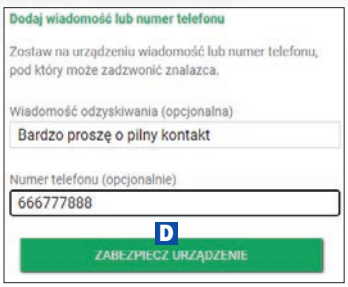

3 Na ekranie urządzenia wyświetlona zostanie informacja, a po kliknięciu na zieloną słuchawkę wybrany zostanie podany przez nas numer.

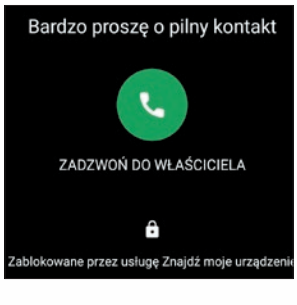

ZDALNIE USUWAMY WRAŻLIWE DANE

Jeśli na naszym urządzeniu mamy ważne pliki, które nie powinny trafić w ręce obcej osoby, a nasz telefon został skradziony, warto rozważyć ostateczną opcję – zdalne wymazanie pamięci urządzenia. **Uwaga!** Jest to proces, którego nie da się odwrócić, więc jeśli telefon się odnajdzie, nie będziemy mogli odzyskać danych.

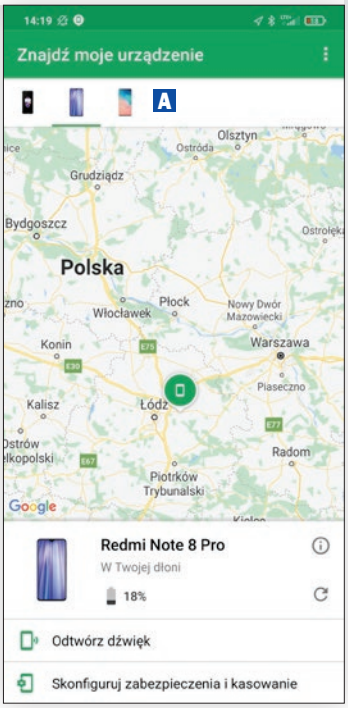

1 W panelu zarządzania funkcji **Znajdź moje urządzenie** klikamy na **Wymaż urządzenie**.

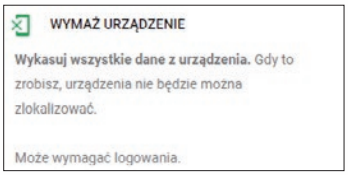

2 W kolejnym oknie ponownie klikamy na **Wymaż urządzenie**. Wymazywanie danych rozpocznie się, gdy tylko urządzenie uzyska dostęp do sieci.

LOKALIZATOR APPLE

Produkty firmy Apple , takie jak iPhone, iPad, Mac, można lokalizować w bardzo podobny sposób. Należy w **Ustawieniach** kliknąć na **Imię i nazwisko**, a następnie na opcję **Lokalizator**. Wybieramy opcję **Wysyłaj moje położenie** i włączamy opcję **Znajdź mój iPhone** lub inne urządzenie. W celu prawidłowego działania tej funkcji należy upewnić się, że na urządzeniu aktywne są usługi lokalizacji. Aby zlokalizować urządzenie, wystarczy na stronie o adresie **icloud.com/find** podać swoje ID i postępować zgodnie z instrukcjami na ekranie. Będziemy mieli możliwość zlokalizowania urządzenia, włączenia dzwonka, zablokowania urządzenia, wymazania z niego wszystkich danych.

ZABEZPIECZAMY DANE W CHMURZE

CRYPTOMATOR 1.5.17

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 016/017* Język:

* Wersja Portable

- obsługa różnych dysków internetowych
- bezpieczne algorytmy szyfrujące
- ukrywa dane w kryptach, są też ukryte ich nazwy, rozmiar, struktura folderów

Cryptomator to otwartoźródłowy program zaprojektowany z myślą o szyfrowaniu danych wgrywanych na dysk internetowy Dropbox, Dysk Google lub inny. Program szyfruje dane po stronie użytkownika algorytmem AES z 256-bitowym kluczem przed wysłaniem ich do chmury – pliki i foldery są ukrywane w tak zwanych kryptach, w których zostają ukryte również ich nazwy, rozmiary oraz struktura folderów. Możemy zainstalować mobilną wersję programu na naszym urządzeniu po pobraniu z odpowiedniego sklepu.

TWORZYMY NOWY SEJF

1 Po uruchomieniu programu klikamy na **Plus** A w dolnym lewym rogu.

2 Z menu wybieramy opcję **Utwórz nowy sejf** i nadajemy mu nazwę.

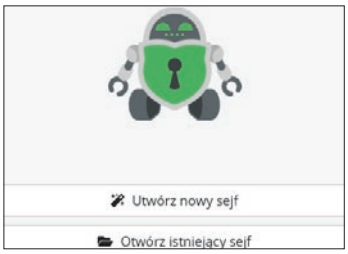

3 Wskazujemy lokalizację dla naszego sejfu – w celu zabezpieczenia danych na dysku internetowym wybieramy go i klikamy na **Dalej**.

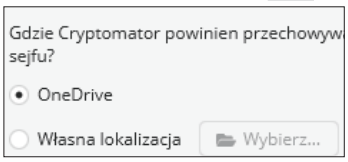

4 Podajemy hasło do ochrony sejfu i klikamy na **Utwórz sejf**. Starajmy się stworzyć hasło, które zostanie rozpoznane jako „bardzo silne".

5 W głównym oknie programu wybieramy nasz nowy sejf i po prawej stronie klikamy na **Odblokuj**. Podajemy hasło i klikamy na **Odblokuj**.

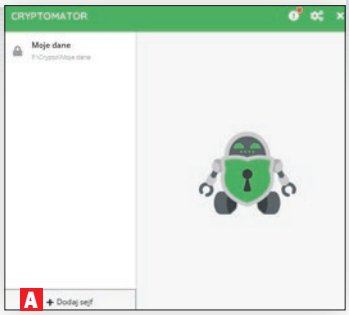

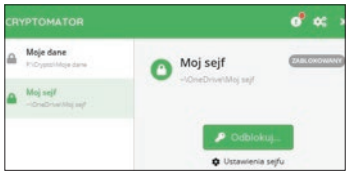

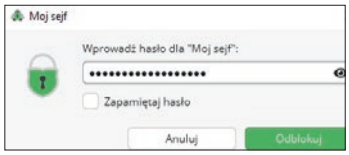

6 Po kliknięciu na **Otwórz sejf** otworzy się okno menedżera plików, będziemy mieli bezpośredni dostęp do naszego specjalnego schowka poprzez wirtualny nośnik. Możemy dowolnie przenosić pliki i foldery, które zostaną zaszyfrowane i zabezpieczone.

7 Po zakończeniu pracy klikamy na **Blokuj**. Nasze pliki są dostępne w chmurze, a jednocześnie są całkowicie bezpieczne.

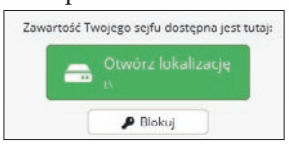

Możemy tworzyć takie krypty dla wielu różnych serwisów, możemy również wykorzystywać Cryptomatora do stworzenia krypty lokalnie na naszym dysku.

BOXCRYPTOR 2.47

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 009 Język:

- szyfruje pliki na dyskach chmurowych i lokalnych
- bezpieczne algorytmy szyfrujące
- tworzy szyfrowane wirtualne dyski

Boxcryptor to program do szyfrowania plików przechowywanych w chmurze. Oprócz zabezpieczania plików znajdujących się na dysku internetowym (obsługuje między innymi Dysk Google, OneDrive, Dropbox) umożliwia zabezpieczenie plików na lokalnym dysku twardym. Pozwala tworzyć zaszyfrowane foldery, w których możemy przechowywać zabezpieczone pliki – każdy z takich folderów mapowany jest przez program jako wirtualny dysk, który możemy obsługiwać jak typowy dysk w komputerze. Dostęp do zaszyfrowanych danych uzyskujemy przez Boxcryptora, którego można uruchomić jedynie po podaniu hasła. Program zabezpiecza pliki za pomocą silnego, 256-bitowego algorytmu szyfrującego AES.

SZYFRUJEMY CHMURĘ

1 Po zainstalowaniu uruchamiamy aplikację, klikamy na **Create your account here** A.

2 Podajemy dane logowania w formularzu i potwierdzamy informację o tym, że nie będziemy mogli odzyskać hasła, jeśli go zapomnimy. Klikamy na **Create account**.

3 Po zalogowaniu klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym i klikamy na **Settings**.

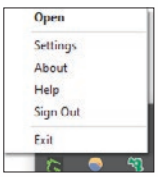

4 Wybieramy jedną z usług chmurowych, na przykład **Dropbox**. Oczywiście musimy mieć konto w chmurze, którą chcemy zabezpieczyć.

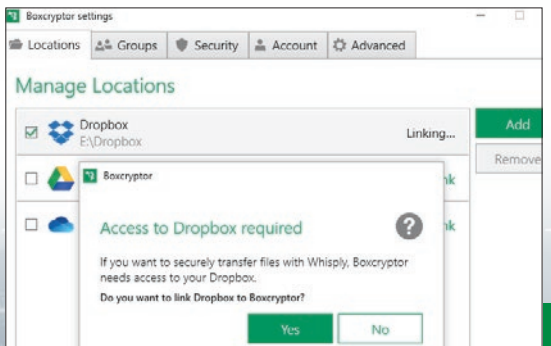

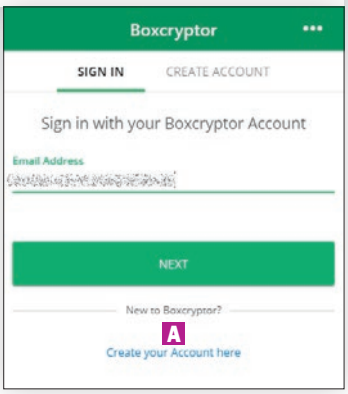

5 Podajemy dane logowania do naszego konta na danej platformie i udzielamy dostępu do naszego konta aplikacji. Po chwili możemy rozpocząć korzystanie z konta bez żadnych przeszkód, a wszystkie dane będą zaszyfrowane. Do zaszyfrowanych danych uzyskamy dostęp bezpośrednio w Eksploratorze.

APLIKACJA MOBILNA

Możemy też uzyskiwać dostęp do naszych plików z poziomu aplikacji mobilnej. Po poprawnej konfiguracji uzyskamy dostęp do zaszyfrowanej przestrzeni w chmurze. Zapisywane przez nas dane będziemy mogli bezpiecznie odczytywać na smartfonie i komputerze.

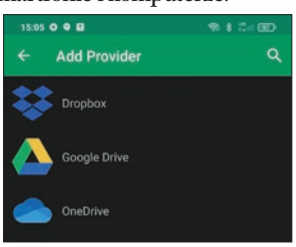

Fot. Nexusplexus/123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY
DO UPIĘKSZANIA WINDOWS

Co zrobić, aby **POPRAWIĆ WYGLĄD ORAZ PODNIEŚĆ KOMFORT** używania Windows? Wystarczy zainstalować zestaw sprawdzonych gadżetów. Oto propozycje niezwykłych aplikacji, które odmienią system

Zdaniem autora

ODŚWIEŻANIE SYSTEMOWEGO BIURKA

Wygląd i działanie Windows można odmienić, instalując małe aplikacje, zwane gadżetami lub widżetami. Sprawią, że obsługa systemu staje się łatwiejsza i przyjemniejsza. Dzięki nim odmienimy i upiększymy pulpit, menu Start i pasek zadań. Zmodyfikujemy dźwięki, wygląd okien, ikon, kursora, a nawet dodamy nowe funkcje, o których nie pomyślał Microsoft. Spróbujmy – dajmy się zaskoczyć!

Sebastian Malinowski

CODZIENNIE NOWY PULPIT

Dynamic Theme to niewielka aplikacja dla wszystkich użytkowników Windows 10, którym znudziły się już tapety systemowe. Po zainstalowaniu będziemy mieli automatycznie na pulpicie codziennie nową, piękną tapetę. Dynamic Theme pobiera wysokiej jakości obrazy o różnej tematyce, pochodzące z serwisu Microsoft Bing i z funkcji Windows Spotlight, i ustawia je jako tło pulpitu lub ekranu blokady. Oprócz zdjęć z sieci narzędzie pozwala też wybierać fotografie zapisane na dysku.

KONFIGURUJEMY WYŚWIETLANIE OBRAZÓW

1 Po zainstalowaniu aplikacji z Microsoft Store pojawia się okno konfiguracji przypominające systemowe ustawienia personalizacji wyglądu Windows 10. Pod kartą **Tło pulpitu** znajdziemy między innymi rozwijane menu, z którego możemy wybrać źródło pochodzenia obrazów – **Bing** lub **Windows Spotlight**. Mamy tu również możliwość włączenia synchronizacji ustawień na wszystkich posiadanych urządzeniach z Windows 10.

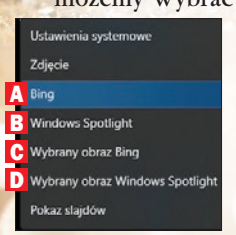

2 Wybranie w menu pozycji **Bing** **A** lub **Windows Spotlight** **B** spowoduje, że obrazy będą automatycznie pobierane z sieci i wyświetlane na pulpicie. Z kolei opcje **Wybrany obraz Bing** **C** i **Wybrany obraz Windows Spotlight** **D** pozwalają wskazać zdjęcie **E**, które będzie na stałe prezentowane jako tło.

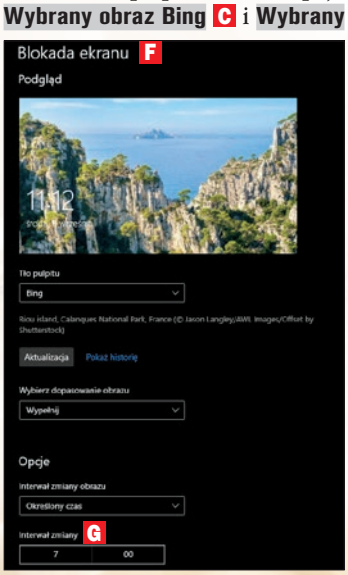

3 Karta **Blokada ekranu** **F** pozwala skonfigurować wyświetlanie obrazów na ekranie blokady. Do dyspozycji mamy menu z identycznym jak opisany powyżej zestawem opcji. Oprócz niego dostępne jest też drugie menu – **Interwał zmiany** **G** – pozwalające wybrać godzinę, o której będą się pojawiać nowe fotki.

DYNAMIC THEME 1.5

Licencja: **FREEWARE** instalacja przez Microsoft Store Język:

- automatycznie zmienia tło pulpitu
- modyfikuje wygląd ekranu blokady
- pobiera obrazy z serwisu Bing i funkcji Windows Spotlight

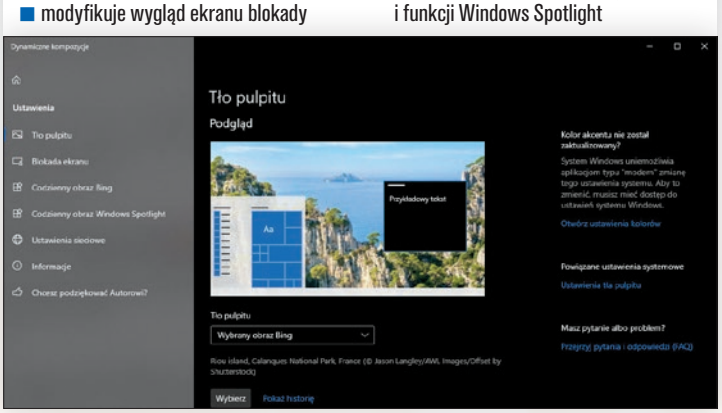

4 Karty **Codzienny obraz Bing** i **Codzienny obraz Windows Spotlight** pozwalają skonfigurować opcje pobierania i prezentacji obrazów, na przykład wyświetlanie powiadomień lub automatyczne zapisywanie zdjęć we wskazanym folderze.

DODATKOWY PASEK

WINSTEP NEXUS DOCK 20.10

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **062** Język:

- prezentuje animowane ikony wzorowane na Mac OS X
- dodaje pasek ze skrótami do aplikacji
- udostępnia wiele modułów i widżetów

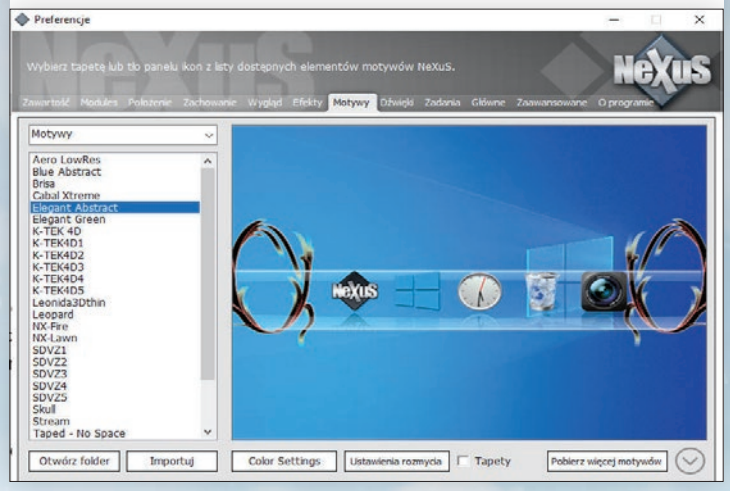

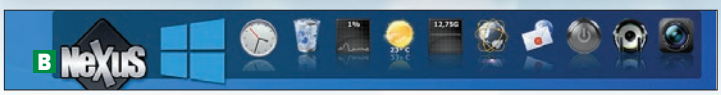

Winstep Nexus Dock to stanowiąca rozszerzenie pulpitu belka narzędziowa, dająca wygodny dostęp do programów i funkcji. Jest to rozwiązanie wzorowane na systemie Mac OS X. Pasek dobrze się prezentuje i poprawia komfort korzystania z komputera. Oprócz standardowego zestawu gadżetów (między innymi skórki do menu Start, pogodynka **A**, zegar czy kosz) na pasku Nexus Dock można umieszczać własne elementy i skróty, jak ikony najczęściej używanych aplikacji. Inną ciekawą funkcją paska jest możliwość błyskawicznego tworzenia zrzutów ekranowych. Wygląd i działanie Winstep Nexus Dock można dostosować do własnych preferencji. Zakres modyfikacji jest bardzo szeroki.

ZMIENIAMY PASEK

Po zainstalowaniu i uruchomieniu pasek pojawia się przy górnej krawędzi ekranu. Aby go skonfigurować, klikamy na ikonę **NeXuS** **B**, wywołując okno preferencji. Pod zakładką **Położenie** możemy wskazać krawędź ekranu, do której zakotwiczona będzie belka, na przykład **Do lewej**, a za pośrednictwem zakładki **Zachowanie** aktywujemy automatyczne ukrywanie paska po upływie określonego czasu. Można również modyfikować wygląd belki (zakładki **Wygląd**, **Efekty** **C**, **Motywy**), na przykład rozmiary ikon, wielkość efektu odbicia, przezroczystość, zmieniać animowane efekty i wybierać spośród wielu motywów graficznych.

AUDIO POD KONTROLĄ

EARTRUMPET 2.1.8.0

Licencja: **FREEWARE** instalacja przez Microsoft Store i eartrumpet.app Język:

- ułatwia regulowanie głośności
- obsługuje wiele aplikacji naraz
- aplikacja jest niewielka, nie spowalnia komputera

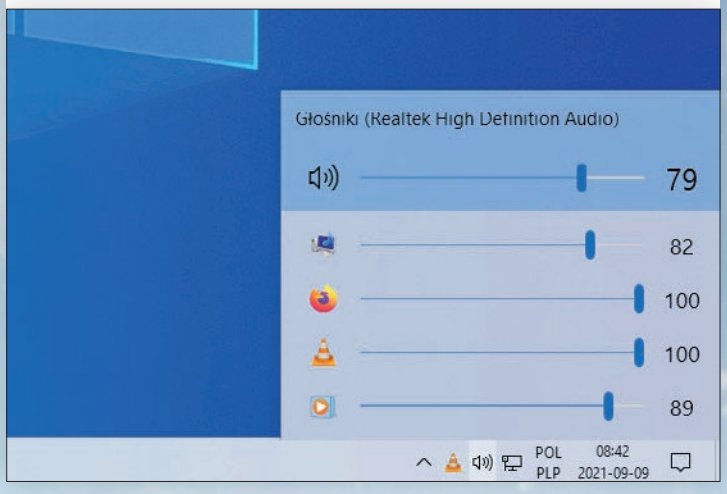

Zadaniem aplikacji **EarTrumpet** jest ułatwienie regulowania głośności dźwięku w Windows. Pozwala ona wygodnie dostosowywać poziom głośności dla różnych źródeł dźwięku, na przykład aktualnie uruchomionej przeglądarki internetowej, odtwarzacza Spotify czy VLC media playera. Do dyspozycji mamy również możliwość wyciszania wybranych źródeł dźwięku. Obsługa EarTrumpeta jest bardzo prosta. Kliknięcie na ikonę aplikacji wywołuje panel z suwakami, za pośrednictwem których można osobno zmieniać poziom głośności dla każdego z uruchomionych programów.

PRZYGOTOWANIE DO PRACY

1 Po zainstalowaniu programu jego ikona umieszczona zostaje w systemowym zasobniku. Aby korzystanie z EarTrumpeta było wygodniejsze, należy przeciągnąć ikonę na pasek zadań. Gdy to zrobimy, trzeba jeszcze usunąć starą, zdublowaną ikonę głośności z obszaru powiadomień, korzystając

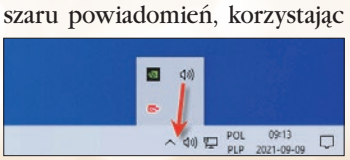

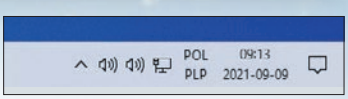

z ustawień systemowych – konfiguracji paska zadań.

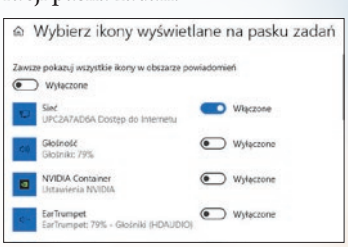

2 Klikając na ikonę programu prawym przyciskiem myszy, otworzymy menu, przez które można między innymi wywołać okno ustawień EarTrumpeta. Daje ono możliwość skonfigurowania skró-

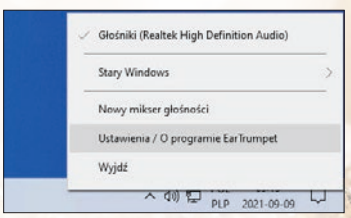

tów klawiaturowych, dzięki którym będzie można szybko otwierać panel regulacji głośności bez konieczności korzystania z myszy.

Fot. Nastco/123rf.com

TRANSLUCENTTB 5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **052** Język:

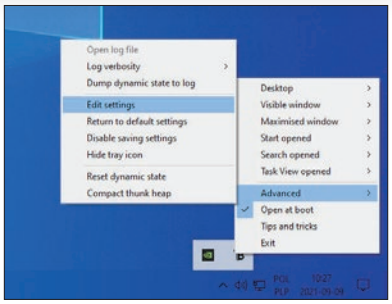

Aplikacja **TranslucentTB** pozwala przeprowadzić lifting systemowego paska zadań. Dzięki niej możesz zmieniać kolory oraz włączać i regulować efekty rozmycia obiektów, które znajdują się pod paskiem (na przykład otwartych okien). TranslucentTB nie ma interfejsu, wszelkie modyfikacje wykonuje się za pośrednictwem menu dostępnego po kliknięciu na ikonę w zasobniku systemowym. Menu ustawień TranslucentTB ofe-

ruje mnóstwo opcji dostosowywania. Możemy zdecydować, czy pasek zadań będzie całkowicie przezroczysty, półprzezroczysty czy też wypełniony wybranym, jednolitym kolorem. Dodatkowo można też nadawać wybranym elementom paska style dla różnych działań, na przykład otwierania menu Start czy maksymalizowania okna. Bardziej zaawansowani użytkownicy mogą ręcznie edytować wygląd paska, dokonując zmian w pliku konfiguracyjnym. Aby otworzyć ten plik, w menu należy wybrać opcje **Advanced** i **Edit Settings**.

RAINMETER 4.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **041** Język:

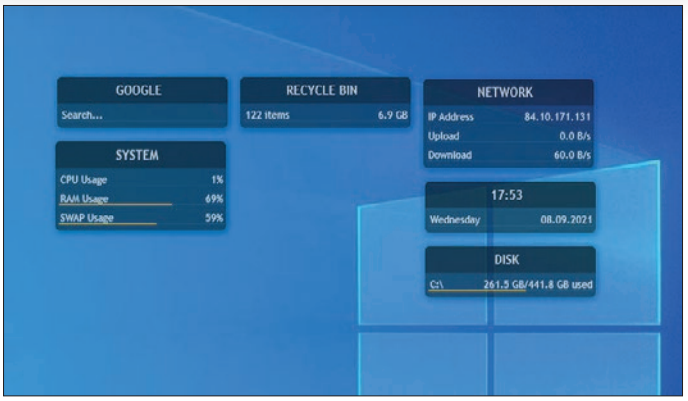

Rainmeter to zestaw pasków narzędziowych wyświetlających widżety z przydatnymi informacjami i ułatwieniami dostępu do różnych aplikacji. Wyświetlane gadżety, poza funkcjami informacyjnymi, mogą też wykonywać konkretne zadania, na przykład zapisywanie notatek czy wysyłanie e-maili. Rainmeter obsługuje wiele dodatków, które zwiększają jego możliwości. Natomiast skórki pozwalają zmieniać wygląd interfejsu użytkownika. Aplikacja ta ma duże możliwości konfiguracyjne. Użytkownik może wybierać, jakie informacje mają być pokazywane w dodatkowych paskach umieszczonych na pulpicie. Mogą to być najnowsze wiadomości z wybranych stron internetowych, prognoza pogody czy też dane systemowe, takie jak statystyki wykorzystania łącza internetowego, zapełnienie dysków czy użycie procesora.

BING WALLPAPER 1.0.9.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **006** Język:

Niewielka aplikacja **Bing Wallpaper** zmienia tła pulpitu, pobierając każdego dnia nowe, wysokiej jakości zdjęcia, wykonywane przez niezależnych fotografów z całego świata. Aplikacja umieszcza swoją ikonę oneplus nord w zasobniku systemowym, dzięki niej w każdej chwili można ręcznie zmieniać tła. Narzędzie to udostępnia kolekcję obrazów, wyświetlanych na stronie głównej serwisu Bing.com. Bing Wallpaper codziennie wyświetla nowy obraz na pulpicie, daje także możliwość przeglądania pobranych już obrazów i zapoznawania się z informacjami o budynkach, miejscach,

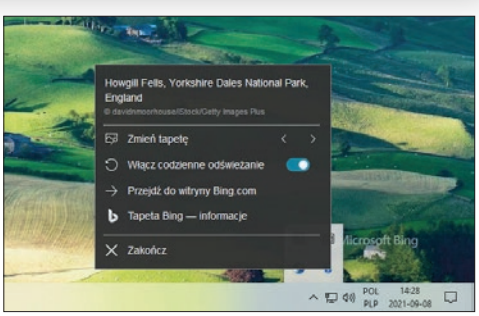

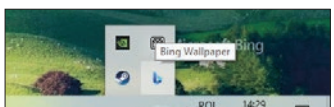

zwierzętach lub roślinach, które są przedstawione na zdjęciach. Wystarczy kliknąć na nazwę widoczną w górnej części menu aplikacji, aby wywołać przeglądarkę internetową z informacjami na temat danej fotografii. **Uwaga!** Podczas instalacji domyślnie proponowane jest ustawienie Bing.com jako domyślnej strony startowej i wyszukiwarki dla przeglądarek Firefox, Chrome i Edge. Jeśli nie chcemy zmieniać tych ustawień, usuwamy zaznaczenia z odpowiednich pól w oknie instalatora aplikacji.

JOHN'S BACKGROUND SWITCHER 5.3.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **028** Język:

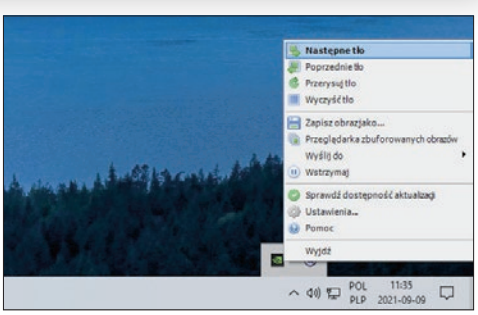

John's Background Switcher (JBS) to darmowy program do automatycznego zmieniania tła pulpitu. Może pobierać zdjęcia z różnych źródeł (wskazanego folderu na dysku lokalnym, dysku w chmurze – Dropboxa i OneDrive'a, serwisów: Facebook, Flickr, Pixabay, Picasa, Instagram, Last.FM, Unsplash, 500px, Wallhaven) i ustawiać je w atrakcyjny sposób jako tło pulpitu.
Zaraz po uruchomieniu programu trzeba wykonać szybką konfigurację, czyli wybrać źródła, z których mają być pobierane zdjęcia. Następnie należy uzupełnić dane autoryzacyjne potrzebne do zalogowania się do wybranych serwisów. Gdy wskażemy jako źródło na przykład serwis Facebook, będziemy mogli dodatkowo zdecydować, czy na pulpicie mają się pojawiać tylko nasze fotki, czy także naszych znajomych (istnieje możliwość ograniczenia do wybranych osób).
JBS może wyświetlać tła na pulpicie na wiele sposobów, na przykład pojedyncze zdjęcie na środku ekranu lub kolaż. Kolejne tapety są pokazywane w określonych odstępach czasu na jednym lub wielu monitorach. Zaawansowani użytkownicy mogą zajrzeć do ustawień. Można tam wybrać sposób skalowania, ustawić efekty kolorystyczne, zdefiniować skróty klawiaturowe czy aktywować opcje oszczędzające energię.

LIVELY WALLPAPER 1.7.0.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **033** Język:

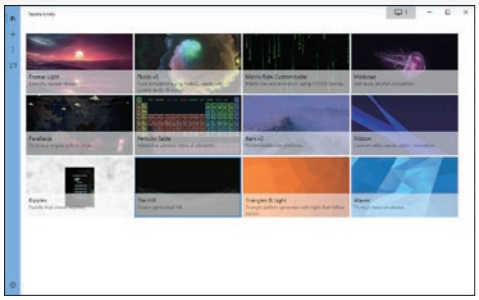

Lively Wallpaper to darmowy program wyświetlający animowane tapety – pozwoli nam ożywić pulpit. Gdy go uruchomimy, zamiast statycznego zdjęcia w tle pojawią się „żywe", ruchome obrazy. Uzyskany w ten sposób efekt całkowicie odmieni wygląd systemowego ekranu i z pewnością przykuje wzrok.

Posługiwanie się tą aplikacją jest bardzo proste. Wystarczy wywołać jej okno, korzystając z ikony w zasobniku systemowym, i wybrać jeden z kafelków, który natychmiast uruchomi odtwarzanie animacji na pulpicie.

Oprócz świetnie przygotowanych animacji na systemowym pulpicie może być też odtwarzany dowolny plik wideo zapisany na dysku lokalnym, klip dostępny w internecie, na przykład w serwisie YouTube, a nawet transmisja wideo na żywo wraz z dźwiękiem. Program obsługuje popularne formaty plików i wspiera przyspieszanie sprzętowe.

Osoby niechcące się rozpraszać podczas pracy, mogą za pośrednictwem ustawień przyciszyć odtwarzany dźwięk lub całkowicie go wyłączyć.

Gdy tylko zostanie uruchomiona dowolna aplikacja lub gra w trybie pełnoekranowym, odtwarzanie animacji albo filmu na pulpicie zostaje automatycznie wstrzymane. Ma to na celu ograniczenie zużycia zasobów komputera.

MATRIX SCREENSAVER

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **035** Język:

Klasyczny wygaszacz dedykowany dla wszystkich fanów znanego filmu Matrix. Podczas naszej nieobecności ekran komputera wypełnia dobrze znana animacja.

Podobnie jak wiele wygaszaczy ekranu nawiązujących do kultowej trylogii science fiction, także i ten pokazuje słynny kod Matrixa płynący po ekranie. W odróżnieniu od innych wygaszaczy bazujących na tym motywie, **Matrix ScreenSaver** oferuje dodatkowy zestaw funkcji, pozwalający ustalić prędkość animacji, dostosować krój i rozmiar czcionki, a nawet zmienić jej kolor z zielonego na dowolnie wybrany.

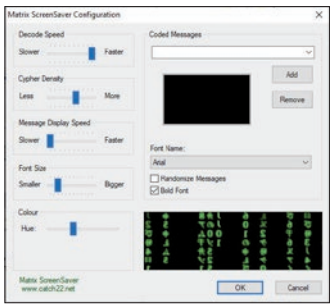

Instalacja, podobnie jak w przypadku wygaszacza Aerial (patrz kolejny opis), polega na skopiowaniu pliku **Matrix.scr** do katalogu Windows oraz wybraniu z menu kontekstowego opcji **Zainstaluj**.

AERIAL SCREEN SAVER FOR WINDOWS

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **003** Język:

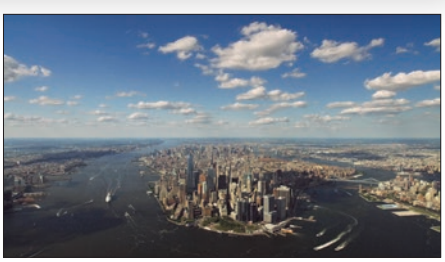

Przepiękne, animowane widoki z lotu ptaka. **Aerial** to wygaszacz ekranu dla systemu Windows, oparty na wygaszaczu stworzonym dla usługi Apple TV. Wyświetla wysokiej rozdzielczości filmy z lotu ptaka nakręcone między innymi nad Nowym Jorkiem, San Francisco, Hawajami i Chinami. Po aktywacji wygaszacza ładowany jest zawsze najnowszy film bezpośrednio z serwera Apple. Ponadto Aerial może wyświetlać inny film na każdym z podłączonych do komputera monitorów.

Instalator znajdujący się na płycie wypakowuje pliki wygaszacza na pulpit do folderu **Aerial Screen Saver**. Odnajdujemy tam plik **Aerial.scr**, klikamy na niego prawym przyciskiem myszy i z rozwiniętego menu kontekstowego wybieramy polecenie **Zainstaluj**. Po wywołaniu okna dialogowego **Ustawienia wygaszacza ekranu** na liście zobaczymy nazwę aktualnie wybranego wygaszacza **Aerial**. Możemy tu zmienić czas oczekiwania na aktywację (domyślnie jest to 15 minut) oraz zobaczyć, jak prezentuje się on w akcji (przycisk **Podgląd**). Aby odinstalować wygaszacz, wystarczy usunąć z dysku plik **Aerial.scr.**

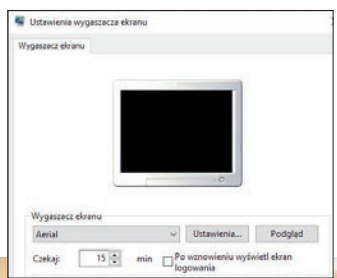

SCREENPLAY 0.14.0

Licencja: **FREEWARE** instalacja przez Steam Język:

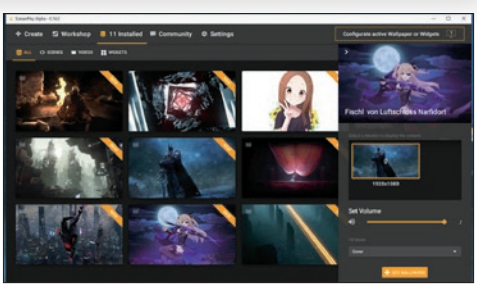

ScreenPlay to darmowa alternatywa open source dla płatnego Wallpaper Engine do wyświetlania tapet, tapet wideo i widżetów. Program dostępny jest przez platformę Steam. Aby móc się nim cieszyć, należy zainstalować aplikację Steam i utworzyć w niej darmowe konto. Po pobraniu i zainstalowaniu aplikacji z platformy Steam pojawi się okno **ScreenPlay**, za pośrednictwem którego możemy wybrać jedną z dostępnych w sieci, animowanych tapet pulpitu Windows. W tym celu klikamy na zakładkę **Workshop**, wskazujemy kafelki reprezentujące tapety, które chcemy zainstalować, i przy każdym z nich klikamy na **SUBSCRIBE**. Po chwili tapety zostają pobrane z internetu. Przechodzimy do zakładki **Installed**, klikamy na jedną z miniatur i naciskamy **+SET WALLPAPER**. Teraz możemy zminimalizować wszystkie otwarte okna i podziwiać nowe, animowane tło pulpitu.

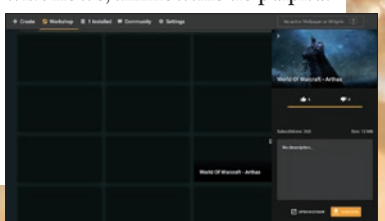

LEPSZA I BARDZIEJ BEZPIECZNA POCZTA

Jeśli zależy nam na **WYGODZIE I BEZPIECZEŃSTWIE** podczas korzystania z poczty elektronicznej, warto zapoznać się z programami prezentowanymi w tym dziale Niezbędnika

Zdaniem autora

SPOSOBY NA POCZTĘ

Korzystając z poczty, warto pamiętać, że można łatwo połączyć wiele adresów w jednej skrzynce oraz synchronizować kontakty i kalendarze. A jeśli szczególnie zależy nam na bezpieczeństwie, dobrze jest skonfigurować Thunderbirda do pracy z rozszerzeniami, które umożliwiają szyfrowanie wiadomości. Dzięki specjalnym kluczom tylko my i odbiorca będziemy w stanie odczytywać wiadomości.

Krzysztof Dziedzic

POPULARNA I WYGODNA APLIKACJA POCZTOWA

Gmail to popularna aplikacja pocztowa przeglądarkowa i mobilna (darmową aplikację Gmail instalujemy na smartfonie przez sklep Google Play lub App Store). Jej dużą zaletą jest uporządkowana skrzynka – wiadomości społecznościowe czy reklamy automatycznie trafiają do osobnych zakładek. W tle działa filtr antyspamowy. Warto też pamiętać o 15 GB bezpłatnego miejsca na dane na Dysku Google i możliwości obsługi różnego typu kont, nie tylko Google.

DODAJEMY WIDGET

Po zainstalowaniu aplikacji na smartfonie możemy dodać specjalny widżet na pulpicie. Dzięki temu będziemy mieli łatwiejszy dostęp do naszej skrzynki pocztowej.

1 Naciskamy puste miejsce na ekranie smartfona i przytrzymujemy palec. U dołu ekranu pojawia się przycisk **Widgety**, naciskamy go, przewijamy widok tak, by znaleźć pozycję **Gmail** A, a potem przytrzymujemy i upuszczamy na ekran **Gmail 3x3** B.

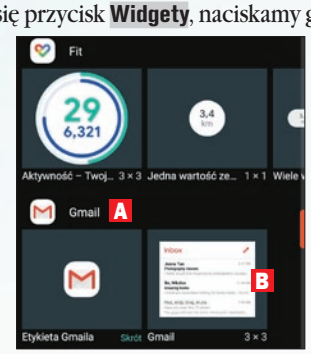

2 W kolejnym kroku wskazujemy, które konto ma być wyświetlane w ramach widżetu oraz jaki folder ma być widoczny na natychmiastowym podglądzie.

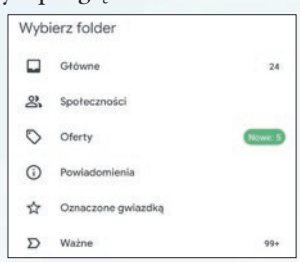

3 Po chwili na ekranie smartfona znajdzie się wybrany widget – możemy zmieniać jego rozmiar lub położenie. Nagłówki wiadomości przewijamy, przesuwając palcem w górę lub w dół. By utworzyć nową wiadomość, wystarczy nacisnąć ikonę tworzenia wiadomości w prawym górnym rogu C.

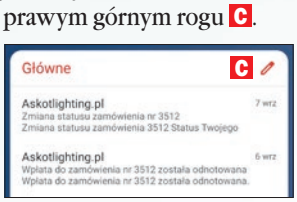

GMAIL

Licencja: **FREEWARE** gmail.com, Google Play, App Store Język:

- możliwość dostępu przez przeglądarkę internetową i aplikację mobilną
- wygodny w użyciu widget
- możliwość obsługi wielu kont

DODAJEMY INNE KONTA

1 Po uruchomieniu aplikacji klikamy w górnym prawym rogu na ikonę naszego konta. Następnie wybieramy opcję **Dodaj kolejne konto**.

2 Teraz wybieramy typ konta, które chcemy dodać.

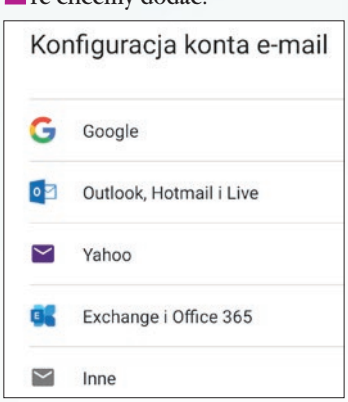

3 Następnie podajemy dane dotyczące naszego konta i klikamy na **Dalej**. Po wykonaniu tych kroków będziemy mogli korzystać z kolejnego konta, a wybór pomiędzy kontami możliwy jest po kliknięciu na awatar w prawym górnym rogu.

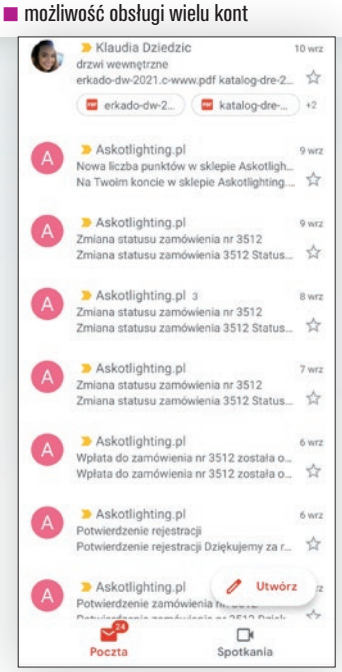

KLIENT POCZTY Z DUŻYMI MOŻLIWOŚCIAMI

Najpopularniejszy bezpłatny desktopowy program pocztowy do obsługi poczty e-mail. **Thunderbird** obsługuje wiele skrzynek pocztowych, ma książkę adresową, funkcję filtrowania niechcianej korespondencji (spamu), umożliwia też szybkie przeszukiwanie poczty i importowanie jej z innych programów. Wygląd programu można zmieniać za pomocą motywów graficznych, Thunderbird obsługuje również dodatki (podobnie jak Firefox), dzięki którym możemy zwiększać jego możliwości i dopasowywać go do własnych potrzeb. Dodatkowym atutem jest filtr antyphishingowy, który pozwoli uniknąć fałszywych ofert.

DODAJEMY KONTO POCZTOWE

1 Uruchamiamy program i w głównym oknie u góry klikamy na **Plik**, **Utwórz**, **Konfiguracja konta pocztowego**.

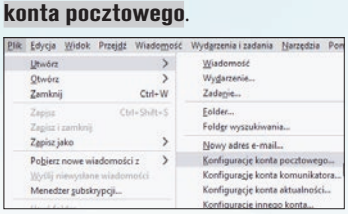

2 Teraz podajemy wymagane dane i klikamy na **Kontynuuj**.

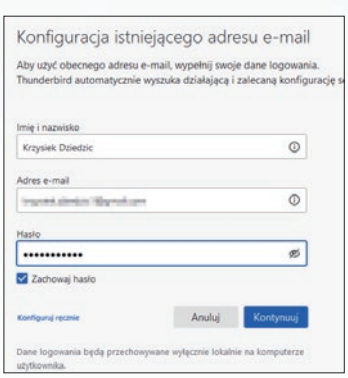

3 Następnie program powinien prawidłowo rozpoznać serwery e-mail naszego konta. Upewniamy się, czy przy obydwu pozycjach na końcu jest **SSL** lub **TLS** **A**, co oznacza wsparcie szyfrowania. Pozostawiamy zaznaczoną opcję **IMAP** **B** i klikamy na **Gotowe** **C**.

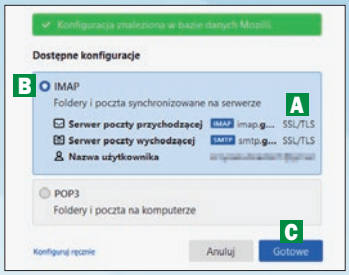

Gotowe – teraz możemy uzyskać dostęp do naszego konta pocztowego dzięki Thunderbirdowi.

KORZYSTAMY Z SZYFROWANIA TYPU END-TO-END

Thunderbird wspiera szyfrowanie wiadomości typu end-to-end, co oznacza, że wiadomość zaszyfrowana po naszej stronie zostanie odszyfrowana dopiero po odebraniu przez adresata, a po drodze nikt nie będzie mógł poznać jej treści.

1 Po podpięciu konta pocztowego możemy aktywować dla niego szyfrowanie typu end-to-end. W tym celu klikamy na główny folder naszego konta, a następnie po prawej stronie klikamy na **Szyfrowanie „end-to-end”** **D**.

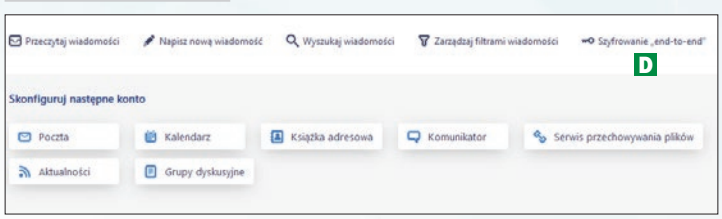

2 W sekcji **OpenPGP** klikamy po prawej stronie na **Dodaj klucz**.

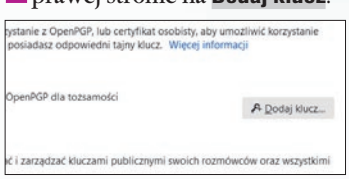

3 Następnie wybieramy opcję **Utwórz nowy klucz OpenPGP** i klikamy na **Kontynuuj**.

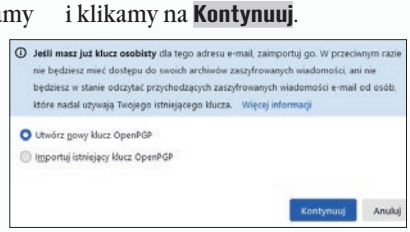

THUNDERBIRD 91.1.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **049/051** * Język:

- możliwość podłączenia wielu kont e-mail
- obsługa szyfrowania wiadomości
- wygodne pobieranie i instalowanie dodatków

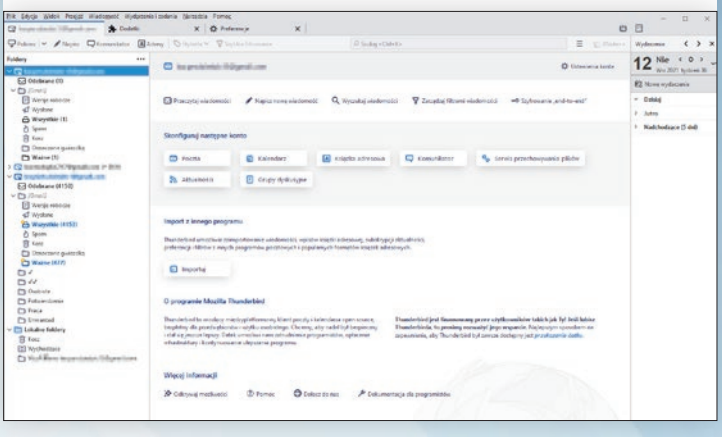

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

4 Teraz ustalamy ważność klucza (na przykład **2 lata**) oraz rozmiar klucza – **4096**, po czym klikamy na **Wygeneruj klucz**.

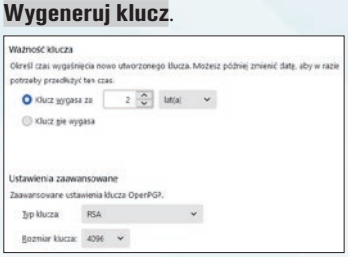

5 W kolejnym kroku klikamy na **Potwierdź** w celu rozpoczęcia generowania pary kluczy.

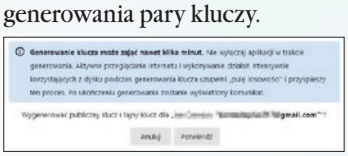

6 Po chwili para kluczy zostanie utworzona – tajny klucz jest tylko dla nas, publiczny możemy swobodnie udostępniać znajomym.

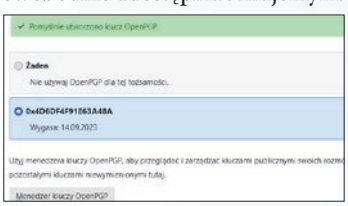

7 Teraz należy wymienić się kluczami publicznymi z naszymi odbiorcami, tylko dzięki temu będziemy mogli później odszyfrować wiadomości, podobnie nasi odbiorcy. W celu przesłania klucza publicznego rozpoczynamy tworzenie wiadomości, a następnie na pasku górnym z zakładki **Zabezpieczenia** wybieramy opcję **Dołącz mój klucz publiczny**.

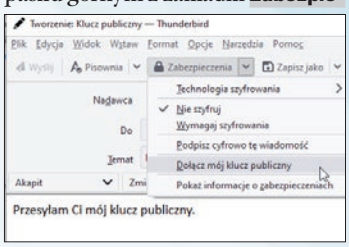

8 Odbiorca musi następnie kliknąć prawym przyciskiem na załączony klucz publiczny i wybrać opcję **Importuj klucz OpenPGP**.

9 Teraz, pisząc wiadomości, będziemy mogli w zakładce **Zabezpieczenia** wybierać opcję **Wymagaj szyfrowania** i **Podpisz cyfrowo tę wiadomość**. **Uwaga!** Musimy być pewni, że zarówno my, jak i nasz odbiorca mamy swoje klucze publiczne, w innym wypadku nie będzie można odszyfrować wiadomości.

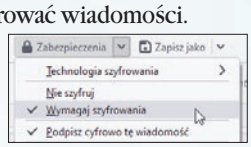

NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA

EM CLIENT 8.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **019** Język:

- obsługa jedynie dwóch kont w wersji darmowej
- wykonywanie kopii zapasowej całej poczty
- przydatny konfigurowalny pasek boczny

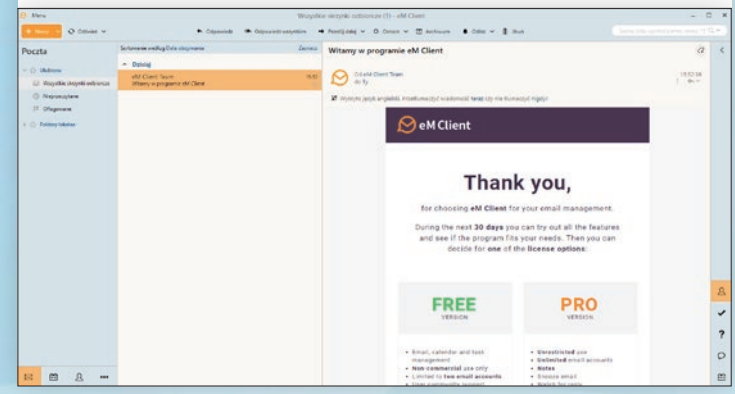

eM Client to nowoczesny klient poczty, który integruje e-maile, kalendarze, zadania, kontakty, notatki i czat w jednym programie. Aplikacja jest kompatybilna z takimi usługami, jak Gmail, G Suite, Office 365, Exchange, iCloud i dowolnymi serwerami POP3, SMTP, IMAP lub CalDAV. Program obsługuje importowanie danych z programów Microsoft Outlook, Outlook Express, Thunderbird i innych klientów poczty. Charakterystyczną funkcją eM Clienta jest panel boczny, który dostarcza szybkich informacji kontekstowych, takich jak historia komunikacji z zaznaczonym kontaktem czy historia załączników i powiązanych zadań. Program ma wbudowane narzędzie do tworzenia kopii zapasowej poczty, a jego wygląd można dostosować do własnych potrzeb i zmieniać motywami graficznymi. Darmowa, podstawowa wersja eM Clienta obsługuje dwa konta pocztowe.

PIERWSZE KROKI

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu wybieramy motyw graficzny i dodajemy nowe konto pocztowe.

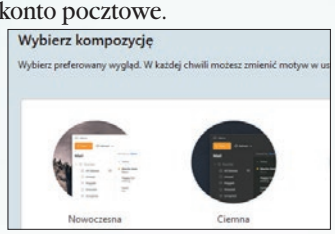

2 Zamiast ręcznie dodawać konta, możemy je importować z innych zainstalowanych już programów.

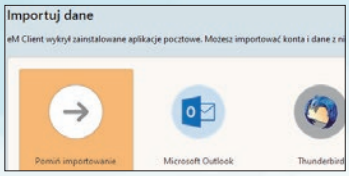

3 Od razu przy dodawaniu konta możemy wygenerować parę kluczy do szyfrowania naszej korespondencji. Jest to szyfrowanie wykorzystujące to samo zabezpieczenia co w przypadku Thunderbirda.

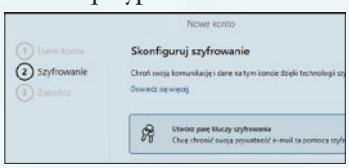

4 Po wybraniu wszystkich opcji klikamy na **Zakończ**.

TWORZENIE KOPII ZAPASOWEJ POCZTY

1 Po uruchomieniu programu klikamy na górnym pasku na **Menu**, a następnie na **Kopia zapasowa**.

2 Zatwierdzamy chęć wykonania kopii zapasowej, klikając na **Tak**.

VIVALDI 4.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **056/057*** Język:

- klient poczty wbudowany w przeglądarkę internetową
- obsługa gestów myszy
- konfigurowalny interfejs

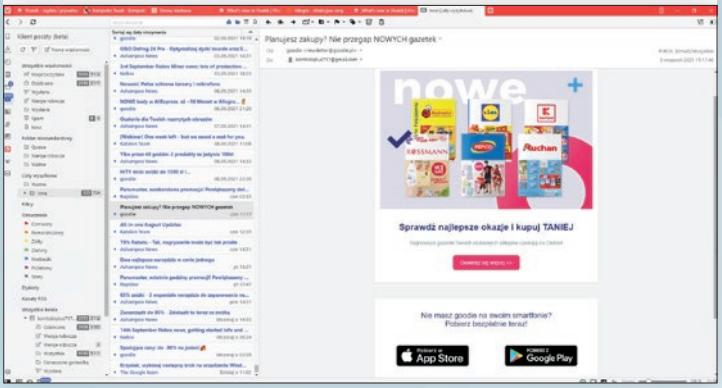

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

Vivaldi to jeden z najmłodszych graczy na rynku przeglądarek internetu. Program jest rozwijany przez byłego szefa przeglądarki Opera i jest skierowany do nieco bardziej zaawansowanych użytkowników. Podobnie jak Chrome i Opera, Vivaldi bazuje na silniku Blink. Ma minimalistyczny, wysoce konfigurowalny interfejs, wbudowanego klienta poczty, funkcje grupowania kart, widoku kart na podzielonym ekranie, blokowania reklam, obsługuje gesty myszy, zawiera menedżer notatek oraz pozwala na tworzenie niestandardowych makr.

KONFIGURACJA WSTĘPNA

1 Po zainstalowaniu przeglądarki na ekranie powitalnym – **vivaldi://welcome** wybieramy opcję **Wersja pełna** A i klikamy na **Kontynuuj**. Dzięki temu będziemy mogli korzystać z klienta poczty.

2 Następnie wybieramy, z jakich przeglądarek chcemy zaimportować dane.

3 W kolejnym kroku wybieramy formę blokowania reklam.

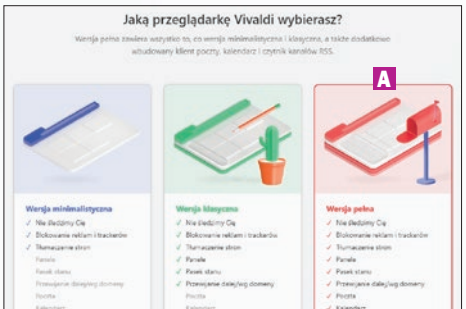

4 Wybieramy motyw graficzny i ułożenie kart. W ostatnim oknie klikamy na **Zakończ**.

KORZYSTAMY Z POCZTY

1 W wersji pełnej przeglądarki z lewej strony okna jest na pasku ikona klienta poczty. Po kliknięciu na nią możemy dodać konto pocztowe – klikamy na **Dodaj konto pocztowe**.

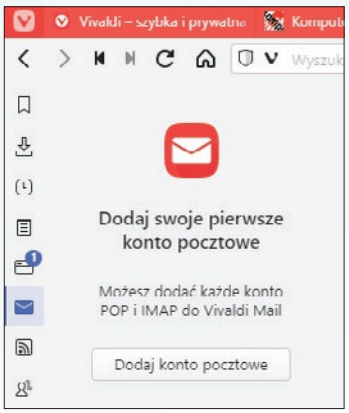

2 Podajemy adres e-mail i klikamy na **Kontynuuj**.

3 Podajemy nazwę nadawcy i dodajemy podpis, który będzie dołączany do każdego e-maila, klikamy na **Kontynuuj**.

Warto wiedzieć: podczas pracy możemy korzystać z wygodnych skrótów jednoklawiszowych.

POCZTA MARKOWA I SZYFROWANA

OUTLOOK

Licencja: **FREEWARE** microsoft.com, Google Play, App Store Język:

- obsługa wielu typów kont
- możliwość nadawania priorytetu dla wątków
- wsparcie dla aplikacji współpracującej z Wear OS

Outlook to bardzo dopracowana aplikacja, która świetnie sprawdzi się i na komputerze, i na smartfonie (na smartfonie darmową aplikację instalujemy przez sklep Google Play lub App Store). Możemy podpiąć różne konta pocztowe. Jeśli mamy pełny pakiet Office, mamy również dostęp do aplikacji Outlook w ramach tego pakietu i do pełnej wersji programu w systemie Windows. Do aplikacji mobilnej oraz w oknie przeglądarki dostęp ma każdy. Dodatkowo w aplikacji Outlook możemy w bardzo prosty sposób zarządzać kalendarzem oraz wykorzystywać możliwość integracji z programami Word, Excel oraz PowerPoint.

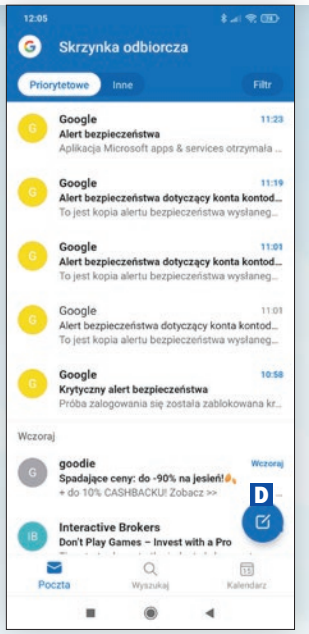

KALENDARZ W WERSJI MOBILNEJ

1 Po zalogowaniu się na nasze konto w aplikacji mobilnej na dolnym pasku po prawej stronie naciskamy **Kalendarz** A.

2 Następnie możemy sprawdzić, jakie zdarzenia zostały dodane już do naszego kalendarza, nowe dodajemy, naciskając plus B w dolnym prawym rogu ekranu.

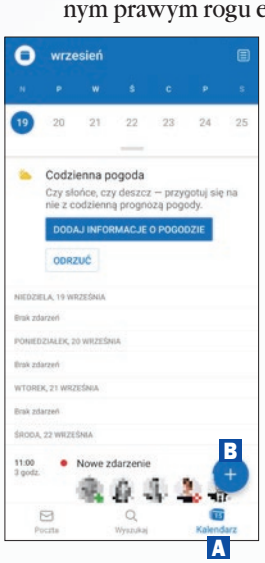

3 Następnie mamy możliwość wyboru godziny spotkania, zaproszenia dowolnej liczby osób oraz zdefiniowania lokalizacji. Wartą uwagi opcją jest możliwość zorganizowania spotkania w aplikacji Teams C – dzięki temu wszyscy zaproszeni otrzymają zaproszenie na wideokonferencję w tej aplikacji.

WYSYŁAMY WIADOMOŚĆ

W celu utworzenia nowej wiadomości w oknie aplikacji naciskamy ikonę tworzenia wiadomości D. Podajemy odbiorcę, temat, treść, możemy dodać załączniki E – bezpośrednio ze smartfona lub z przestrzeni Office 365 czy z dysku Google.

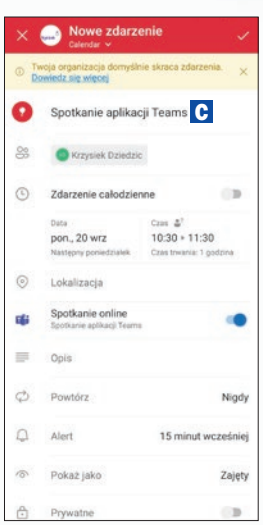

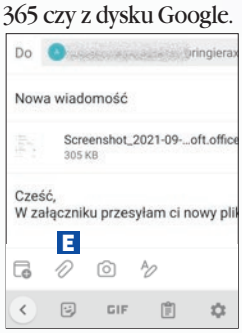

PROTONMAIL

Licencja: **FREEWARE** protonmail.com/pl Język:

- szyfrowanie komunikacji e-mail
- kompatybilność z OpenPGP
- darmowe konto
- w darmowej wersji jeden adres

ProtonMail to jedna z najbezpieczniejszych skrzynek pocztowych online ulokowana w Szwajcarii. Wiadomości są automatycznie szyfrowane, bez odpowiednich kluczy nikt nie jest w stanie ich odczytać. Szyfrowanie wykorzystywane przez ProtonMail jest w pełni kompatybilne z OpenPGP, więc możemy wysyłać zaszyfrowane wiadomości do użytkowników, którzy korzystają z innego typu oprogramowania obsługującego konta pocztowe i szyfrowanie. Dodatkowo możemy również odbierać i wysyłać zaszyfrowane załączniki. Bardzo ciekawą opcją jest możliwość zaszyfrowania wiadomości i ustalenia hasła – osoby, które nie korzystają z poczty ProtonMail lub szyfrowania, mogą uzyskać dostęp do wiadomości po podaniu hasła. ProtonMail oferuje do konta darmowe aplikacje mobilne, które pozwalają używać szyfrowanej poczty na naszych urządzeniach mobilnych. Aplikację ProtonMail instalujemy na smartfonie przez sklep Google Play lub App Store, możemy też używać wersji przeglądarkowej poczty.

PIERWSZE KROKI

1 Po uruchomieniu aplikacji klikamy na **Utwórz konto**. Wybieramy typ konta **Free** i klikamy na **Zaznacz**.

2 Podajemy adres e-mail i klikamy na **Utwórz konto**. Wpisujemy hasło i przechodzimy dalej. Wybieramy **Najwyższe bezpieczeństwo** i klikamy na **Kontynuuj**. Przechodzimy weryfikację antyspamową. Na koniec klikamy na **Przejdź do mojej skrzynki**.

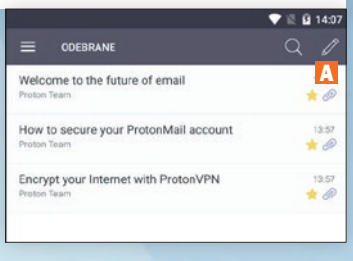

WYSYŁAMY ZASZYFROWANĄ WIADOMOŚĆ

1 Po zalogowaniu się do naszego konta w aplikacji klikamy w górnym prawym rogu okna na ikonę tworzenia nowej wiadomości A.

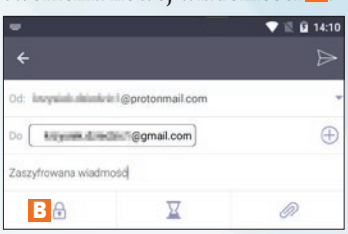

2 Podajemy odbiorcę, temat oraz treść. W celu zaszyfrowania wiadomości hasłem dla odbiorcy, który nie korzysta z ProtonMail, klikamy na ikonę kłódki B. Podajemy hasło C dwukrotnie oraz, jeśli chcemy, podpowiedź do hasła i klikamy na **Zastosuj**. Wysłamy wiadomość.

3 Odbiorca otrzyma e-mail z linkiem do strony, na której będzie mógł podać hasło i zapoznać się z naszą zaszyfrowaną wiadomością.

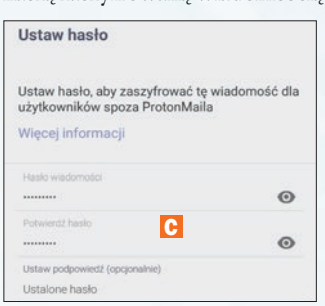

Fot. RachaStock/iStockphoto.com, Foxindustry/123rf.com

NAJLEPSZE
WTYCZKI DO GIMP-A

GIMP, uznawany za darmową alternatywę dla Photoshopa, nie cieszyłby się aż tak dużym uznaniem, gdyby nie BOGACTWO TWORZONYCH DO NIEGO WTYCZEK. Niektóre uznawane są nawet za lepsze niż narzędzia Photoshopa

Alicja Żebruń

Za pomocą wtyczek możemy profesjonalnie retuszować zdjęcia, dodawać do nich efekty, poprawiać jakość, tworzyć obrazy o dużej rozpiętości tonalnej lub po prostu ułatwiać sobie pracę. Warto zwrócić uwagę na wtyczkę do edycji zdjęć RAW, która jest dużo bardziej rozbudowana niż narzędzie w programie Adobe i daje ogromne możliwości. Na płycie dołączonej do Niezbędnika znajdziemy też takie wtyczki, jak G'MIC, Resynthesizer, darktable i Wavelet Decompose oraz program do tworzenia panoram Hugin. Poznajmy najlepsze dodatki do GIMP-a i nauczmy się z nich korzystać.

JAK INSTALOWAĆ WTYCZKI

Wtyczki do GIMP-a (DVD-KOD: **022**) opisane w tym poradniku znajdziemy na płycie Niezbędnika (DVD-KOD: **063**) oraz w **KŚ+**. Wtyczki w formacie EXE po prostu instalujemy po zapisaniu na dysku, pozostałe – kopiujemy do folderu z wtyczkami GIMP-a. Oto jak to robić.

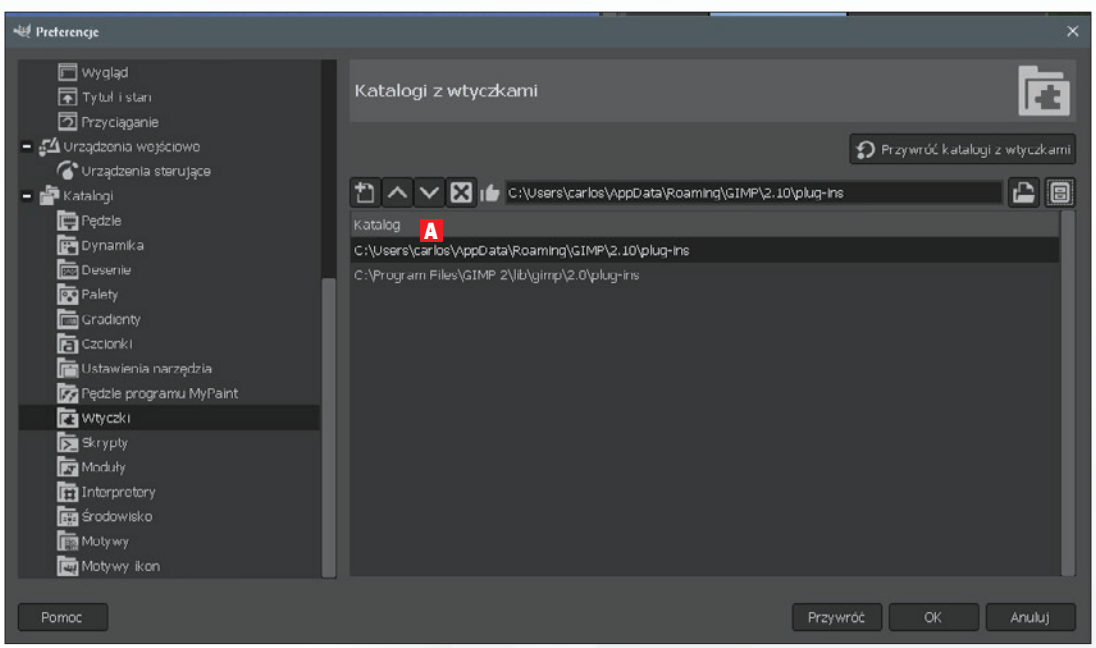

1 W oknie GIMP-a z menu **Edycja** wybieramy **Preferencje**, rozwijamy listę **Katalogi** i klikamy na **Wtyczki**. Widzimy dwie ścieżki do folderów z wtyczkami. Wybieramy tę z nazwą użytkownika **A** i klikamy na ikonę **B**.

2 Otwiera się okno Eksploratora. Klikamy na folder **plug-ins C** dla plików z rozszerzeniem **.py** lub na folder **scripts D** dla plików **.scm**. Klikamy na **Plik**, **Otwórz nowe okno** i **Otwórz nowe okno**.

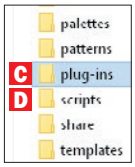

3 W nowym oknie nawigujemy do zapisanego wcześniej na dysku archiwum lub pliku z wtyczką (wtyczki z płyty wypakowują się na pulpit). Przekopiowujemy metodą przeciągnij i upuść zawarte w nim pliki do otwartego okna. Zamykamy okna i restartujemy GIMP-a.

4 Dodane wtyczki znajdziemy w menu i podmenu GIMP-a zgodnie z ich przeznaczeniem, najczęściej – w menu **Filtry** (często w podmenu **Script-Fu**), ale zdarza się, że trafiają do menu **Obraz** czy **Warstwa**.

JAK SAMEMU SZUKAĆ WTYCZEK DO GIMP-A

Kiedyś wtyczki do GIMP-a można było pobierać z witryny GIMP Registry znajdującej się pod adresem registry.gimp.org. Niestety, repozytorium już formalnie nie istnieje. Jednak spakowaną kopię registry.gimp.org znajdziemy pod adresem: **github.com/pixlsus/registry.gimp.org_static**. Nowe wtyczki musimy samodzielnie wyszukiwać w internecie na stronach ich twórców oraz pod adresem **https://github.com**.
Uwaga! Nie wszystkie dodatki (zwłaszcza te starsze, nieaktualizowane) są kompatybilne z najnowszą wersją programu GIMP 2.10.

WAVELET DECOMPOSE – WTYCZKA DO RETUSZU PORTRETU

Jeśli chcemy przeprowadzić profesjonalny retusz twarzy, zainstalujmy wtyczkę **Wavelet Decompose**. Umożliwia ona retusz zdjęć metodą separacji częstotliwości (Frequency Separation), z której korzystają zawodowcy. Narzędzie rozkłada fotografię na wiele osobnych warstw, na których są informacje o kolorze oraz różnych poziomach detali. To umożliwia wykonanie naturalnego retuszu cery, usunięcie niechcianych plamek, krostek, nierówności i odblasków.

Fot. Liliya Grek/Unsplash.com

1 Wczytujemy do GIMP-a zdjęcie portretowe, a następnie z menu **Obraz** wybieramy pozycję **Wavelet Decompose...**. Pojawia się okno, w którym określamy, na ile warstw ze szczegółami ma zostać rozłożony obraz – na przykład **A**. Jeśli zaznaczymy **B**, to wtyczka utworzy warstwy na kopii obrazu, by nie naruszać oryginału. Klikamy na **OK**.

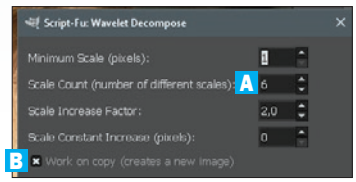

2 Na panelu z warstwami widzimy stos warstw **C**. Na samej górze jest warstwa oryginału (jej widoczność jest wyłączona – ikona oka przy warstwie jest nieaktywna).

3 Na spodzie znajduje się warstwa koloru **D**, zawierająca informacje o tonacji. Kolejne warstwy zawierają detale o różnej wielkości.

4 Aby wygładzić większe nierówności cery, zagięcia czy odblaski, zaznaczamy dolną warstwę z kolorem (**D**). Następnie narzędziem **Odręczne zaznaczanie obszarów** zaznaczamy obszar, który chcemy wygładzić **E**. Wcześniej warto ustawić wtapianie krawędzi zaznaczenia **F**.

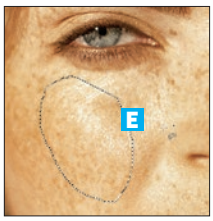

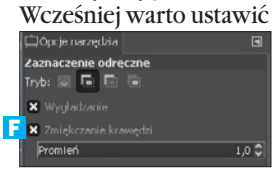

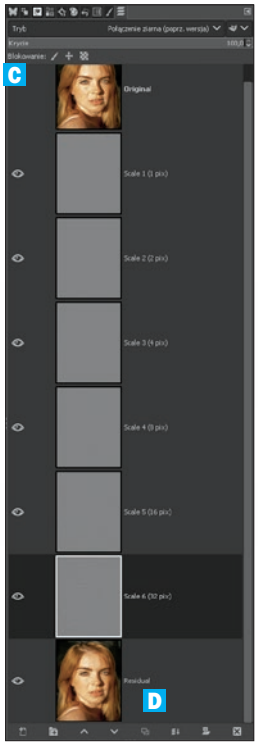

5 Teraz z menu **Filtry** wybieramy **Rozmycie** i **Rozmycie Gaussa...**. W nowym oknie przesuwamy suwaki **G** w prawo, aż na zdjęciu osiągniemy pożądany efekt. Klikamy na **OK**. Wciskamy shift+ctrl+A, by usunąć zaznaczenie. Powtarzamy operację na kolejnych wymagających wygładzenia obszarach twarzy.

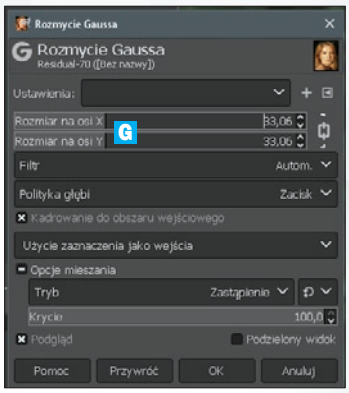

6 Aby usunąć krostki i plamki, zaznaczamy szare warstwy, które zawierają te detale **H**. Zwykle są to warstwy najniższe, o szczegółach największych rozmiarów. Następnie pracujemy narzędziami do retuszu, takimi jak **Klonowanie** czy **Łatanie** (klikamy narzędziem **I** z wciśniętym klawiszem ctrl obok defektu, a następnie na defekt, by go usunąć).

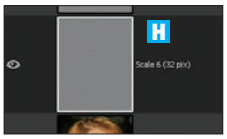

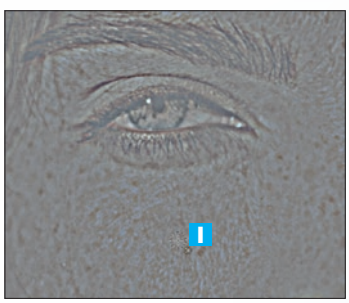

7 Aby zapisać gotowe zdjęcie jako plik JPEG, z menu **Plik** wybieramy polecenie **Wyeksportuj jako...**.

RESYNTHESIZER – DO USUWANIA OBIEKTÓW I POWIĘKSZANIA OBRAZÓW

Resynthesizer działa podobnie jak funkcja Content Aware w Photoshopie – usuwa ze zdjęcia zaznaczone obiekty, a w ich miejsce wstawia piksele, które dobrze symulują otoczenie. Według wielu użytkowników wtyczka GIMP-a działa lepiej niż narzędzie w programie Adobe, a jest całkowicie za darmo. Świetnie sprawdza się przy retuszu zdjęć i jest idealnym rozwiązaniem, gdy chcemy się szybko pozbyć z fotki dużych lub skomplikowanych obiektów, takich jak na przykład przechodzień **A**. Resynthesizer zawiera też **Enlarge-&Sharpen**, **Heal Transparency**, **Sharpen by synthesis**, **Uncrop** (w menu **Filtry** i **Uwydatnianie**), **Style** (w menu **Filtry**, **Odwzorowania**), **Texture** (w menu **Filtry**, **Renderowanie**), **Fill with patter seamless** (w menu **Edycja**).

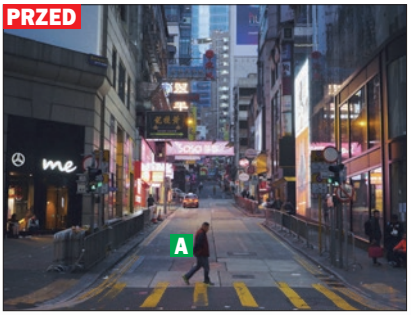

Fot. Wesley Johnson/Unsplash.com

1 Aby usunąć ze zdjęcia obiekt za pomocą wtyczki Resynthesizer, z przybornika wybieramy jedno z narzędzi selekcji, na przykład **Odręczne zaznaczanie**

obszarów. Obrysowujemy narzędziem obiekt, który chcemy usunąć B. Wciskamy enter, by utworzyć zaznaczenie.

2 Teraz z menu **Filtry** wybieramy **Uwydatnianie** i **Heal Selection...**. W oknie dialogowym musimy dobrać ustawienia filtra w zależności od zawartości zdjęcia, wyglądu i otoczenia usuwanego elementu. Opcja **Context sampling width (pixels):** określa, jaką odległość od brzegu zaznaczenia ma uwzględnić narzędzie do pobierania próbek otoczenia.

3 W przypadku opcji **Sample from:** wybieramy, z której strony mają być pobrane próbki. Jeśli wybierzemy **Sides**, pod uwagę będą brane tylko dwie strony zaznaczenia, **Above and below** wykorzystuje obszar poniżej i powyżej zaznaczenia, a **All around** C całe otoczenie.

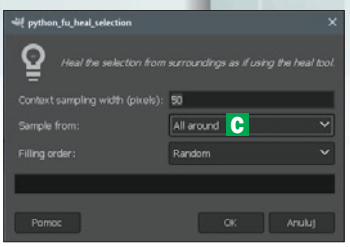

4 W przypadku opcji **Filling order:** określamy, czy wypełnienie ma być zaaplikowane losowo (**Random**), czy ma być generowane do wewnątrz czy na zewnątrz (**Inwards towards center** lub **Outwards from center**). Klikamy na **OK**. Po chwili zaznaczenie zostaje wypełnione otoczeniem D.

5 Wciskamy shift+ctrl+A, by usunąć zaznaczenie. Jeśli efekt

nie do końca nas satysfakcjonuje, możemy powtórzyć operację lub wprowadzić poprawki innymi narzędziami retuszu, na przykład **Klonowanie** lub **Łatanie**.

G'MIC – BOGATY ZESTAW EFEKTÓW

G'MIC to popularna wtyczka zawierająca bardzo dużo ustawień i filtrów, które odmienią lub poprawią nasze fotki. Filtry i narzędzia są posegregowane według kategorii. Znajdziemy tu takie efekty, jak: bokeh, poświaty zmiękczające czy wyostrzające, filtry pozwalające przetworzyć zdjęcia na czarno-białe, na obrazy czy grafiki, a także pomagające w retuszu. Jest też sporo narzędzi do deformacji czy filtry usuwające zniekształcenia obrazu. Wtyczka G'MIC może zadziwić zawartością i możliwościami. Zobaczmy, jak z niej skorzystać.

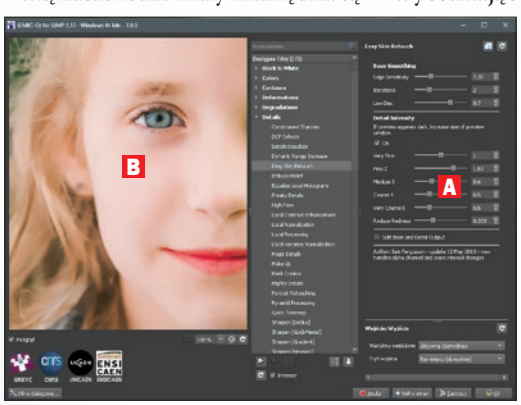

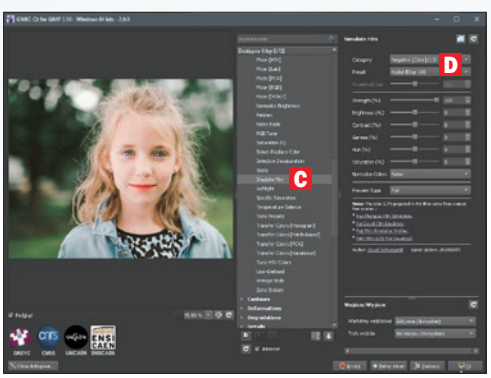

Fot. Janko Ferlič/Unsplash.com

1 Po wczytaniu do programu GIMP zdjęcia klikamy na **Filtry** i **G'MIC-qt...**. Otworzy się okno wtyczki z podglądem fotografii. Po prawej znajdziemy filtry podzielone na kategorie.

2 Jeśli chcemy szybko poprawić cerę na portrecie, to przechodzimy do kategorii **Details** i wybieramy **Easy Skin Retouch**. Za pomocą suwaków A dopracowujemy efekt B.

3 Aby zdjęcie wyglądało jak wykonane analogowym aparatem, wybieramy kategorię **Colors**, a potem klikamy na **Simulate Film** C. Z list D wybieramy rodzaj filmu, a potem suwakami dostrajamy efekt.

4 Klikamy na **Zastosuj**, by zastosować efekt.

DARKTABLE – DO OBSŁUGI ZDJĘĆ RAW

Jeśli nasz aparat zapisuje zdjęcia w surowym formacie RAW, to do ich edycji musimy wykorzystać dedykowane narzędzie. Może to być na przykład wtyczka do GIMP-a – **darktable** (inna możliwość to Raw Therapee). Pozwala otwierać w GIMP-ie zdjęcia zapisane w surowym formacie RAW i ma bardzo duże możliwości edycji obrazów (między innymi korektę kolorów, świateł i cieni). Obsługuje funkcję tetheringu. Włącza się

automatycznie podczas otwierania w GIMP-ie zdjęcia RAW. Oczywiście pliki z naszego aparatu muszą być kompatybilne z narzędziem. Okno wtyczki podzielone jest na moduł **lighttable** z biblioteką zaimportowanych obrazów oraz możliwością tworzenia kolekcji. Fotografie możemy oceniać za pomocą gwiazdek oraz tagować. Moduł **darkroom** to cyfrowa ciemnia, gdzie można szczegółowo edytować wybrany obraz.

DUPLICATE TO ANOTHER IMAGE – BŁYSKAWICZNE KOPIOWANIE

Duplicate to Another Image pozwala oszczędzić czas, jeśli kopiujemy różne elementy z jednego obrazu na drugi. Ułatwia kopiowanie zaznaczeń i obiektów, które znajdują się na warstwach w GIMP-ie, do innych obrazów (w postaci nowych warstw).

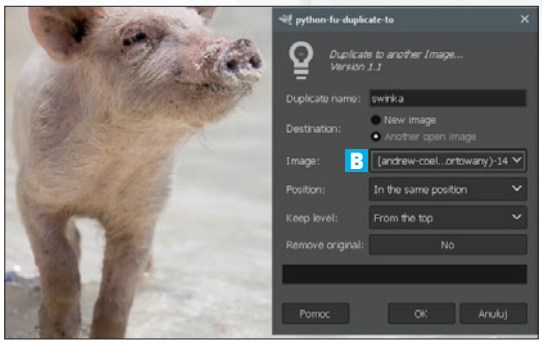

Fot. ForestSimon,Andrew Coelho/Unsplash.com

1 Otwieramy kilka obrazów w GIMP-ie (są one widoczne na zakładkach). Przechodzimy do obrazu, z którego chcemy skopiować elementy znajdujące się na warstwie. Zaznaczamy tę warstwę na panelu z warstwami **A**, a następnie wybieramy **Warstwa** i **Duplicate to another Image...**.

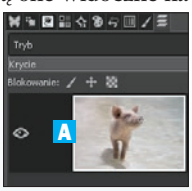

2 W oknie narzędzia na liście **B** wskazujemy obraz, do którego chcemy skopiować obiekty. Określamy pozycję na obrazie oraz w szeregu warstw. Klikamy na **OK**.

3 Kopia warstwy jest od razu widoczna w nowym obrazie. Po wstawieniu obiektu możemy zrobić z tak połączonych zdjęć na przykład ciekawy fotomontaż **C**.

HUGIN – DO ŁĄCZENIA PANORAM

Sam GIMP nie złoży nam poprawnie panoramy. Do tworzenia zdjęć panoramicznych świetnie nadaje się dodatek **Hugin**, którego możemy używać jako samodzielnej aplikacji.

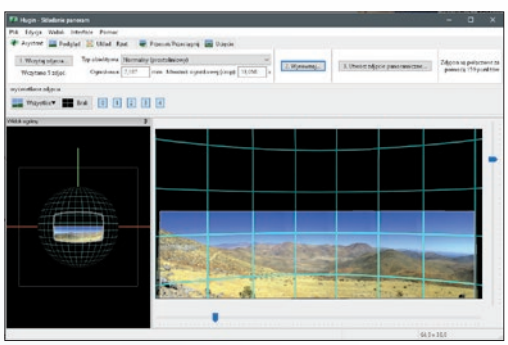

1 Uruchamiamy Hugin i klikamy na **Wczytaj zdjęcia**. Zaznaczamy serię fotografii wykonaną w celu złożenia panoramy i klikamy na **Otwórz**.

2 Po wczytaniu zdjęcia są ułożone w szyku. Aby szybko złożyć panoramę, pozostańmy na zakładce **Asystent**.

3 Teraz możemy określić parametry wykonywania fotografii (na przykład rodzaj użytego obiektywu), ale możemy też polegać na informacji odczytanych z metadanych EXIF (jeśli pliki ze zdjęciami je mają).

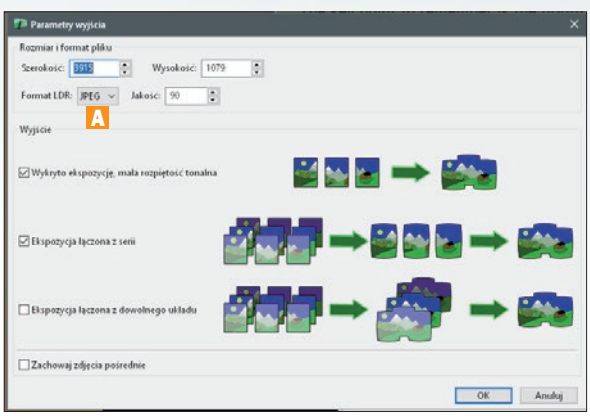

4 Klikamy na **Wyrównaj**, a potem na **Utwórz zdjęcie panoramiczne**. W nowym oknie określamy format wyjściowy **A** naszej panoramy. Pokazany jest również rozmiar w pikselach (możemy zmniejszyć docelowy obraz). Po określeniu parametrów klikamy na **OK**. Następnie zapisujemy projekt panoramy, a potem docelowy plik (klikamy na **Zapisz**). Panorama przez chwilę jest tworzona. Efekt znajdziemy w docelowym folderze.

EXPOSURE BLEND – DO TWORZENIA HDR

Wtyczka **Exposure Blend** łączy obrazy o różnych ekspozycjach w fotografię HDR. Oczywiście wcześniej musimy wykonać zdjęcia różniące się wyłącznie jasnością (naświetleniem). Kadr musi być identyczny. Wtyczkę kopiujemy do folderu ze skryptami (patrz strona 24).

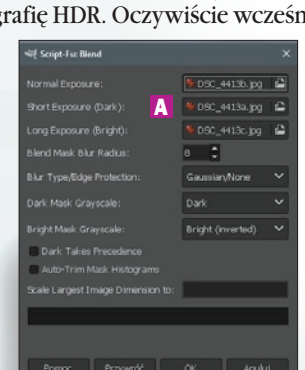

1 Po uruchomieniu GIMP-a w menu **Filtry** klikamy na **Exposure Blend i Blend...**. W nowym oknie z list **A** wybieramy zdjęcie o normalnym naświetleniu, potem ciemniejsze, a na końcu najjaśniejsze.

2 Po określeniu parametrów klikamy na **OK**. W GIMP-ie wyświetlony zostanie kilkuwarstwowy **B** obraz HDR **C** z maskami.

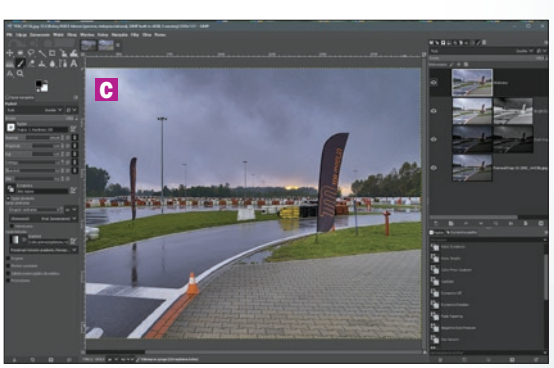

3 Aby zapisać gotowy obraz JPEG, z menu **Plik** wybieramy polecenie **Wyeksportuj jako...**.

Fot. Saicle/123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO TWORZENIA NOTATEK

Od jakości notatek zależy, jak **SPRAWNIE SIĘ UCZYMY CZY PLANUJEMY I WYKONUJEMY PROJEKTY.** Oto najlepsze programy do tworzenia notatek

Zdaniem autora

NOTATKI ZAWSZE POD RĘKĄ TO PODSTAWA

Programy do notatek działają na komputerze i smartfonie. OneNote, Evernote i Joplin umożliwiają synchronizację danych z chmurą, dzięki czemu dostęp do zapisków mamy w każdej chwili i na dowolnym urządzeniu. A jeśli potrzebujemy zaawansowanego systemu notatek, polecam CherryTree umożliwiający tworzenie skomplikowanych struktur drzewa, które mogą odwzorowywać rozdziały książki lub kursu i zawierać teksty, zrzuty ekranu oraz grafiki.

Krzysztof Dziedzic

NAJPOPULARNIEJSZE CYFROWE NOTATNIKI

ONENOTE

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **036** Język:

- dostęp do danych na różnych platformach
- synchronizacja danych z chmurą
- możliwość przechowywania różnego typu plików, nie tylko tekstów

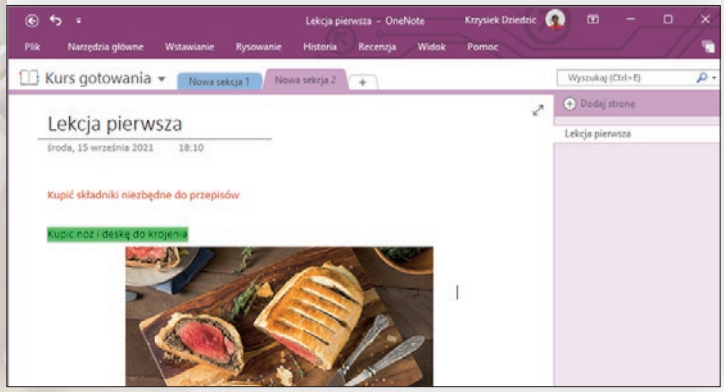

OneNote to darmowy program Microsoftu, który ma wersje dla Windows, Androida i iOS i w odróżnieniu od konkurencyjnego Evernote'a nie ma limitu urządzeń do synchronizowania notatek. Ułatwia gromadzenie pomysłów, zapisków i list zadań. Możemy w nim przechowywać tekst, grafikę, wycinki stron internetowych, pliki multimedialne i odręczne notatki. Używa chmury OneDrive, co pozwala na synchronizację danych między komputerem i telefonem. Umożliwia import notatek z Evernote'a. OneNote porządkuje notatki w notesach – warto tworzyć odrębne notesy dla osobnych zagadnień. W tym celu klikamy na **Plik**, **Nowy**, następnie wybieramy **OneDrive**, po prawej stronie wpisujemy nazwę notesu i klikamy na **Utwórz notes**. Możemy od razu udostępnić nowy notes, klikając na **Zaproś osoby**. Aby dodać nową notatkę, po otworzeniu wybranego notesu klikamy na **+** na górnym pasku. Wpisujemy treść notatki, dodajemy obrazy, a notatka zostanie automatycznie zapisana.

EVERNOTE 10.20.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **020** Język:

- synchronizacja notatników z chmurą
- możliwość integracji z przeglądarką
- wygodny skrót klawiaturowy do tworzenia notatki

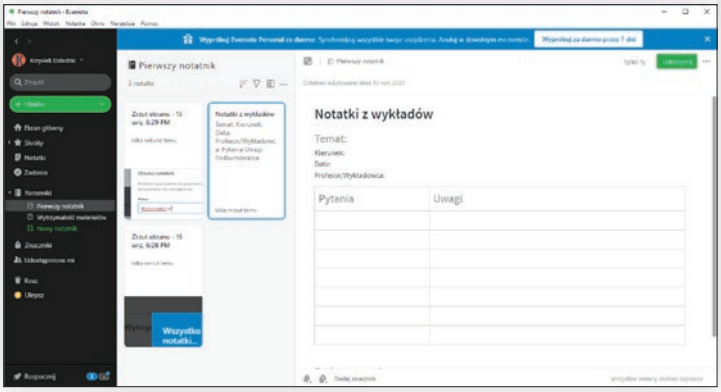

Evernote to popularny program do tworzenia notatek. Pozwala na synchronizację między wieloma urządzeniami, musimy jednak zainstalować na każdym urządzeniu aplikację i zalogować się za pomocą darmowego konta. Podstawowa, darmowa wersja Evernote Free pozwala synchronizować notatki na dwóch urządzeniach (na przykad na laptopie i smartfonie). Evernote pozwala zapisywać zrzuty ekranu.

Aby zacząć notować, zakładamy nowy notatnik – klikamy po lewej stronie na **+** przy pozycji **Notatniki**. Podajemy nazwę dla notatnika i klikamy na **OK**. By dodać notatkę, klikamy na **Nowa notatka** lub naciskamy ctrl+alt+N.

Evernote umożliwia eksportowanie notatek do formatu PDF. W tym celu po przejściu do odpowiedniego notatnika klikamy na górnym pasku na **Plik**, **Eksportuj notatkę jako PDF**. Teraz wystarczy wybrać orientację strony oraz marginesy i kliknąć na **Eksportuj**, by zapisać plik na dysku.

NOTATKI OPEN SOURCE I ZE STRUKTURĄ DRZEWA

JOPLIN 2.3.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **029** Język:

- dodatkowa wtyczka do przeglądarki
- tworzenie list
- obsługa zaawansowanego wyszukiwania

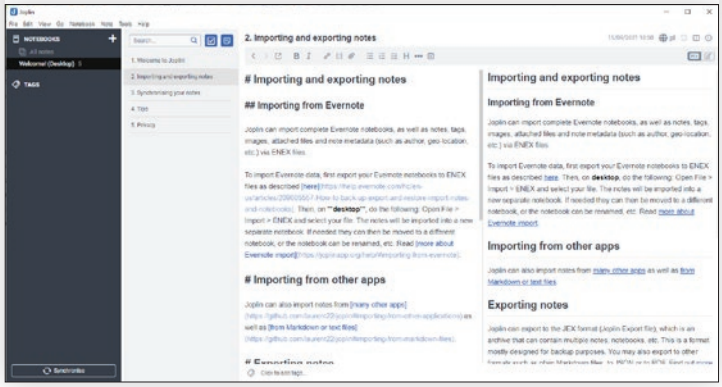

Joplin to program open source do tworzenia notatek i list rzeczy do zrobienia z możliwością synchronizacji pomiędzy naszymi urządzeniami. Pozwala szyfrować notatki i przesyłać je w postaci zaszyfrowanej. Joplin obsługuje notatki multimedialne – pliki graficzne, audio, wideo i dokumenty PDF. Pozwala też robić zdjęcia za pomocą aplikacji mobilnej i zapisywać je w notatce, a także tworzyć wyrażenia matematyczne i diagramy bezpośrednio w aplikacji. Można synchronizować notatki z różnymi usługami w chmurze, jak Dropbox i OneDrive. Oprócz wersji na Windows program jest dostępny na systemy macOS, Linux, Android i iOS. Do dyspozycji mamy także clipper internetowy do zapisywania stron internetowych i zrzutów ekranu z przeglądarek Firefox i Chrome.

PIERWSZE KROKI

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu klikamy na górnym pasku na **Tools**, **Options**.

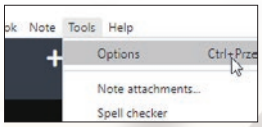

2 Teraz z pola **Language** wybieramy opcję **Polski** i klikamy na **OK**.

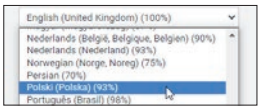

3 Następnie tworzymy dowolną notatkę, klikając na górnym pasku głównego okna programu na **Nowa notatka**. Wpisujemy treść i zatwierdzamy ją klawiszem enter.

4 Możemy teraz aktywować synchronizację programu z chmurą, domyślnie jest to Dropbox. Klikamy w dolnym lewym rogu na **Synchronizuj**.

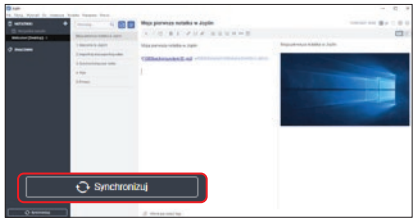

5 Przechodzimy do podanego przez program linku, logujemy się do usługi Dropbox, potwierdzamy chęć przyznania uprawnień aplikacji Joplin, kopiujemy specjalny kod i klikamy na **Wyślij**. Od tej chwili wszystkie notatki będą synchronizowane w specjalnym folderze na dysku internetowym.

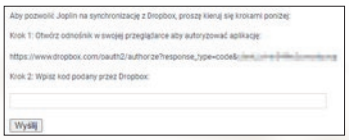

CHERRYTREE

Licencja: **FREEWARE** giuspen.com/cherrytree Język:

- notatki w strukturze drzewa
- możliwość dodawania zrzutów ekranu
- pozwala na przechowywanie wykonywalnych fragmentów kodu

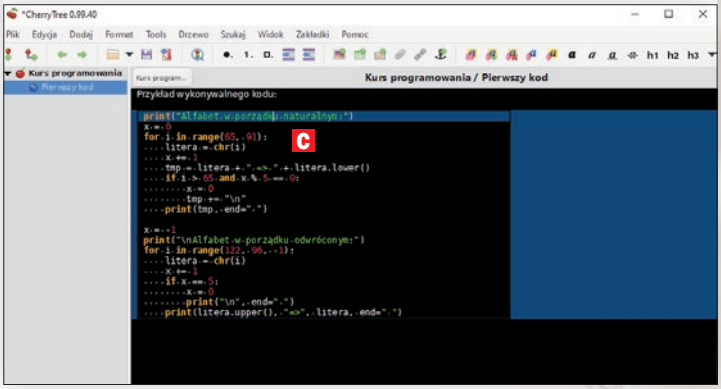

CherryTree to aplikacja typu open source, która umożliwia tworzenie hierarchicznych notatek. Pozwala na przechowywanie tekstu, obrazów, plików, linków, tabel, a nawet wykonywalnych fragmentów kodu. Aplikacja jest ciągle rozwijana i przydaje się zwłaszcza podczas tworzenia rozbudowanych notatników.

TWORZYMY HIERARCHICZNĄ NOTATKĘ

1 Po uruchomieniu programu klikamy na przycisk tworzenia gałęzi nadrzędnej.

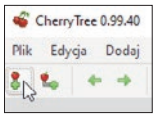

2 Następnie nadajemy nazwę gałęzi i klikamy na **OK**.

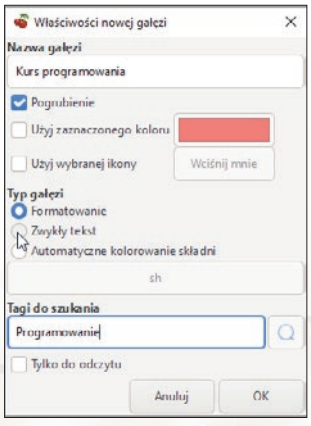

3 Teraz klikamy na przycisk tworzenia podgałęzi **A** i nadajemy jej nową nazwę. Dzięki temu utworzyliśmy pierwszą wielopoziomową notatkę.

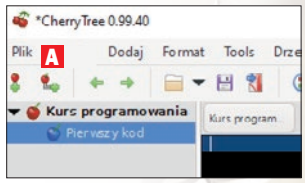

4 Korzystając z przycisku dodawania kodu, możemy wybrać podświetlanie składni i z pola języków wybrać odpowiadający nam język programowania **B**.

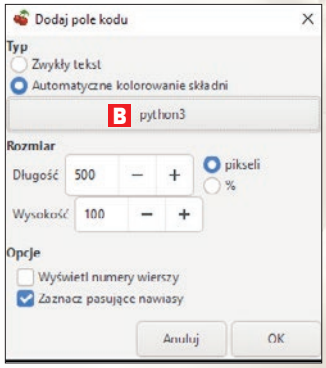

5 Po dodaniu do takiego pola kodu w poprawnym języku jego składnia zostanie automatycznie podświetlona **C**, dzięki czemu będziemy mogli łatwo zapanować nad kodem i wykorzystać go w trakcie programowania w edytorach kodu.

Fot. Nexusplexus/123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY
DO CZYTANIA E-BOOKÓW

Elektroniczne wydania książek, artykułów, komiksów wygodniej czytać niż papierowe. Poznajmy **NAJLEPSZE PROGRAMY DO CZYTANIA** w komputerze i na smartfonie

Zdaniem autora

DOBRA KSIĄŻKA ZAWSZE POD RĘKĄ

Osoby, które dużo czytają, często mają problem ze spakowaniem książek na wyjazd. Jeśli będziemy mieli przy sobie laptop lub smartfon, możemy zabrać całą naszą e-bibliotekę. Na ekranie możemy czytać nawet nocą i nie potrzebujemy dodatkowego źródła światła. Programy do czytania pozwalają też dostosowywać czcionkę, jasność ekranu, tworzyć zakładki – wygodnie jest czytać e-booki.

Krzysztof Dziedzic

WYGODNE CZYTANIE NA KOMPUTERZE

Calibre to najpopularniejszy program do czytania e-booków na ekranie komputera i zarządzania dużymi zbiorami cyfrowych książek. Ma wiele funkcji ułatwiających wyszukiwanie, konwertowanie i edytowanie e-booków. Umożliwia zakładanie wielu niezależnych od siebie bibliotek, pomiędzy którymi możemy się łatwo przełączać. Program obsługuje większość dostępnych formatów książek elektronicznych, ułatwia pobieranie szczegółowych danych o wydaniach z internetu, zarządzanie książkami umieszczonymi na czytniku e-booków (obsługuje praktycznie wszystkie dostępne na rynku czytniki książek oraz smartfony z systemem Android), a także wtyczki dodające nowe funkcje. Oferuje też wiele ustawień, dzięki którym można dostosować go do własnych potrzeb.

PIERWSZE KROKI

1 Przy pierwszym uruchomieniu programu będziemy mogli wykonać wstępną konfigurację. Wskazujemy lokalizację, w której będzie znajdowała się nasza biblioteka, i klikamy na **Dalej**.

2 Następnie wskazujemy producenta oraz urządzenie mobilne, jeśli korzystamy z niego do czytania e-booków. Przechodzimy dalej i klikamy na **Zakończ**.

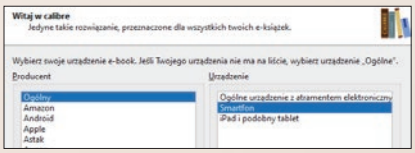

DODAJEMY KSIĄŻKĘ DO NASZEJ BIBLIOTEKI

1 Po uruchomieniu programu klikamy na **Dodaj książkę**.

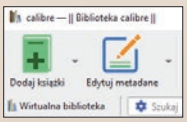

2 Przechodzimy do folderu z naszymi książkami, wybieramy jedną z nich i klikamy na **Otwórz**. Możemy również dodawać całe foldery z podfolderami. Po dodaniu książki będzie ona w naszej bibliotece.

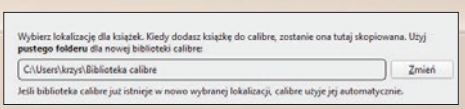

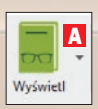

CALIBRE 5.27

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **010/011/012** * Język:

- wygodny czytnik
- dużo opcji konfiguracyjnych
- możliwość konwertowania e-booków
- opcja zakładania wielu bibliotek

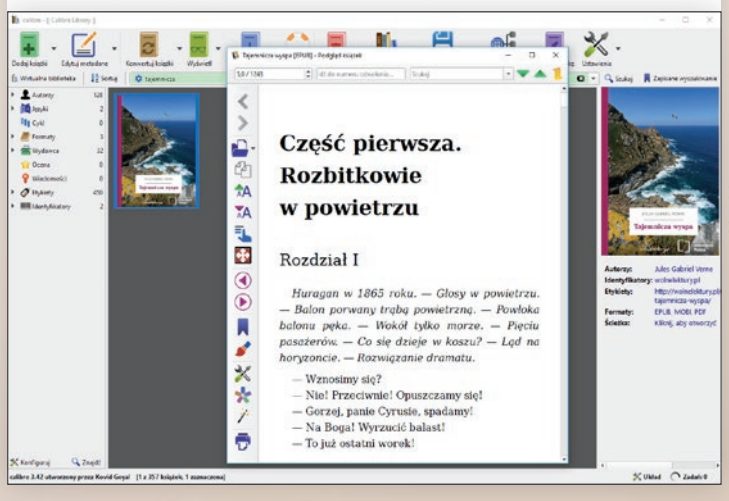

* Na płycie program jest w wersjach: 32- i 64-bitowej i Portable

3 W celu rozpoczęcia czytania należy kliknąć na górnym pasku na **Wyświetl** A.

KONWERTUJEMY KSIĄŻKI

1 W celu rozpoczęcia konwersji klikamy na górnym pasku na **Konwertuj książki**.

2 Następnie wybieramy format wyjściowy i klikamy na **OK** w dolnym prawym rogu.

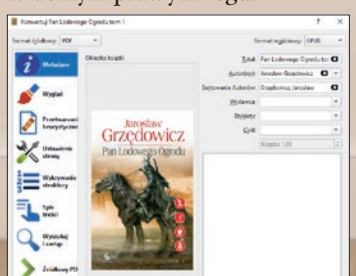

CZYTNIK MOBILNY

FBREADER

Licencja: **FREEWARE** Google Play, App Store Język:

- duże możliwości konfiguracyjne
- obsługuje wiele formatów plików
- wsparcie dla dodatkowych formatów przez specjalne pluginy

FBReader to szybka i wygodna w obsłudze aplikacja do czytania e-booków na smartfony z Androidem i iPhone'y, którą instalujemy za darmo ze sklepu Google Play/App Store. Z pomocą dodatkowych pluginów możemy również odczytywać pliki z rozszerzeniem PDF, DjVu, a nawet specjalne formaty przeznaczone dla komiksów. Oprócz tego obsługuje również popularne typy plików: EPUB, MOBI, RTF, DOC. FBReader może synchronizować bibliotekę, zakładki i pozycje do czytania. Warto wiedzieć, że można pobrane książki umieszczać również ręcznie w pamięci urządzenia w folderze **Books**.

DARMOWE E-BOOKI

1 FBReader daje dostęp do ogromnej ilości darmowych książek, wystarczy tylko przejść do biblioteki sieciowej. Po uruchomieniu aplikacji naciskamy jeden raz środek ekranu, a następnie w lewym górnym rogu trzy kreski.

2 Następnie dotykamy **Biblioteka sieciowa**.

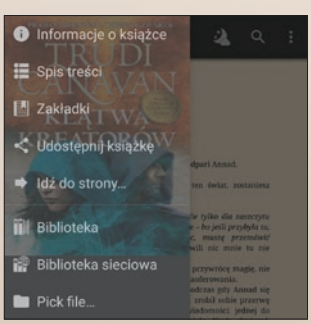

3 Teraz naciskamy pozycję **Wolne Lektury**.

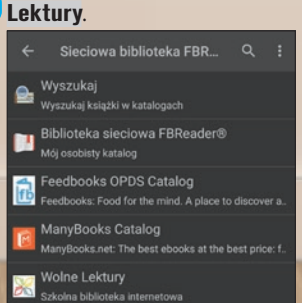

4 Wybieramy rodzaj lektury, okres, konkretny tytuł i naciskamy **Pobierz**.

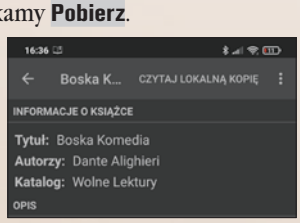

5 Po pobraniu dotykamy **Czytaj lokalną kopię** i rozpoczynamy lekturę. Od tej chwili pobrana książka będzie w naszej lokalnej bibliotece na naszym urządzeniu.

CZYTANIE KOMIKSÓW

CDISPLAY EX 1.10.33

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **013/014** * Język:

- obsługa wielu typów plików
- opcje zmiany czcionki
- obsługa wtyczek
- wygodny tryb pokazu slajdów

CDisplay Ex to jeden z najpopularniejszych darmowych czytników komiksów na Windows i Androida. Program obsługuje wszystkie najważniejsze formaty komiksów (czyli pliki o rozszerzeniach .cbr, .cbz, .pdf) i mangi. Jest lekki i zaprojektowany tak, by czytanie było płynne i wygodne nawet na wolnym komputerze. Program wykorzystuje zaawansowane techniki zmiany rozmiaru, aby zapewnić płynne renderowanie. Obsługuje również wtyczki i skróty klawiaturowe.

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu w głównym oknie interfejsu klikamy w lewym górnym rogu na **Plik**, **Otwórz**.

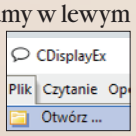

2 Następnie wskazujemy plik do otworzenia i klikamy na **Otwórz**.

3 Jeśli chcemy automatycznie dopasować każdą stronę do ekranu, klikamy na przycisk dostosowywania stron.

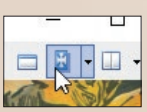

4 Obok tego przycisku po prawej stronie możemy aktywować tryb wyświetlania dwóch stron obok siebie.

5 W każdej chwili możemy uruchomić pokaz slajdów, który sprawi, że nie będziemy musieli ręcznie przewijać stron. Możemy go włączyć, klikając na **Czytanie** na górnym pasku i na **Pokaz slajdów**.

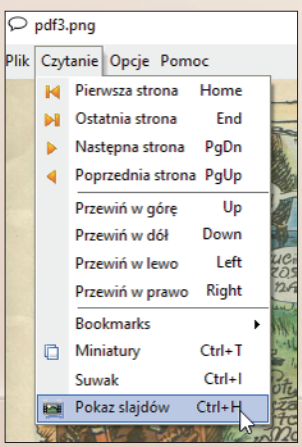

Fot. Nuchao/iStockphoto.com

NAJLEPSZE EMULATORY

Jeśli mamy komputer z Windows, możemy wykorzystać go do **EMULOWANIA RÓŻNEGO RODZAJU URZĄDZEŃ** i na przykład grania w gry, które dostępne są jedynie na Androida lub konsole

Zdaniem autora

WYGODNA ROZGRYWKA

Są gry, w które nie jest wygodnie grać na ekranie smartfona, na przykład typu Battle Royale i inne FPS. Ale gdy skorzystamy z emulatora Androida na PC i będziemy mieli do dyspozycji klawiaturę i mysz, poziom trudności rozgrywki znacznie się obniży. Dodatkowo możemy korzystać z wielu instancji, czyli uruchamiać wiele sesji emulatora, na przykład by grać z kilku kont. Emulator pozwala też grać w dawne tytuły dostępne na stare, niedostępne już konsole.

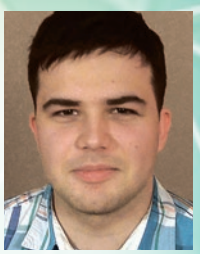

Krzysztof Dziedzic

EMULATOR GAME BOYA NA SMARTFONY

My Boy! Free to bardzo wydajny emulator. Świetnie sprawdza się na najnowszych smartfonach, jak również na nieco starszych urządzeniach. W pełni emuluje konsolę Game Boy Advanced, umożliwia tworzenie osobnych profili. Pozwala na zwiększenie szybkości rozgrywki, dzięki czemu możemy przejść ulubione gry znacznie szybciej, oraz także na uruchomienie dodatkowych kodów wykonywalnych, umożliwiając aktywowanie ukrytych kodów w grach. My Boy! Free jest dostępny za darmo na smartfony z Androidem w Google Play.

URUCHAMIAMY EMULACJĘ WYBRANEJ GRY

Uwaga! W celu rozpoczęcia rozgrywki wymagane jest pobranie na smartfon pliku z obrazem gry (ROM), można go kupić w internecie lub pobrać legalnie darmowy, wyszukując go na stronach dla entuzjastów.

1 Po uruchomieniu aplikacji od razu pojawi się ekran wyszukiwania pliku z grą. Przechodzimy do lokalizacji, w której takie pliki się znajdują, i wskazujemy jeden z plików z grą.

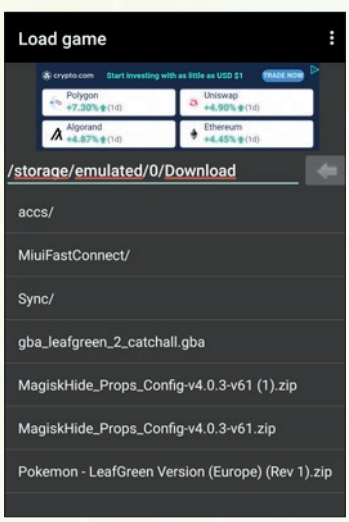

2 Następnie gra zostanie załadowana **A**, w górnej części naszego wyświetlacza będzie widać ekran gry, a w dolnej – wszystkie przyciski do kontroli **B**, tak jak w prawdziwej konsoli.

3 Rozgrywka wygląda bardzo podobnie, dodatkowo jednak nie musimy korzystać z systemu zapisu wbudowanego w grę, tylko z systemu zapisu samej aplikacji. Wystarczy w dowolnym momencie nacisnąć trzy kreski **C** na środku ekranu, aby otworzyć menu opcji. Następnie wybieramy opcję **Save** **D**.

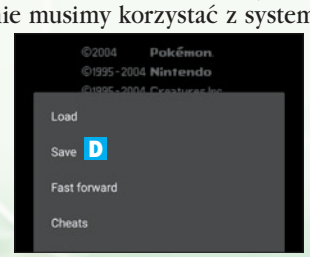

MY BOY! FREE

Licencja: **FREEWARE** | Google Play | Język:

- szybka emulacja gier
- zapamiętywanie ustawień ekranu
- możliwość manipulowania szybkością emulacji

4 Potem w celu załadowania stanu rozgrywki klikamy na **Load** i wskazujemy odpowiedni slot **E**.

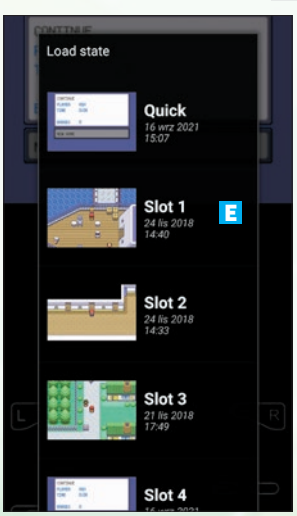

Warto wiedzieć: Jeśli chcemy przyspieszyć rozgrywkę, w menu opcji klikamy na **Fast forward**. Gra zostanie przyspieszona (domyślnie – dwukrotnie).

NAJLEPSZY EMULATOR ANDROIDA NA WINDOWS

BlueStacks to najpopularniejszy emulator Androida do uruchamiania gier mobilnych i aplikacji dla smartfonów na komputerze z Windows. BlueStacks umożliwia instalowanie popularnych gier i aplikacji ze sklepu Google Play (oraz z innych źródeł) i uruchamianie ich na pulpicie Windows nawet na średniej klasy komputerze. Program umożliwia działanie wielu mobilnych aplikacji naraz na dużym ekranie, zapewnia również precyzyjniejsze sterowanie w grach – możemy je obsługiwać za pomocą myszy i klawiatury.

KONFIGURACJA I INSTALACJA PIERWSZEJ GRY

1 Po uruchomieniu programu klikamy na pulpicie na **Sklep Play**.

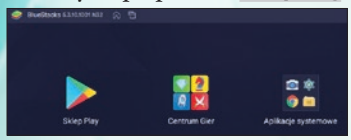

2 Klikamy na **Zaloguj się** i podajemy dane logowania do naszego konta Google.

3 Po zalogowaniu możemy rozpocząć rozgrywkę. Wystarczy wyszukać grę w sklepie i kliknąć na **Zainstaluj**.

4 Po instalacji w dolnym prawym rogu pulpitu Windows pojawi się powiadomienie (w tym miejscu będą wyświetlane wszystkie powiadomienia z emulatora). W BlueStacks klikamy w dolnym lewym rogu na ikonę domu – dzięki temu przeniesiemy się do widoku pulpitu emulatora. Nowe aplikacje i gry będą dodawane automatycznie właśnie w tym miejscu.

5 Wystarczy kliknąć na ikonę gry i rozpocząć rozgrywkę. W przypadku tak rozbudowanej gry jak PUBG Mobile mamy możliwość konfiguracji sterowania, ustawień wyświetlacza i wielu innych opcji. W każdej chwili możemy wyświetlić ekran konfiguracji – wystarczy kliknąć na bocznym pasku na **Sterowanie**, **Otwórz zaawansowany edytor**.

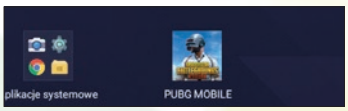

6 Żeby szybko wyłączyć aplikację, wystarczy ją odnaleźć na pasku zakładek i kliknąć na **X**.

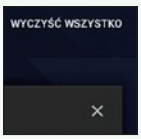

Warto wiedzieć: Duże gry, jak PUBG Mobile, mogą zajmować nawet ponad 1,4 GB miejsca na dysku. Na słabszych smartfonach instalowanie większej liczby tak dużych aplikacji jest niemożliwe. Dzięki BlueStacks możemy wykorzystywać dysk naszego komputera i nie martwić się dostępnym miejscem.

WIĘKSZA WYDAJNOŚĆ

Jeśli nasz komputer ma wydajne podzespoły i bez problemu radzi sobie z emulowaniem, przy domyślnych ustawieniach możemy zwiększyć wydajność emulowania BlueStacks, co przełoży się na zdecydowanie płynniejszą rozgrywkę.

1 W głównym oknie emulatora klikamy w prawym górnym rogu na symbol trybu – **Ustawienia**.

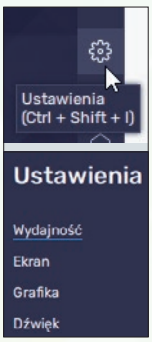

2 Następnie po lewej stronie klikamy na zakładkę **Wydajność**.

3 Możemy w niej zmienić wartość przypisanej pamięci RAM do programu BlueStacks oraz liczbę rdzeni procesora. Zanim to jednak zrobimy, warto skorzystać ze skrótu ctrl+shift+esc i w Menedżerze zadań systemu Windows sprawdzić, ile mamy dostępnej pamięci RAM, aby nie przydzielić jej zbyt dużo, co może spowodować błędy. W naszym przykładzie możemy spokojnie zwiększyć przydzieloną pamięć z 2 GB do 4 GB, ponieważ mamy ponad 6 GB wolnej pamięci RAM. Zmieniamy ustawienia

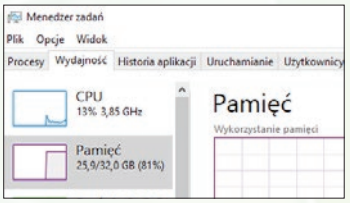

na takie, jakie nam odpowiadają, i klikamy na **Uruchom ponownie teraz**. Możemy też zwiększyć liczbę przydzielonych rdzeni procesora A, nie przekraczajmy jednak połowy dostępnych rdzeni (jeśli mamy do dyspozycji cztery, nie przydzielamy więcej niż dwa).

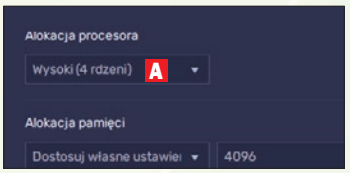

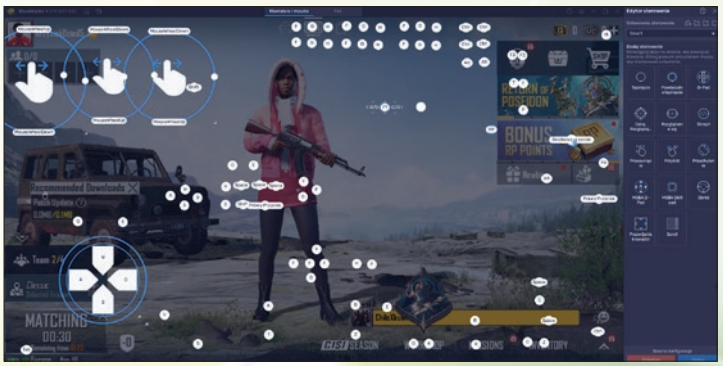

BLUESTACKS APP PLAYER 5.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **008** Język:

- możliwość uruchamiania wielu instancji
- opcja zwiększania wydajności emulacji
- obsługa emulowanych gier i programów przez mysz i klawiaturę

KILKA INSTANCJI NARAZ

1 Na głównym ekranie emulatora klikamy na bocznym pasku na ikonę **Menedżer wielu instancji**.

2 Następnie klikamy na **Nowa instancja**.

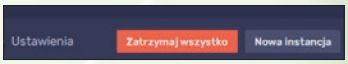

3 W zależności od tego, czy dana gra wymaga innego konta Google do uruchomienia jednocześnie kilku instancji, wybieramy opcję **Nowe** lub **Sklonuj**. Zdecydowanie częściej trzeba utworzyć nowe konto Google do korzystania z kolejnych instancji. Na koniec klikamy na **Stwórz**.

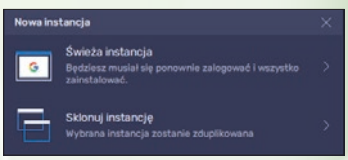

4 Po chwili uruchomi się nowa instancja emulatora. Logujemy się do konta Google i możemy uruchamiać dowolne aplikacje.

Uwaga! Pamiętajmy, że każda instancja wymaga odpowiedniej ilości wolnej pamięci RAM

ROZBUDOWANY EMULATOR KONSOL

RetroArch to znany projekt open source do uruchamiania emulatorów konsol do gier, silników gier, gier wideo i innych aplikacji. Program pozwala na uruchamianie klasycznych gier z szerokiej gamy konsol i komputerów (między innymi Atari, Commodore, Dreamcast, Game Boy, Nintendo, PlayStation czy ZX Spectrum) poprzez wygodny interfejs graficzny. Oprócz wersji na Windows RetroArch jest dostępny również na systemy Android, iOS, macOS, Linux, a także na konsole do gier. Umożliwia zapis stanu gry w dowolnym momencie i konfigurowanie ustawień sterowania osobno dla każdej gry.

RETROARCH NA PC

Część starszych graczy z pewnością kojarzy grę **Wolfenstein 3D**, jest ona dostępna za darmo w RetroArch. Oto jak ją uruchomić.

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu aplikacji na zakładce **Menu główne** klikamy na **Load Core**.

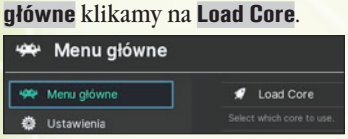

2 Następnie klikamy na **Załaduj rdzeń**.

3 Przewijamy widok rdzeni, aż znajdziemy pozycję **Wolfenstein 3D** i ją wybieramy.

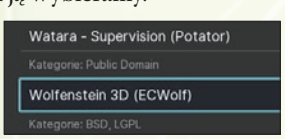

4 Po dodaniu tego rdzenia wybieramy go w menu **Load Core**.

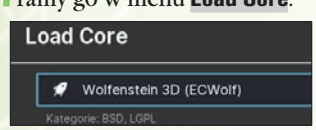

5 Teraz klikamy na **Dostępny** w menu głównym.

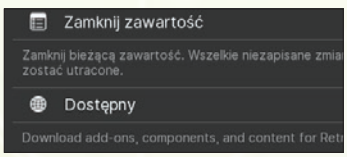

6 Potem klikamy na **Pobieranie zawartości**.

7 Przechodzimy do folderu **Wolfenstein 3D** i wybieramy do pobrania plik **Wolfenstein 3D 1.4**.

8 Teraz wracamy do menu głównego i klikamy na **Załaduj zawartość**. Przechodzimy do lokalizacji **Pliki do pobrania** i klikamy na **Wolfenstein 3D**, a następnie na **WOLF3D.EXE**.
Uwaga! Jeśli gra nie działa, należy dodatkowo pobrać plik **ecwolf.pk3** i umieścić go w katalogu **System** wewnątrz struktury RetroArch.

9 Po chwili gra zostanie załadowana **A**, a my będziemy mogli rozpocząć rozgrywkę.
Warto wiedzieć: Wykonując praktycznie te same kroki, możemy uruchomić grę w systemach Android oraz iOS. Gra działa płynnie nawet na starszych urządzeniach.

RETROARCH NA SMARTFONIE

Obsługa RetroArch na smartfonie wygląda podobnie jak w wersji na PC. Zaletą aplikacji mobilnej jest to, że została znacznie lepiej przetłumaczona na język polski.

1 Możemy załadować jeden z wielu rdzeni, który musimy najpierw pobrać. W menu głównym klikamy na **Załaduj rdzeń B**, a następnie wskazujemy rdzeń potrzebny do emulowania konkretnej konsoli.

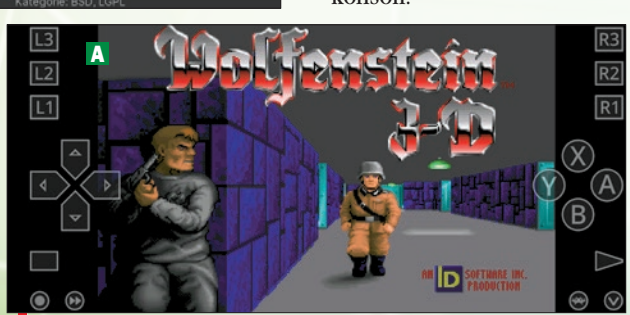

RETROARCH 1.9.9

Licencja: FREEWARE DVD-KOD: 042/043* Język:

- wsparcie dla wielu emulatorów
- możliwość zapisywania stanów rozgrywki
- rozbudowany skaner plików do emulacji
- konfigurowanie sterowania dla każdej gry

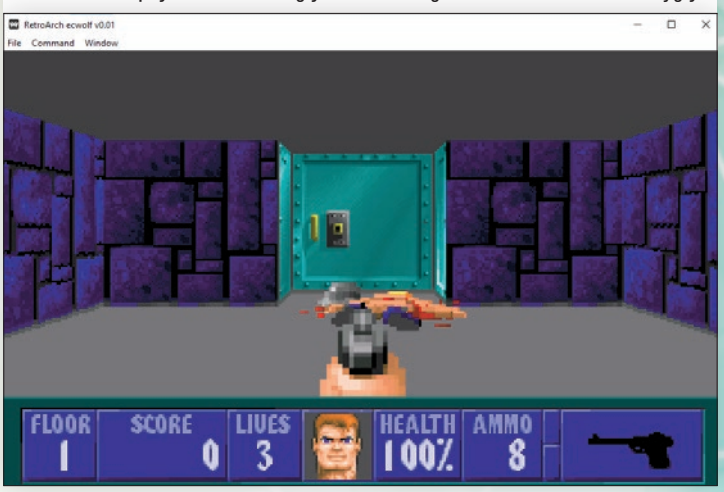

* Na płycie program jest w dwóch wersjach: 32- i 64-bitowej.

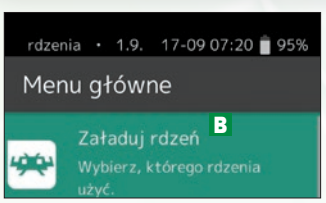

2 Po pobraniu i zainstalowaniu rdzenia możemy go wybrać. Jeśli skorzystamy z ROM-u NES lub GBA, musimy mieć w pamięci urządzenia dostępne pliki z grami **C**, które będzie można emulować. Ale możemy również pobrać rdzenie z wbudowanymi grami, na przykład 2048, i od razu rozpocząć rozgrywkę.

3 W każdej z gier możemy skorzystać z przycisku przyspieszania **D** – znajduje się on w dolnym prawym rogu i jest oznaczony symbolem dwóch strzałek w prawo.

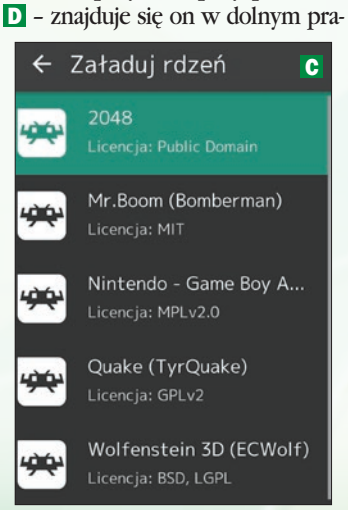

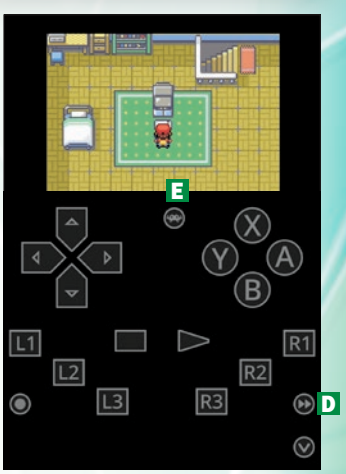

Warto wiedzieć: Po kliknięciu na ikonę RetroArch **E** uzyskamy dostęp do panelu opcji, gdzie można między innymi zapisać stan gry, wczytać go, wykonać zrzut ekranu.

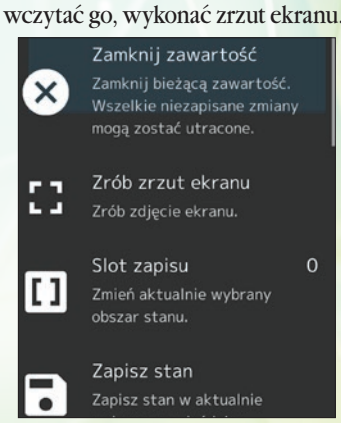

EMULOWANIE NINTENDO GAMECUBE, WII, DOSBOXA

DOLPHIN EMULATOR 5.0 BETA

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **018** Język:

- emulator Nintendo GameCube i Wii
- umożliwia grę przez sieć
- możliwość grania przez kontroler
- jakość Full HD

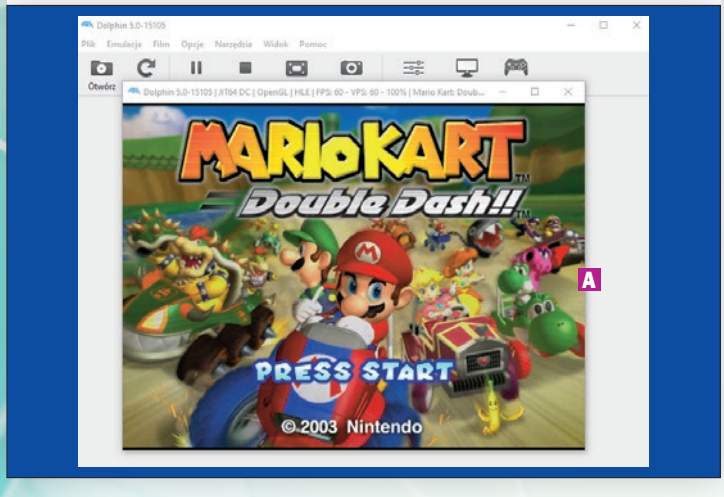

Dolphin to emulator konsol Nintendo GameCube i Wii, który pozwala na komputerze PC uruchamiać gry dla tych dwóch konsol (między innymi New Super Mario Bros, Mario Kart, Super Mario Galaxy 2) w jakości Full HD (1080p) z kilkoma ulepszeniami: kompatybilność z wszystkimi kontrolerami dla PC, prędkość turbo, gry wieloosobowe przez sieć.

PIERWSZE KROKI

Oczywiście jak w przypadku większości emulatorów musimy najpierw uzyskać legalne kopie ROM-ów z grami, tak aby móc je wykorzystać w emulatorze.

1 Jeśli mamy kopie ROM-ów, wystarczy w głównym oknie programu kliknąć na **Otwórz**.

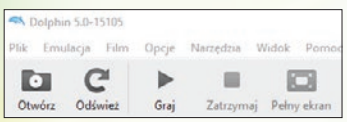

2 Wskazujemy plik z obrazem gry i klikamy na **Otwórz**. Gra zostanie załadowana **A**, a my będziemy mogli przystąpić do rozgrywki.

3 Jeśli chcemy wyłączyć grę, należy nacisnąć klawisz esc, a następnie kliknąć na **Tak**.

PRZYSPIESZENIE

1 By zmienić domyślną szybkość emulacji, w głównym oknie programu po uruchomieniu gry klikamy na **Konfiguracja**.

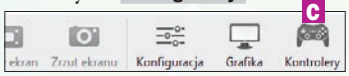

2 Następnie w zakładce **Główne** w polu **Limit szybkości** **B** wybieramy wartość, która będzie nam odpowiadała.

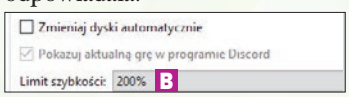

STEROWANIE

1 W celu sprawdzenia ustawień kontrolera (domyślnie jest to klawiatura) klikamy na górnym pasku na **Kontrolery** **C**, następnie na **Konfiguruj** przy polu **Port 1**.

2 Otworzy się okno, w którym będziemy mogli poznać i zmieniać ustawienia dotyczące sterowania.

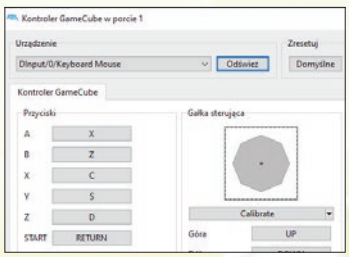

AMPSHELL 1.3.8 PORTABLEPACK

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **005** Język:

- emulowanie gier dla DOSBoxa
- pozwala na korzystanie z myszy i klawiatury
- upraszcza uruchamianie gier i konfigurowanie ich ustawień

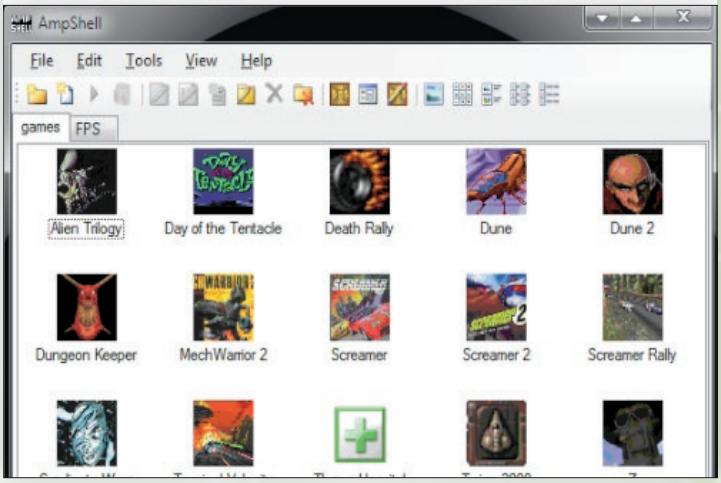

AmpShell to nakładka z interfejsem graficznym dla emulatora DOSBox. Program ułatwia uruchamianie gier retro w DOSBoxie za pomocą myszy i prostego, podwójnego kliknięcia na ikonę gry. Zawiera również funkcje upraszczające konfigurowanie ustawień gier, pozwala tworzyć kategorie, w których możemy umieszczać i przenosić gry (na przykład strzelanki i gry strategiczne). Wersja PortablePack zawiera pliki DOSBoxa.

EMULUJEMY GRY Z DOSBOXA

1 Po zainstalowaniu programu dodajemy do folderu **Games** dowolne gry, które chcemy uruchamiać w emulatorze.

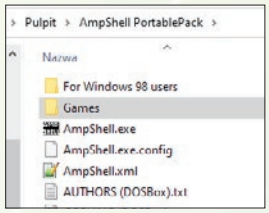

2 Następnie klikamy na **Add Game** na górnym pasku narzędziowym.

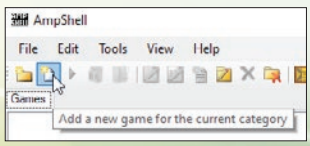

3 Podajemy dane, takie jak nazwa gry i lokalizacja jej plików, i u dołu okna klikamy na **Add this game**.

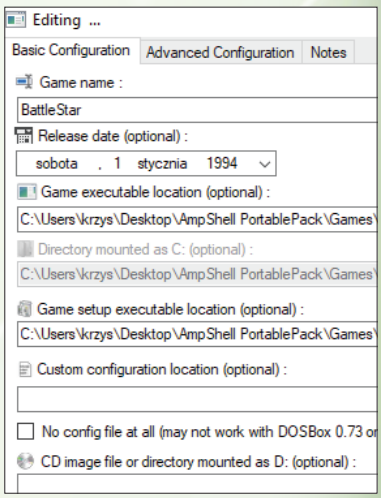

4 Od tej chwili będziemy mogli uruchamiać wybraną grę za pomocą myszy, klikając dwukrotnie na ikonę gry. Dzięki takiej konfiguracji nie musimy za każdym razem uruchamiać programu DOSBox i ręcznie montować nośnika, a następnie uruchamiać gry z konkretnej lokalizacji.

Część gier wymaga standardowej instalacji – proces ten jest przeważnie opisany na stronach dla entuzjastów gier retro i DOSBoxa.

Fot. Gonin/123rf.com

Czasy, w których w konsolowe gry mogliśmy grać tylko na konsoli, przeminęły! Teraz – w zaskakująco prosty sposób – możemy uruchamiać **NAJWIĘKSZE HITY NA KONSOLE SONY I MICROSOFTU NA PC I NA SMARTFONACH**. Jak to zrobić?

GRAMY ZDALNIE NA KONSOLI PLAYSTATION

PS REMOTE PLAY

Licencja: **FREEWARE** KŚ+ (ksplus.pl) Język:

CZEGO POTRZEBUJEMY?

Pierwszy i najważniejszy warunek to oczywiście posiadanie konsoli PlayStation 4 lub PlayStation 5 oraz konta na platformie PlayStation. Nie obejdzie się także bez kontrolera DualShock 4/DualSense, które połączyć musimy z urządzeniem, na którym będziemy grali. Może to być dowolny smartfon z Androidem/iOS lub PC. Konsola, jak i drugi sprzęt muszą być oczywiście podpięte do internetu – w przypadku PlayStation 4 nie musi to być ta sama sieć! Kluczowe jest jednak, aby na docelowym urządzeniu nie łączyć się z konsolą poprzez dane mobilne lub Ethernet, ale przez moduł Wi-Fi. Wówczas wszystko powinno działać tak jak powinno.

Niestety, PlayStation 5 wymaga na chwilę obecną, by oba urządzenia znajdowały się w tej samej sieci. Spoiwem pomiędzy konsolą a drugim urządzeniem jest specjalna aplikacja – **PS Remote Play**.

JAK PRZYGOTOWAĆ PLAYSTATION DO OBSŁUGI ZDALNEJ GRY

Aby wszystko zadziałało poprawnie, musimy aktywować na konsoli funkcję, która jest domyślnie wyłączona. Oto jak to zrobić.

1 Otwieramy **Ustawienia** i przechodzimy do pozycji **System**.

2 Następnie wybieramy **Remote Play** oraz zaznaczamy opcję **Włącz usługę Remote Play**.

3 W przypadku PlayStation 5 upewniamy się także, że w panelu oszczędzania energii mamy aktywną możliwość obsługi internetu podczas znajdowania się w stanie spoczynku.

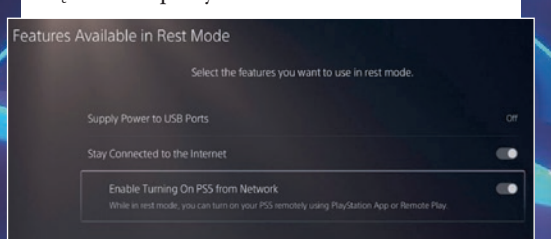

JAK URUCHOMIĆ ZDALNIE GRĘ

1 Zaczynamy od połączenia kontrolera z komputerem lub smartfonem – możemy zrobić to za pomocą kabla USB (tylko na PC) lub modułu Bluetooth.

2 Otwieramy aplikację **PS Remote Play** i w głównym menu wybieramy, z jakim typem konsoli chcemy się połączyć – z PS5 czy z PS4. Jeżeli robimy to pierwszy raz, będziemy musieli się zalogować naszymi danymi do konta PlayStation.

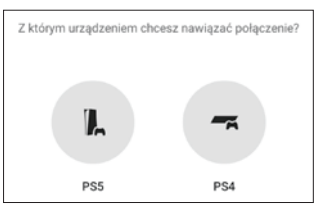

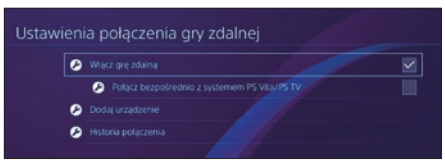

Włączanie gry zdalnej na konsoli PS4

3 Po krótkim oczekiwaniu na wyszukanie połączeń aplikacja powinna automatycznie połączyć się z konsolą. Jeżeli to nie nastąpi, znajdziemy się na nowym ekranie. Wpisujemy tam kod przypisany do wybranej konsoli – znajdziemy go, otwierając odpowiednie menu na konsoli. Otworzymy je, przechodząc do **Ustawienia** , **System**, **Remote Play**, **Połącz urządzenie (na PS5)** lub **Ustawienia**, **Ustawienia połączenia gry zdalnej**, **Dodaj urządzenie (na PS4)**.

4 Wprowadzony kod zatwierdzamy poprzez **Połącz**.

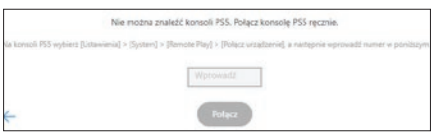

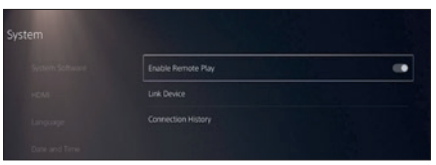

Włączanie gry zdalnej na konsoli PS5

JAK GRAĆ

Powodów, dla których możemy chcieć zagrać w coś na konsoli z dala od niej, jest wiele. Ktoś z rodziny zajął akurat telewizor, musieliśmy wyjechać, a może po prostu wybitnie nie chce nam się ruszać z miejsca, w którym akurat odpoczywamy… Dzięki oficjalnemu oprogramowaniu od Sony i Microsoftu możemy ogrywać ulubione gry na PlayStation i Xboxie także wtedy, gdy nie znajdujemy się obok konsoli. Kluczową rolę odgrywa tu oczywiście internet oraz technologia strumieniowania, nie obejdzie się także bez zainstalowania dedykowanych aplikacji. Od czego zacząć i jak skorzystać z dobrodziejstw zdalnego grania? Wszystkie potrzebne informacje znajdziecie poniżej.

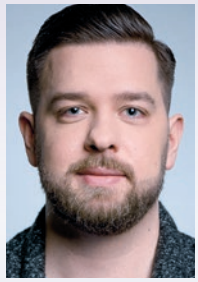

Łukasz Gołąbiowski

GRAMY ZDALNIE NA KONSOLI XBOX

XBOX

Licencja: **FREEWARE** KŚ+ (ksplus.pl) Język:

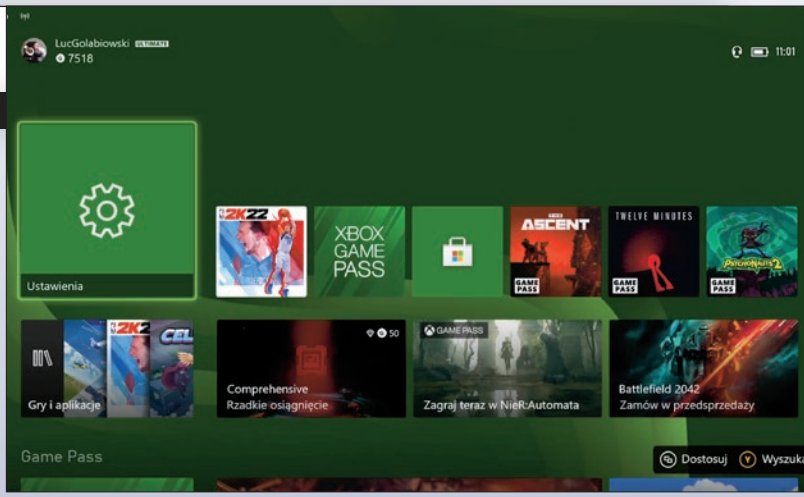

CZEGO POTRZEBUJEMY?

Podobnie jak w przypadku PlayStation, tak i tutaj kluczową rolę odgrywa kontroler – może być to model przeznaczony dla Xbox One lub Xbox Series X/S.

Oprócz połączenia kontrolera z urządzeniem, na którym chcemy grać, wymagane jest oczywiście także stałe połączenie z internetem – w tym przypadku sprzęty nie muszą jednak znajdować się w tej samej sieci! Oznacza to, że z naszą konsolą możemy połączyć się także z drugiego końca świata. Streamowanie gier z konsoli dostępne jest zarówno na PC, jak i na urządzeniach z Androidem oraz iOS, a łącznikiem między obiema platformami jest darmowa aplikacja **Xbox**.

JAK PRZYGOTOWAĆ XBOXA DO OBSŁUGI ZDALNEJ GRY

Konsola musi mieć aktywne odpowiednie ustawienia, abyśmy mogli korzystać z gry zdalnej.

1 Otwieramy na konsoli **Ustawienia** i przechodzimy do zakładki **Urządzenia i połączenia**, a następnie do **Funkcje zdalne**.

2 Na dole zaznaczamy pole przy **Włącz funkcje zdalne** i upewniamy się, że po prawej stronie w sekcji **Tryb zasilania** widnieje **Tryb Instant-on**.

SKĄD POBRAĆ APLIKACJE DO ZDALNEJ GRY

Aplikacje PS Remote Play i Xbox na smartfony pobierzemy z dedykowanych sklepów – Google Play i App Store.

Wersje na komputer z Windows znajdziemy w KŚ+ (ksplus.pl) oraz pod adresami:

PS Remote Play: remoteplay.dl.playstation.net/remoteplay/module/win/RemotePlayInstaller.exe

Xbox: assets.xbox.com/installer/20190628.8/anycpu/XboxInstaller.exe

JAK URUCHOMIĆ ZDALNIE GRĘ

1 Podłączamy do PC kontroler – może to być model bezprzewodowy na Bluetooth lub model z przewodem.

2 Otwieramy aplikację **Xbox** i po jej załadowaniu klikamy w górnym rogu na ikonę konsoli. Jeżeli robimy to pierwszy raz, będziemy musieli zalogować się danymi naszego konta Microsoft.

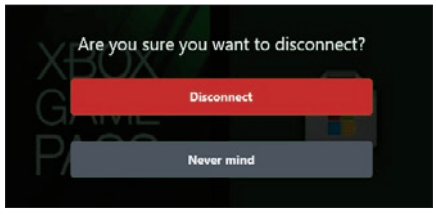

3 Z rozwiniętej listy (**A** – lista na komputerze, **B** – na smartfonie) wybieramy konsolę, z którą chcemy się połączyć. Na ekranie pojawi się ekran ładowania i po chwili powinniśmy znaleźć się w menu konsoli.

4 W przypadku łączenia się z konsolą z poziomu aplikacji powtarzamy wszystkie kroki, ale po wybraniu sprzętu z listy klikamy dodatkowo na **Granie zdalne na tym urządzeniu**.

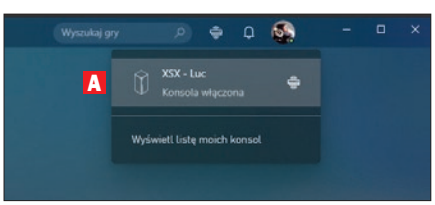

5 Jeżeli chcemy zakończyć sesję, klikamy myszą w lewym górnym rogu na ikonę trzech kropek i wybieramy **Odłącz/Disconnect** i potwierdzamy, klikając na **Disconnect**.

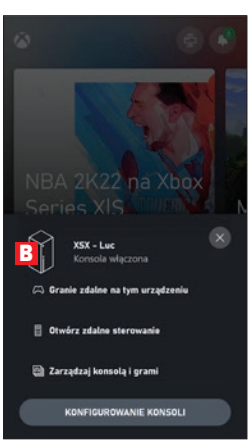

Fot. Dmitriy Larichev/123rf.com

5 NAJPOPULARNIEJSZYCH KLIENTÓW BITTORRENT

W 15. odsłonie kącika macOS zapraszamy na przegląd programów, które umożliwiają dzielenie się plikami z innymi użytkownikami. Oto **5 NAJPOPULARNIEJSZYCH PROGRAMÓW DO WYMIANY PLIKÓW** w sieci BitTorrent na system macOS

BitTorrent to protokół wymiany plików przez internet, używany zazwyczaj przez zaawansowanych użytkowników. W uproszczeniu, jako źródło plików wskazuje komputery użytkowników, którzy dany plik pobrali wcześniej lub są w trakcie jego pobierania. Dzięki temu ściąganie plików odciąża internetowe serwery i przebiega głównie pomiędzy komputerami użytkowników, tworzącymi wtedy sieć P2P (ang. peer-to-peer, dosł. „osoba do osoby"). Z tak zwanych torrentów można szybko pobierać dystrybucje Linuxa, programy open source i inne pliki udostępniane przez użytkowników, ale tu uwaga: pobierając torrenty, jednocześnie je udostępniamy, co w przypadku materiałów chronionych prawami autorskimi (takimi jak filmy, muzyka czy gry) nie jest zgodne z polskim prawem.

Mariusz Michalski

µTORRENT WEB

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

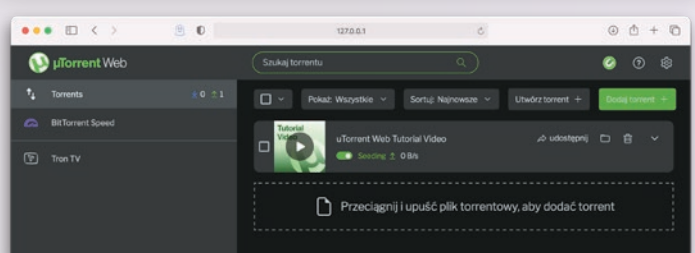

µTorrent to najpopularniejszy na świecie klient sieci torrent (według raportu specjalistycznego serwisu TorrentFreak, µTorrent ma 68 procent udziałów w rynku – stan na marzec 2020 roku). Najnowsza wersja programu nosi nazwę µTorrent Web i ma uproszczony interfejs webowy, który działa w oknie domyślnej przeglądarki internetowej użytkownika. Oprócz pobierania torrentów program pozwala odtwarzać pliki torrent podczas pobierania w zintegrowanym odtwarzaczu multimedialnym (na zasadzie streamingu). Ma też funkcję udostępniania torrentów innym użytkownikom za pomocą wbudowanej opcji udostępnij (wysyłamy wygenerowany link do pliku). W ustawieniach programu mamy do dyspozycji zestaw standardowych opcji, takich jak pauzowanie i wznawianie procesów pobierania, uruchamianie programu przy starcie komputera, maksymalna liczba pobieranych i udostępnianych torrentów, domyślny folder pobierania czy zarządzanie prędkością pobierania i wysyłania plików. Podstawowa, darmowa wersja programu wyświetla reklamy. Oprócz wersji na macOS µTorrent jest dostępny na Windows i jako aplikacja na Androida. Poprzednia, klasyczna wersja programu dostępna na stronie producenta jako µTorrent Classic przeznaczona jest dla użytkowników starszych edycji macOS (do wersji Mojave) i nie działa w nowszych (Catalina, Big Sur).

BITTORRENT

Licencja: **FREEWARE** do pobrania z ksplus.pl Język:

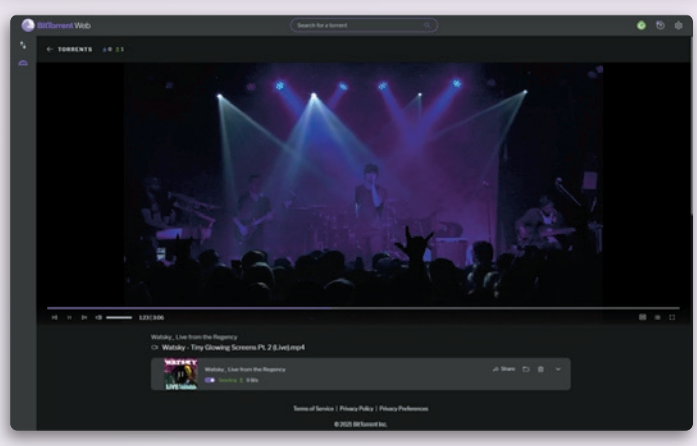

BitTorrent to drugi co do popularności na świecie oficjalny klient sieci torrent, opracowany przez macierzystą firmę, do której należy również popularny µTorrent – BitTorrent Inc. Program może służyć jako komputerowy przykład stosowanej w branży motoryzacyjnej inżynierii emblematowej (ang. badge engineering), która polega na oferowaniu tego samego produktu pod różnymi markami – jest niemal identyczny z µTorrentem pod względem kodu i funkcji. Podobnie jak bardziej znany µTorrent, BitTorrent w najnowszej wersji jest oparty na działającym w przeglądarce interfejsie webowym z funkcją odtwarzania plików torrent podczas pobierania. Starsza, klasyczna wersja BitTorrent Classic, określana przez producenta jako „program do torrentów dla zaawansowanych użytkowników" – podobnie jak µTorrent Classic – nie jest kompatybilna z dwoma ostatnimi wersjami macOS (Big Sur i Catalina).

AJ… LARNIEJSZYCH KLIENTÓW BITTORRENT

PROGRAMY DO POBRANIA Z KŚ+

POSTAWOWE POJĘCIA SIECI TORRENT

- **Plik .torrent** to metaplik zawierający niezbędne informacje (zawartość archiwum, adres trackera, sumy kontrolne plików) do rozpoczęcia pobierania pliku.
- **Peer** to użytkownik, który ma część pliku, pobiera go w danym momencie i udostępnia.
- **Seed** to użytkownik, który ma kompletny plik i udostępnia go innym osobom.

qBITTORRENT

Licencja: FREEWARE do pobrania z ksplus.pl Język:

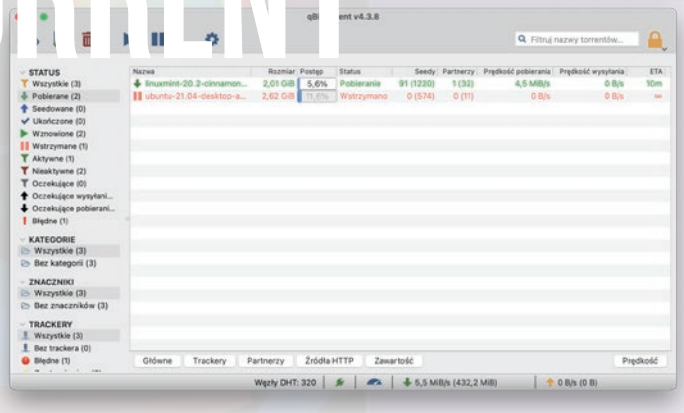

qBittorrent to klient p2p do wymiany plików w sieci BitTorrent, rozwijany jako znana alternatywa open source dla popularnego µTorrenta, która zapewnia użytkownikom wyższy poziom zaufania. Program nie zawiera reklam, ma lekki i prosty interfejs, funkcje jednoczesnego pobierania wielu torrentów i możliwość wyboru ich zawartości. Ma zintegrowaną i rozszerzalną wyszukiwarkę torrentów, obsługuje szyfrowane połączenia, linki magnetyczne, kolejkowanie pobierania z ustalaniem priorytetów oraz harmonogram wykorzystania przepustowości łącza. Oprócz wersji na macOS program ma wersje na systemy Windows i Linux.

TRANSMISSION

Licencja: FREEWARE do pobrania z ksplus.pl Język:

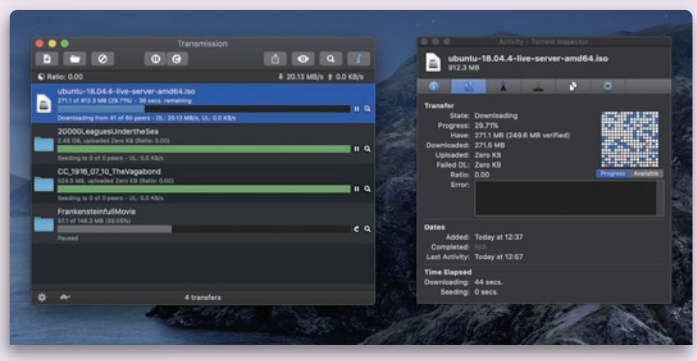

Transmission to lekki, wieloplatformowy klient sieci BitTorrent, rozwijany jako projekt open source. Jak na program open source przystało, nie wyświetla reklam i nie ukrywa niektórych funkcji dostępnych tylko w wersji płatnej (rozwiązanie stosowane przez niektóre konkurencyjne programy, na przykład µTorrent). Transmission ma wszystkie najważniejsze funkcje klienta BitTorrent: pełne szyfrowanie, linki magnet, globalne i per-torrentowe ograniczenia prędkości, możliwość obsługi przez interfejs WWW i terminal, przekierowanie portów, obsługę Webseed, katalogi obserwowanych, edycję trackerów i wiele innych. Oprócz wersji na macOS program jest dostępny na systemy Windows i Linux. Minusem jest brak polskiej wersji językowej. Ciekawostka: Ubuntu do swojej dystrybucji Linuxa wybrało Transmission jako domyślnego klienta torrent.

DELUGE

Licencja: FREEWARE do pobrania z ksplus.pl Język:

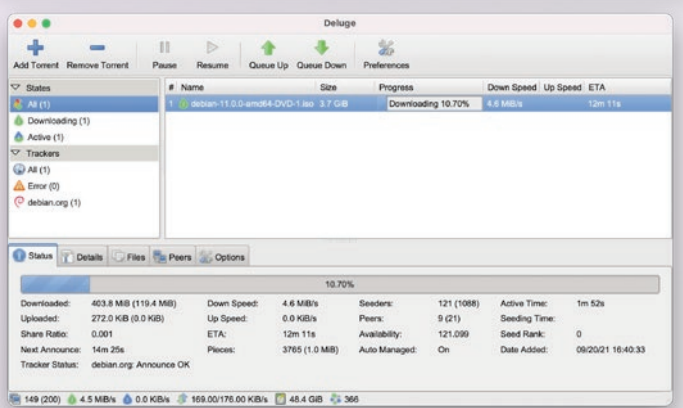

Deluge (ang. potop) to kolejny, wieloplatformowy (macOS, Windows, Linux), lekki klient sieci BitTorrent. Program został napisany w języku Python i jest rozwijany nieco wolniej od konkurencji jako przejrzysty projekt open source. Nie zawiera reklam i oprócz typowych funkcji dla klientów BitTorrent, jak szyfrowanie protokołu, wznawianie procesów pobierania, nadawanie globalnych i indywidualnych limitów prędkości czy opcjonalny interfejs webowy, ma obsługę wtyczek, którymi można rozszerzać jego funkcje.

MANJARO 21.1 XFCE

Manjaro to **WYDAJNY SYSTEM DLA POCZĄTKUJĄCYCH I ZAAWANSOWANYCH** użytkowników Linuxa. Od razu po zainstalowaniu jest gotowy do pracy i udostępnia wiele przydatnych narzędzi

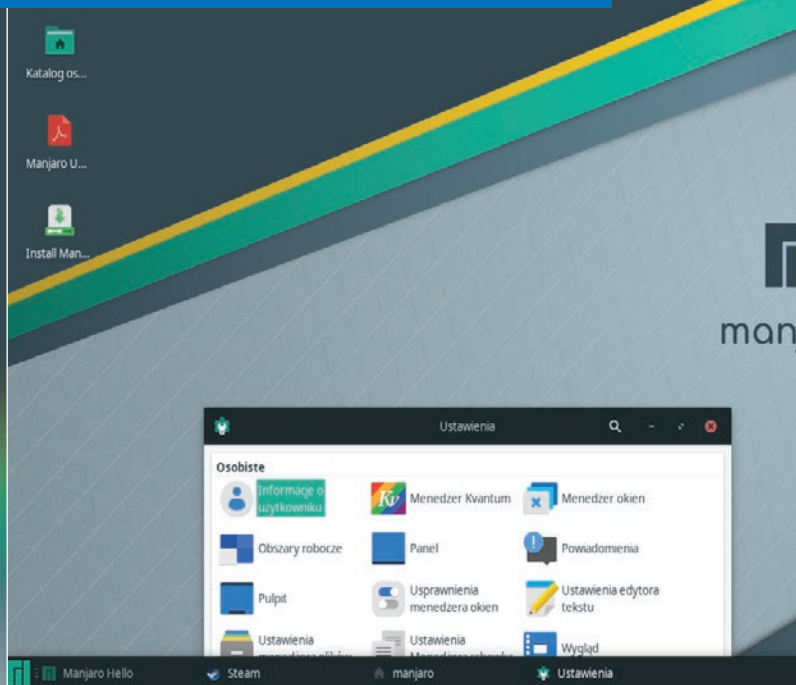

LINUX MANJARO 21.1 XFCE

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **034** Język:

WYMAGANIA MINIMALNE:
- 2 GB RAM
- 30 GB wolnego miejsca na dysku
- Karta graficzna działająca z minimalną rozdzielczością 800 × 600
- Napęd DVD albo port USB

PROGRAMY WBUDOWANE W SYSTEM:
- Przeglądarka WWW: **Mozilla Firefox**
- Odtwarzacz wideo: **VLC media player**
- Odtwarzacz muzyki: **Audacious**
- Pakiet biurowy: **OnlyOffice**
- Klient poczty e-mail: **Thunderbird**
- Edytor graficzny: **GIMP**

Odświeżona nowa wersja Manjaro pozwala na naprawdę wiele. W najnowszej wersji Manjaro dodano aktualizację jądra systemu Linux do wersji 5.10, a w edycji XFCE dodano możliwość zatrzymywania i wznawiania przesyłania plików w menedżerze Thunar. Warto również pamiętać, że Manjaro jest oparty na dystrybucji Arch Linux, która jest czystym systemem bez GUI. Dzięki temu w prosty sposób możemy również korzystać z bardzo obszernej bazy AUR, czyli Arch User Repository (jednak robimy to na własne ryzyko). **kd**

Instalacja systemu

Uwaga! Decydując się na instalację systemu, koniecznie zwróćmy uwagę na to, na jakim nośniku instalujemy Linuxa – jeśli wybierzemy dysk, na którym jest już zainstalowany Windows, możemy nadpisać ten system bez możliwości odzyskania danych.

KORZYSTAMY Z WERSJI LIVE PO POLSKU

Linux Manjaro na płycie Niezbędnika to wersja Live. Oznacza to, że po umieszczeniu jej na pendrivie na przykład za pomocą programu **Rufus** (DVD-KOD: **044**) mamy możliwość uruchomienia systemu bez konieczności przeprowadzania instalacji. Pozwala to przetestować system i dopiero, gdy stwierdzimy, że nam odpowiada, możemy zdecydować się na instalację. Warto wiedzieć jednak, że zmiany ustawień czy zapisane pliki zostaną utracone przy wyłączeniu urządzenia, gdyż wszelkie zmiany zapisywane są jedynie dynamicznie. W celu zachowania plików możemy skorzystać z przestrzeni w chmurze lub przenieść je na nośnik USB. Należy też pamiętać, że po instalacji systemu część funkcji będzie działać lepiej dzięki aktualizacji i zainstalowaniu poprawnych sterowników, jeśli mamy podłączone do komputera dodatkowe urządzenia.

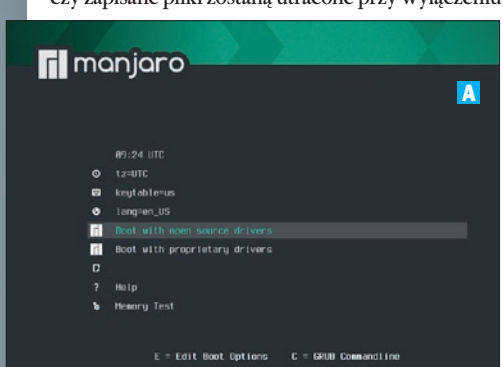

1 Po uruchomieniu wersji Live z bootowalnego nośnika pojawi się ekran Boot Menu **A**.

2 Korzystając ze strzałek, przechodzimy do pozycji **lang=en_US** i wciskamy enter. Odszukujemy na liście **Polski** **B** i zatwierdzamy. Podobnie postępujemy z ustawieniami **keytable** i strefą czasową.

3 Na koniec przechodzimy do pozycji **Boot with open source drivers** **C** i wciskamy klawisz enter, by ją wybrać.

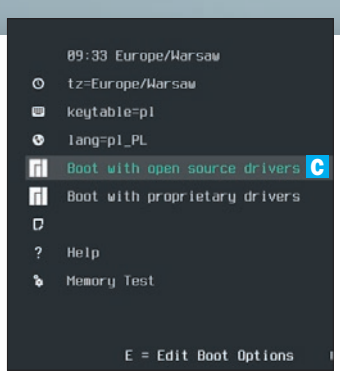

4 Po chwili pojawi się pulpit Manjaro i będziemy mogli rozpocząć testowanie systemu.

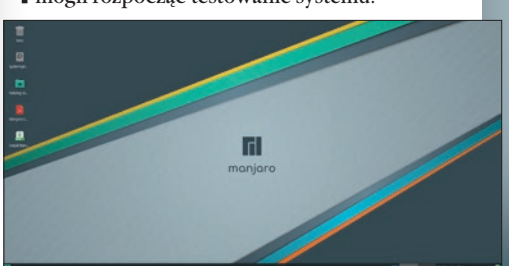

Zdaniem autora

LINUX W ŚRODOWISKU XFCE

Krzysztof Dziedzic

Środowiska graficzne w Linuxie odpowiadają za to, co jest wyświetlane na ekranie oraz jak możemy korzystać z różnych obiektów. Najpopularniejsza dystrybucja Manjaro ma środowisko XFCE, które nie obciąża podzespołów komputera i pozwala na wygodną pracę nawet na słabszym sprzęcie. XFCE jest też najbardziej zbliżone wizualnie do Windows. Na stronie manjaro.org dostępne są także do pobrania gotowe obrazy z innymi środowiskami – wspierane jest KDE Plasma i GNOME.

AKTUALIZACJE SYSTEMU

Proces aktualizowania został znacznie uproszczony w systemie Manjaro i można nawet stwierdzić, że jest on wygodniejszy od tego znanego z Windows. Mamy pełną kontrolę nad aktualizacjami systemu oraz oprogramowania – możemy sami wybierać, kiedy i jak mają być instalowane konkretne uaktualnienia. Domyślne aktualizacje są wyszukiwane przy każdym uruchomieniu systemu. Dostęp do Centrum aktualizacji mamy z poziomu paska zadań. W oknie Centrum wystarczy kliknąć na **Zastosuj** i zostaną zainstalowane wszystkie dostępne aktualizacje. Możemy również instalować tylko wybrane, klikając na **Zaktualizuj** przy konkretnej opcji. Po zaktualizowaniu powinien pojawić się taki widok A.

PIERWSZE KROKI W SYSTEMIE

Manjaro w wersji ze środowiskiem **XFCE** wyglądem i funkcjonalnością pulpitu przypomina Windows. Możemy umieszczać ikony programów oraz folderów bezpośrednio na pulpicie. Na dole ekranu znajduje się pasek zadań, po jego lewej stronie widać ikonę menu startowego A. Otwieramy je poprzez pojedyncze kliknięcie. Wszystkie zainstalowane w systemie programy zostały podzielone na kategorie. Po wybraniu w polu po prawej stronie jednej z kategorii B należące do niej programy zobaczymy po lewej stronie C. Pole wyszukiwania D umieszczone w górnej części menu startowego dobrze się sprawdza, jeśli chcemy wyszukać konkretną aplikację lub plik na dysku. Obok znajdziemy ikony E: **Ustawienia systemu**, **Blokada ekranu**, **Zmiana użytkownika** i **Wylogowanie**.

Dość ciekawie wygląda prawa strona paska zadań. Znajdziemy tu domyślnie włączony podział na dwa pulpity robocze, powiadomienia z Centrum aktualizacji, schowek systemowy, zarządzanie połączeniem sieciowym i głośnością, zegar z wbudowanym kalendarzem oraz przycisk kończenia sesji systemu (w samym rogu).

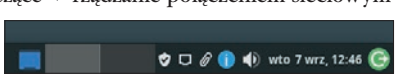

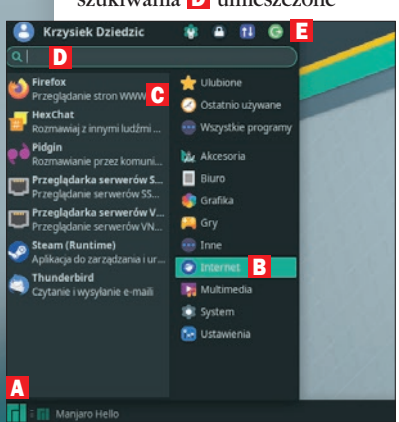

Po kliknięciu na przycisk kończenia sesji pojawi się dość rozbudowane menu z wieloma opcjami do wyboru.

INSTALOWANIE NOWYCH PROGRAMÓW I PAKIETÓW

1 W celu zainstalowania nowego programu lub pakietu wystarczy uruchomić usługę **Dodawanie/Usuwanie programów**.

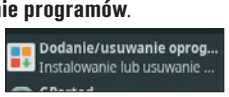

2 Wybieramy jedną z dostępnych kategorii lub korzystamy z pola wyszukiwania w celu odnalezienia potrzebnego nam programu.

3 Klikamy na znalezioną pozycję i klikamy na **Zainstaluj** A.

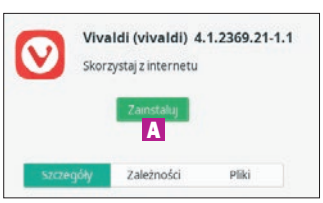

4 Po zatwierdzeniu dodatkowych pakietów B oraz podaniu hasła administratora rozpocznie się instalacja. Po jej zakończeniu program zostanie dodany do odpowiedniej kategorii w menu startowym C i będziemy mogli z niego korzystać. **Ważne:** Jeśli chcemy zainstalować aplikacje, które nie są udostępniane na zasadach open source, będziemy musieli pobierać je bezpośrednio ze stron producentów i instalować własnoręcznie.

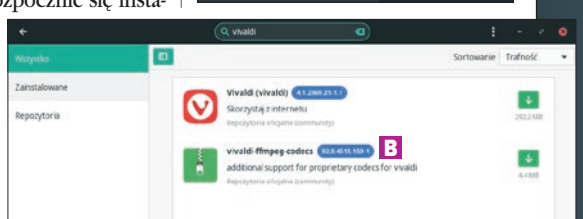

NAJNOWSZE WYDANIA

KŚ+ NA ksplus.pl E-WYDANIA ZAWSZE NAJTANIEJ!

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 5/2021
W SPRZEDAŻY

100 TRIKÓW RATUNKOWYCH

- Rozwiązania najczęstszych problemów z systemem, Wi-Fi, programami i sprzętem – zarówno proste, jak i zaawansowane wskazówki krok po kroku
- Na DVD: najlepsze darmowe narzędzia serwisowe

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 4/2021
W SPRZEDAŻY

WSZYSTKO O PYTHONIE

- To co najważniejsze: instrukcje warunkowe, pętle, definiowanie funkcji, korzystanie z klas, importowanie modułów, Python i komunikacja z internetem
- Na DVD: pliki szkoleniowe, narzędzia dla programistów

JAK KUPIĆ **POPRZEDNIE WYDANIA**

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika.
Można je zamówić, wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**
infolinia **801 000 869**
Czasopisma są także dostępne w sklepie online na stronie **literia.pl**
oraz jako e-wydania w KŚ+ (**ksplus.pl**).

Niezbędnik 4/2021

Niezbędnik 3/2021

Niezbędnik 2/2021

Komputer Świat
Twój Niezbędnik
od 2000 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
internet: www.komputerswiat.pl, forum.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

Rafał Kamiński
redaktor naczelny

Agnieszka Al-Jawahiri
redaktor prowadzący

Mariusz Michalski
szef programowy

Robert Dobrzyński
dyrektor artystyczny

Mariusz Rybak
redaktor graficzny

Jolanta Rososińska
korekta

Krzysztof Dziedzic
autor

Łukasz Gołąbiowski
autor

Konrad Jagaciak
autor

Sebastian Malinowski
autor

Roman Rechenek
autor

Alicja Żebruń
autor

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
tel. (12) 2600200

Prezes Zarządu: Mark Dekan
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Generalny: Marcin Biegluk
Dyrektor Finansowy: Krzysztof Stopa
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Marketingu: Olga Korolec

Biuro reklamy: Media Impact

media impact

reklama.warszawa@mediaimpact.pl
tel. (12) 2600200 (BOK)

Business Project Manager: Paweł Bulwan
Dział personalny: Monika Remiszewska
Księgowość: Katarzyna Fita (dyrektor)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: Walstead Kraków Sp. z o.o.

Prenumerata i egzemplarze archiwalne: www.literia.pl
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

Sprzedaż internetowa: www.literia.pl
Prenumerata zagraniczna: www.literia.pl
E-wydania: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

PRENUMERATA

2 opcje do wyboru!

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

1 ROCZNA PRENUMERATA

25% TANIEJ NIŻ W KIOSKU

TYLKO 58 ZŁOTYCH

6 WYDAŃ Z DVD

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **Na DVD** pakiety najlepszych aplikacji do konkretnych zastosowań
- **Pełne wersje programów** w każdym numerze
- Praktyczne porady do programów na DVD
- **E-wydanie zawsze gratis**
- Atrakcyjne bonusy tylko dla Czytelników
- **Usługa KŚ+**: nowatorski i wygodny dostęp do artykułów i programów z dowolnego komputera

2 ROCZNA E-PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO!
AKTYWACJA E-WYDAŃ W DNIU PREMIERY
BEZ CZEKANIA NA PRZESYŁKĘ!

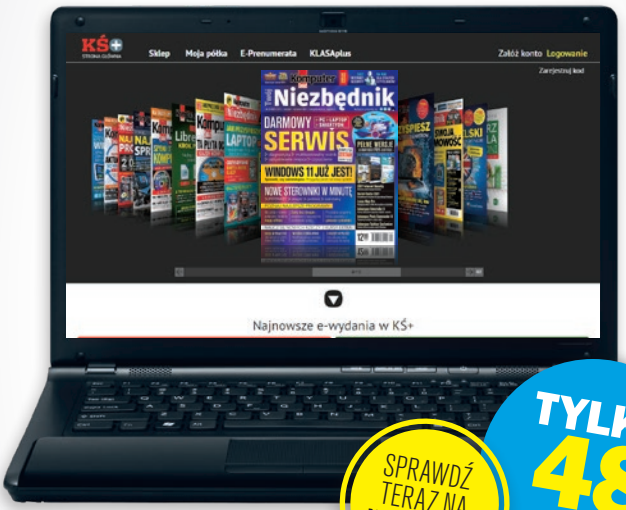

SPRAWDŹ TERAZ NA KSPLUS.PL

TYLKO 48 ZŁOTYCH

6 E-WYDAŃ

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **E-wydania dostępne już w dniu premiery** – co drugi miesiąc w KŚ+ (na stronie ksplus.pl) otrzymujesz najnowsze e-wydanie
- **Zawsze i wszędzie** – z e-wydań, programów i bonusów możesz korzystać na każdym komputerze i tablecie z dostępem do internetu
- **Programy, ISO płyty i bonusy** – wraz z dostępem do e-wydań otrzymujesz dostęp do wszystkich bonusów, programów i zawartości płyty, tak jak Czytelnicy papierowego wydania

ZAMÓW PRENUMERATĘ JUŻ DZIŚ

INTERNET: kup na:
literia.pl/czasopisma/dwumiesieczniki/twoj-niezbednik
E-MAIL: napisz na adres **prenumerata.axel@qg.com**
TELEFON: zadzwoń pod **22 349 90 71** lub **801 000 869**

OFERTY WAŻNE NA TERENIE POLSKI

NOWA KSIĄŻKA
JUŻ W SPRZEDAŻY

POZNAJ

- praktyczne triki do Windows
- rozwiązania najczęstszych problemów z systemem, Wi-Fi, programami i sprzętem
- proste i zaawansowane wskazówki krok po kroku

NA DVD

- najlepsze darmowe narzędzia serwisowe

W KŚ+

- obraz ISO płyty
- e-wydanie książki

KSIĄŻKĘ KUPISZ W PUNKTACH Z PRASĄ ORAZ NA LITERIA.PL
E-WYDANIE DO NABYCIA NA KSPLUS.PL